Název vyučovacího předmětu: ČESKÝ JAZYK

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

1. ročník – 8 hodin; 2. ročník – 8 hodin; 3. ročník – 8 hodin; 4. ročník – 8 hodin; 5. ročník – 8 hodin.
V 1. ročníku ZŠ má předmět komplexní charakter. V 2. až 5. ročníku ZŠ má složky specifického charakteru (jazykové vyučování, slohová výchova a psaní, čtení a literární výchova). O časové dotaci jednotlivých složek rozhoduje vyučující. Psaní se vyučuje zpravidla v menších časových celcích než je celá vyučovací hodina.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno *Českému jazyku* 40 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Český jazyk* vychází ze vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*, která zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu a ze vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura.*

Hlavním cílem vyučovacího předmětu *Český jazyk* je vést žáky k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě, která patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Vybavit žáky znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích, aby správně vnímali různá jazyková sdělení, rozuměli jim, vhodně se vyjadřovali a účinně uplatňovali i prosazovali výsledky svého poznávání a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Kvalitní jazykové vzdělání je důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Český jazyk a literatura* má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: *Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy* a *Literární* výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat

jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Výuka *Českého jazyka a literatury* je organizována zpravidla v budově školy (třída, školní knihovna, učebna výpočetní techniky). Filmová či divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací.

Vzdělávací obsah předmětu je sice zpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků. Školní vzdělávací program podporuje i operativní zohledňování specifických vzdělávacích potřeb žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Všichni vyučující českého jazyka využívají moderních forem a metod práce. Běžně je využívána audiovizuální technika, skupinová práce. Do výuky jsou zařazovány návštěvy knihoven, divadla, kina. Své znalosti žáci prohloubí při práci s internetem, při účasti na projektových dnech.

Forma realizace

Skupinová výuka:	vyhledávání informací v encyklopediích, práce s pojmy
Systémová výuka:	slovní druhy, mluvnické kategorie
Týmová práce:	projekty
Problémová výuka:	odvezení nových skutečností
Výukový software:	psaní v textovém editoru, základy práce na PC

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu *Český jazyk* na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení, tvůrčích činnostech i praktickém životě; poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, zdokonaluje se.

Kompetence k řešení problémů

Žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti.

Kompetence komunikativní

Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústím projevu; naslouchá promluvám druhých, rozumí jim, vhodně na ně reaguje; rozumí různým typům textů a záznamů, využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem; získané dovednosti využívá k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupině, přispívá k diskusi, respektuje různá hlediska a čerpá z nich poučení; podílí se na utváření příjemné atmosféry, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Kompetence občanské

Žák respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení; chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, aktivně se zapojuje do kulturního dění.

Kompetence pracovní

Žák dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti a závazky, využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje.

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP
Jazyk a jazyková komunikace – ČESKÝ JAZYK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti **(1.–3. roč.: Čtení)**
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti **(1.–3. roč.: Čtení a naslouchání)**
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru **(1.–3. roč.: Naslouchání a mluvený projev)**
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost **(1.–3. roč.: Mluvený projev)**
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči **(1.–3. roč.: Mluvený projev)**
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích **(1.–3. roč.: Mluvený projev)**
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev **(1.–3. roč.: Mluvený projev)**
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním **(1.–3. roč.: Písemný projev)**
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev **(1.–3. roč.: Písemný projev)**
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení **(1.–3. roč.: Písemný projev)**
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh **(2. roč.: Písemný projev)**

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas **(4.–5. roč.: Čtení a naslouchání)**
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává **(5. roč.: Čtení a naslouchání)**
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení **(4.–5. roč.: Mluvený a písemný projev)**
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta **(4.–5. roč.: Čtení a naslouchání)**
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku **(4.–5. roč.: Mluvený projev)**
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě **(5. roč.: Písemný projev)**
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru **(5. roč.: Mluvený projev)**
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace **(4. roč.: Mluvený projev)**
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry **(4.–5. roč.: Písemný projev)**
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti **(4.–5. roč.: Mluvený a písemný projev)**

Učivo

- ***čtení*** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- ***naslouchání*** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- ***mluvený projev*** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- ***písemný projev*** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky **(1. roč.: Zvuková stránka jazyka)**
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná **(1.–3. roč.: Slovní zásoba a tvoření slov)**
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost **(2.–3. roč.: Tvarosloví)**
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru **(2.–3. roč.: Tvarosloví)**
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves **(1.–3. roč.: Tvarosloví)**
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy **(2.–3. roč.: Skladba)**
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky **(2.–3. roč.: Skladba)**
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování **(2.–3. roč.: Pravopis)**

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová **(4.–5. roč.: Slovní zásoba a tvoření slov)**
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku **(4.–5. roč.: Slovní zásoba a tvoření slov)**
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu **(4.–5. roč.: Tvarosloví)**
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary **(4. roč.: Slovní zásoba a tvoření slov)**
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty **(4.–5. roč.: Skladba)**
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí **(4.–5. roč.: Skladba)**
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje **(4.–5. roč.: Skladba)**
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách **(4.–5. roč.: Pravopis)**
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu **(4.–5. roč.: Pravopis)**

Učivo

- ***zvuková stránka jazyka*** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- ***slovní zásoba a tvoření slov*** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- ***tvarosloví*** – slovní druhy, tvary slov
- ***skladba*** – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- ***pravopis*** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku **(1.–3. roč.: Zážitkové čtení a naslouchání, Tvořivé činnosti s literárním textem)**
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu **(1.–3. roč.: Tvořivé činnosti s literárním textem, Poslech literárních textů)**
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění **(1.–3. roč.: Základní literární pojmy)**
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností **(1.–3. roč.: Tvořivé činnosti s literárním textem)**

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je **(4.–5. roč.: Zážitkové čtení a naslouchání, Poslech literárních textů)**
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma **(4.–5. roč.: Tvořivé činnosti s literárním textem)**
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů **(4.–5. roč.: Základní literární pojmy)**
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy **(4.–5. roč.: Základní literární pojmy)**

Učivo

- ***poslech literárních textů***
- ***zážitkové čtení a naslouchání***
- ***tvořivé činnosti s literárním textem*** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- ***základní literární pojmy*** – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ skládá a rozkládá slova podle sluchu ▪ vyslovuje správně hlásky české abecedy, pod vedením učitele opravuje nesprávnou výslovnost ▪ pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám ▪ plynule spojuje slabiky a slova ▪ rozvíjí svůj kultivovaný projev ▪ vyjadřuje se gramaticky správně	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** ***Zvuková stránka jazyka*** ▪ analýza a syntéza slabik, slov ▪ výslovnost souhlásek ▪ délka samohlásek ▪ dvojhlásky *au, ou, eu* ▪ souhláskové skupiny ▪ slabikotvorné R, L ▪ správná intonace vět tázacích, rozkazovacích, oznamovacích ▪ slovní přízvuk ***Slovní zásoba a tvoření slov*** ▪ rozšiřování slovní zásoby ▪ význam slov ***Tvarosloví*** ▪ tvary slov v mluveném projevu	M	počítání slabik, slov, vět	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání *Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění* **OSV** Osobnostní rozvoj/ Sebepoznání a sebepojetí *Já jako zdroj informací o sobě* **OSV** Osobnostní rozvoj/ Kreativita *Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita)* **OSV** Sociální rozvoj/ Poznávání lidí *Vzájemné poznávání se ve skupině* **OSV** Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy *Péče o dobré vztahy* *Chování podporující dobré vztahy*
		PRV	rozšiřování slovní zásoby	
		TV	relaxační cvičení	
		TV	hlasová hygiena; správné dýchání; práce s hlasem (intonace, tempo)	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pozná jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám ▪ rozlišuje a čte písmo tiskací a psací ▪ skládá a čte všechny druhy slabik ▪ skládá a čte všechny druhy slov ▪ čte souvisle jednoduchý text s porozuměním ▪ orientuje se v textu ▪ rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti ▪ správně odpovídá na kontrolní otázky ▪ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ▪ účinně komunikuje s druhými ▪ překonává ostýchavost v novém kolektivu ▪ vyjadřuje se v závislosti na komunikační situaci ▪ vyřídí jednoduchý vzkaz ▪ osvojuje si základy techniky mluveného projevu ▪ dokáže jednoduše vyjádřit své pocity, zážitky a potřeby ▪ spolupracuje s příslušníky odlišných sociokulturních skupin ▪ vnímá každodenní verbální a neverbální komunikaci jako nástroj jednání v různých životních situacích	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** ***Čtení a naslouchání*** ▪ čtení písmen – tiskací, psací, velká, malá ▪ slabiky otevřené, zavřené a slova z nich složená ▪ slova s dvojhláskou – *au, ou, eu* ▪ slova s předložkami ▪ slova se dvěma souhláskami na začátku a uprostřed ▪ víceslabičná slova ▪ slabikotvorné R, L ▪ slova s *di, ti, ni, dy, ty, ny* ▪ slova s *dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě* ▪ hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací ▪ interpunkční znaménka ***Mluvený projev*** ▪ rozhovor (mluvčí – posluchač) ▪ formy společenského styku – představení, pozdrav, oslovení, omluva, prosba ▪ líčení zážitků ▪ vypravování	M	orientace na stránce (řádek, sloupek, nahoře, dole)	**OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí* **VMEGS** Evropa a svět nás zajímá *Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování)* **MuV** Multikultura *Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin*
		PRV	rozhovor na téma (Podzim, Zima, Vánoce, Jaro, Velikonoce, Rodina, Škola, Zvířata); tematické hry (povolání)	
		HV	dýchání, práce s hlasem; hlasová hygiena; melodizace a rytmus říkadel	
		PČ	práce s papírem (výroba písmen); pracovní pokyny	
		VV	ilustrace, kresba	
		TV	správné držení těla; relaxační cvičení	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uvolňuje si ruku ▪ nacvičuje základní hygienické a pracovní návyky (sezení, držení tužky, umístění a sklon sešitu) ▪ píše jednotlivé prvky písmen ▪ orientuje se v liniatuře ▪ osvojuje si písmena (velká i malá) ▪ spojuje písmena do slabik, slov ▪ píše interpunkční znaménka ▪ dodržuje správné pořadí písmen ▪ píše slova a jednoduché věty ▪ píše jednoduchá vlastní jména osob a zvířat	***Písemný projev, psaní*** ▪ uvolňovací cviky, hygienické návyky ▪ držení psacího náčiní ▪ prvky psacích písmen (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky) ▪ písmo tiskací a psací ▪ opis a přepis písmen, slabik, slov, vět ▪ diakritická znaménka ▪ diktáty slov, vět ▪ velká písmena u vlastních jmen osob a zvířat ▪ velká písmena na začátku věty	M	zápisy slovních úloh; psaní číslic	
		PRV	zdravý způsob života (hygiena zraku, držení tužky, sezení)	
		TV	relaxační cvičení; správné držení těla	
		VV	kresba písmen; obrázky k písmenům; správné držení pastelek, voskovek, štětců	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ naslouchá pohádkám a povídkám ze života dětí a zvířat ▪ vypráví pohádky, povídky podle obrázkové osnovy ▪ dramatizuje krátké úseky pohádek ▪ přednáší básničky, říkadla ▪ pozná hlavní postavy pohádky, povídky ▪ hodnotí vlastnosti postav ▪ rozezná pohádku a veršovaný text	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** ***Poslech literárních textů, naslouchání*** ▪ poslech pohádek a krátkých povídek s dětským nebo zvířecím hrdinou ***Tvořivé činnosti s literárním textem*** ▪ volné vyprávění ▪ dramatizace ▪ přednes ***Základní literární pojmy*** ▪ rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň ▪ pohádka ▪ kniha, časopis ▪ spisovatel, ilustrace	VV	výtvarný doprovod k literárním textům (ilustrace, kresba)	
		PČ	modelování postav; výroba maňásků	
		TV	relaxační cvičení	
		HV	rytmizace říkadel; hlasová hygiena	
		M	orientace v textu (řádek, sloupek, nahoře, dole)	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ určí nadřazenost a podřazenost slov ▪ řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl ▪ vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě ▪ řadí slova podle abecedy ▪ rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek ▪ zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov ▪ dělí slova na konci řádku podle stavby slova ▪ pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu ▪ vyjadřuje se gramaticky správně ▪ vyjadřuje se ústně i písemně, píše jednoduché věty, věty spojuje v souvětí ▪ rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací, přací ▪ řadí věty podle děje ▪ porozumí písemným i ústním pokynům ▪ zdůvodňuje a správně píše i/y po měkkých a tvrdých souhláskách ▪ aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě a ú, ů ▪ rozlišuje obecná a vlastní jména, dodržuje pravidla psaní vlastních jmen	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** ***Slovní zásoba a tvoření slov*** ▪ slovní význam – slovo souřadné, nadřazené, podřazené ▪ pořádek slov ve větě ▪ slovo, slabika, hláska, písmeno ▪ abeceda ▪ rozdělení hlásek (výslovnost a psaní) ▪ samohlásky, souhlásky, dvojhlásky ▪ souhlásky znělé a neznělé na konci a uvnitř slov ▪ slabikotvorné souhlásky R, L ▪ význam slabik pro dělení slov ***Tvarosloví*** ▪ slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky, spojky ▪ tvary slov ***Skladba*** ▪ věta jednoduchá, souvětí, spojky a spojovací výrazy ▪ druhy vět podle postoje mluvčího ▪ pořadí vět v textu ***Pravopis*** ▪ psaní *i/y* – měkké a tvrdé souhlásky ▪ psaní *dě, tě, ně, bě, pě, vě,* mě*, ú, ů* ▪ psaní vlastních jmen osob, zvířat a místních jmen	PRV	rozvoj slovní zásoby; zápisy probraného učiva; ústní projev v jednoduchých větách i souvětích	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Sebepoznání a sebepojetí *Já jako zdroj informací o sobě* **OSV** Osobnostní rozvoj/ Kreativita *Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita)* **OSV** Sociální rozvoj/ Poznávání lidí *Vzájemné poznávání se ve skupině* **OSV** Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy *Péče o dobré vztahy* *Chování podporující dobré vztahy* **OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí*
		M	správný pořádek slov ve slovních odpovědích	
		HV	hlasová hygiena	
		TV	porozumění jednoduchým povelům	
		PČ	výroba kartiček na slovní druhy	
		M	slovní úlohy – porozumění zadání a sestavení odpovědi	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ plynule (bez slabikování) přečte jednoduchý text ▪ užívá správný slovní přízvuk ▪ čte s porozuměním nahlas i potichu ▪ dokáže dodržovat základní komunikační zásady v rozhovoru ve škole i mimo školu ▪ užívá správné formy oslovení, prosby, poděkování, pozdravu ▪ prohlubuje si základy techniky mluveného projevu ▪ vyjádří své zážitky ▪ upevňuje základní návyky spojené se psaním ▪ píše písmena a číslice podle normy psaní ▪ správně spojuje písmena a slabiky ▪ používá znaménka ve slovech i ve větách ▪ opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ▪ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, dodržuje posloupnost děje ▪ pojmenuje předměty a popíše jejich vzhled a vlastnosti	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** ***Čtení*** ▪ plynulé čtení jednoduchých vět ▪ užívání správného slovního přízvuku ▪ přirozená intonace ▪ hlasité a tiché čtení ***Naslouchání*** ▪ praktické naslouchání – kontakt, zdvořilost ▪ věcné naslouchání – soustředěnost, aktivita, otázky a odpovědi ***Mluvený projev*** ▪ prohlubování základů techniky mluveného projevu (dech, výslovnost, tempo) ▪ základní formy společenského styku: oslovení, pozdrav, poděkování, prosba, omluva ▪ vypravování ***Písemný projev*** ▪ technika psaní ▪ velká tiskací písmena, číslice ▪ psací písmena podle tvarových skupin (výška, štíhlost, rozestupy) ▪ spojování písmen vratným tahem ▪ diakritická znaménka ▪ opis, přepis ▪ formální úprava textu – nadpis, odstavec ▪ žánry písemného projevu – adresa, pozdrav, dopis, děj – základ vypravování, jednoduchý popis	PRV	čtení jednoduchých textů z učebnic a dalších knih; rozhovory na daná témata (rok v proměnách, rodina, minulost, současnost, budoucnost)	**VMEGS** Evropa a svět nás zajímá *Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování)* **MuV** Lidské vztahy *Vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)* **MuV** Multikultura *Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin* **MeV** Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení *Identifikování základních orientačních prvků v textu* **MeV** Produktivní činnosti/ Tvorba mediálního sdělení *Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis či internetové médium (pozvánky)*
		TV	správné držení těla – předpoklad správného dýchání	
		M	pamětní počítání	
		PRV	pravidla správného chování; zdravý způsob života; vypravování o ročních obdobích	
		PČ	pořádek na pracovním místě; výroba pomůcky podle popisu	
		VV	kombinace typů písma; asociační spoje mezi tvary písmen a reálnými věcmi; kresba podle vypravování; přání: písmo a obrázek	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ soustředěně naslouchá čtení textu ▪ plynule přečte jednoduchý text ▪ vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy ▪ recituje básně ▪ vyjadřuje své pocity z přečteného textu ▪ spojuje obsah textu s ilustrací ▪ čte pohádky, knihy o přírodě, o dětech a vypráví o nich ▪ rozlišuje hlavní žánry dětské literatury	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** ***Poslech literárních textů*** ▪ soustředěnost při naslouchání ***Tvořivé činnosti s literárním textem*** ▪ plynulé čtení jednoduchých textů a volná reprodukce ▪ přednes literárních textů ▪ řešení hádanek a slovních hříček ▪ dramatizace literárních textů ▪ ilustrace ke čtenému textu ▪ individuální četba ▪ školní četba na pokračování ***Základní literární pojmy*** ▪ literární druhy a žánry ▪ poezie a lidová tvořivost (báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk, přednes) ▪ pohádka a povídka (vypravěč, příběh, děj) ▪ divadlo (jeviště, herec, loutky, maňásky) ▪ výtvarný doprovod (ilustrace, ilustrátor)	Návštěva divadelního představení		
		PRV	čtení textů probíraného učiva	
		HV	rytmizace říkadel a básniček	
		PČ	výroba jednoduchých loutek	
		VV	poslech literárního textu a ilustrace	
		PRV	rozpočítadla; čísla v básních; matematické pohádky	
		VV	nejslavnější loutky; ilustrátoři dětských knih	

Vzdělávací oblast: ***JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA***	**Vyučovací předmět:** ***ČESKÝ JAZYK***	**Ročník:** ***3.***

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozlišuje a třídí slova dle významu ▪ vyhledá slova protikladná, souznačná ▪ dokáže dělit slova na slabiky, hlásky ▪ určuje počet slabik ve slově ▪ převádí hlásky v písmena a naopak ▪ interpretuje slova se správným přízvukem	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** ***Slovní zásoby a tvoření slov*** ▪ význam slova - slova nadřazená, podřazená, souřadná ▪ slova souznačná, protikladná ▪ kořen slova ▪ významové okruhy slov ▪ slabika, hláska, písmeno - rozlišení hlásky a slabiky - určení počtu slabik - znělé/neznělé hlásky - rozlišení hlásky a písmene ▪ slovní přízvuk - slova přízvučná a bezpřízvučná	M	počítání hlásek, písmen; počítání slabik, slov, vět; počítání slov v daném souboru; vytváření souborů dle stanoveného kritéria	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Kreativita *Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita)* **OSV** Sociální rozvoj/ Poznávání lidí *Vzájemné poznávání se ve skupině* **OSV** Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy *Péče o dobré vztahy* *Chování podporující dobré vztahy* **OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí* **VMEGS** Evropa a svět nás zajímá *Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování)*
		HV	hlasová hygiena; rytmizace slov; intonace a tempo řeči; správné dýchání a frázování	
		CJ (AJ)	práce se slovníkem	
		PRV	adresa; názvy měst, hor, řek, států; orientace v čase; rozvoj slovní zásoby	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pozná mluvnický význam podstatných jmen ▪ skloňuje podstatná jména ▪ rozlišuje číslo jednotné a množné; rod mužský, ženský, střední ▪ pozná mluvnický význam sloves ▪ určí u sloves osobu, číslo, čas ▪ časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím ▪ definuje a určí jednotlivé slovní druhy v základním tvaru	***Tvarosloví*** ▪ podstatná jména - určení pádu, čísla, rodu ▪ pádové otázky ▪ slovesa - určení osoby, čísla, času - časování sloves v čase přítomném, minulém, budoucím ▪ slovní druhy	PČ	výroba časové osy; výroby pracovních karet	**MuV** Lidské vztahy *Vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)* **MuV** Multikultura *Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin*
▪ rozezná větu a souvětí ▪ z vět jednoduchých dokáže sestavit jednoduchá souvětí ▪ určí počet vět v souvětí ▪ přiřadí, sestaví, napíše větný vzorec	***Skladba*** ▪ o promluvách a jejich stavbě - větné celky - rozlišení věty a souvětí ▪ stavba souvětí - spojovací výrazy; čárky - grafický zápis ▪ stavba věty jednoduché	VV	barevný kruh; určování protikladů	**MeV** Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení *Identifikování základních orientačních prvků v textu* **MeV** Produktivní činnosti/ Tvorba mediálního sdělení *Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis či internetové médium (pozvánky)*
▪ pamětně zvládá a reprodukuje vyjmenovaná slova ▪ odůvodňuje a doplňuje i/y ve vyjmenovaných slovech ▪ dodržuje pravidla psaní vlastních jmen	***Pravopis*** ▪ vyjmenovaná slova po obojetných souhláskách – B, L, M, P, S, V, Z ▪ vlastní jména osob, zvířat a míst	TV	relaxační cvičení; jednoduché hry a soutěže	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ čte souvisle texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ▪ orientuje se v textu ▪ uplatňuje a upevňuje základní čtenářské dovednosti a návyky (tempo, intonace, výslovnost) ▪ formuluje otázky a odpovědi ▪ používá vhodné jazykové prostředky ▪ sestaví nadpis, dokáže členit vlastní projev popisuje ústně i písemně jednoduché předměty, činnosti ▪ reprodukuje text dle obrazového materiálu ▪ pod vedením učitele zformuluje ústně i písemně jednoduchou osnovu ▪ respektuje a dokáže formulovat jednoduché formy společenského styku (pozdrav…) ▪ vybírá vhodné výrazy ke sdělování přání, pozdravů a to písemných i ústních ▪ formuluje texty pohlednic, dopisů, telegramů, SMS, pozvánek ▪ používá vhodně zvolené verbální i nonverbální prostředky v běžné komunikaci	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** ***Čtení*** ▪ plynulé čtení a členění textů ▪ čtení tiché, hlasité, skupinové ***Naslouchání*** ▪ porozumění čtenému textu ***Mluvený projev*** ▪ vypravování - volba vhodných jazykových prostředků - souvislý jazykový projev ▪ popis předmětu, postavy, činnosti ▪ využití a tvorba jednoduché osnovy ▪ rozhovor, beseda ▪ formy společenského styku - oslovení, pozdrav - dopis, pohled, telegram, SMS - telefonický rozhovor ▪ pozvánka	M	orientuje se v textu; čtení číslic	
		CJ (AJ)	oslovení; pozdrav	
		PRV	rozhovor na dané téma; možnosti komunikace; plán města a jeho popis	
		HV	tempo a intonace hudební hry (rozhovor, pozvání…)	
		VV	kresba/malba obrázkové osnovy kresba/malba předmětu, postavy dle popisu	

Vzdělávací oblast: ***JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA***	**Vyučovací předmět:** ***ČESKÝ JAZYK***	**Ročník:** ***3.***

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	***Učivo***	***Mezipředmětové vztahy***		***Průřezová témata***
▪ používá správné tvary písmen tiskacích, psacích, velkých a malých ▪ respektuje a vědomě uplatňuje základní hygienické návyky při psaní ▪ píše čitelně, úhledně a přiměřeně rychle ▪ doplňuje slova do vět, řadí slova ve větné celky, jednoduchými větami písemně odpovídá na otázky ▪ opravuje a kontroluje vlastní písemný projev ▪ napíše adresu, pohled, krátký dopis ▪ doplní údaje do tiskopisů ▪ píše správné tvary číslic, dokáže napsat římské číslice	***Písemný projev*** ▪ tvary písmen velké, malé, psací, tiskací abecedy ▪ tvary arabských a římských číslic ▪ úprava zápisu a jeho kontrola ▪ opis a přepis slov, vět, krátkých textů ▪ velká písmena u vlastních jmen ▪ formy společenského styku - psaní dopisu, pohledu, pozvánky, telegramu - vyplnění jednoduchých tiskopisů ▪ diktát slov, vět	PČ	výroba pozvánky; práce podle pracovního postupu	
		M	psaní číslic; zápis a odpověď u slovních úloh	
		VV	držení a práce s psacími potřebami; krasopis	
		PRV	písemné formy komunikace; zdravý životní styl (hygiena zraku, psaní, držení těla)	
		TV	uvolňovací cviky; držení těla	
		HV	tempo; psaní not, pomlk, ostatních hudebních značek	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ čte a reprodukuje vlastními slovy čtený i poslouchaný text ▪ vyjadřuje vlastní postoj k přečtené knize ▪ přednáší básně a jiné drobné útvary lidové ústní slovesnosti ▪ pod vedením učitele rozebírá čtený text a zaujímá k němu vlastní stanovisko ▪ používá četbu jako zdroj informací ▪ dramatizuje ▪ uvádí vztahy mezi hlavními postavami ▪ vysvětlí rozdíl mezi pohádkou umělou a lidovou ▪ pojmenuje a určí jednotlivé žánry prózy	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** ***Poslech literárních textů*** ▪ poslech pohádky, pověsti, básně ***Zážitkové čtení a naslouchání*** ▪ vlastní četba ***Tvořivé činnosti s literárním textem*** ▪ práce s literárním textem ▪ práce se slovníkem, encyklopedií dramatizace, vyprávění, recitace ***Základní literární pojmy*** ▪ poezie ▪ próza - pohádka lidová/ umělá - próza s dětským hrdinou - povídka - pověst - bajka - žánry lidové ústní slovesnosti - spisovatel, ilustrátor, čtenář, herec, film, divadlo	M	orientace v textu	
		CJ (AJ)	tvorba zahraničních autorů	
		PRV	historie, pravdivost dějinných událostí; kronika; předměty minulosti	
		VV	ilustrace pohádek, pověstí,...	
		PČ	výroba loutek, kulis	
		HV	rytmizace; hudební pohádky; práce s hudebním slovníkem	
		TV	relaxační cvičení	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozlišuje slova podle významu ▪ rozumí významu slov ▪ uvádí příklady slov mnohoznačných ▪ snaží se používat slova spisovná ▪ pozná slova lichotivá, hanlivá ▪ určuje kořen slova, část příponovou a předponovou ▪ rozlišuje předložky a předpony, uvědomuje si jejich psaní	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** ***Slovní zásoba a tvoření slov*** ▪ nauka o slově ▪ význam slova ▪ slova jednoznačná a mnohoznačná ▪ slova spisovná a nespisovná ▪ slova citově zabarvená ▪ stavba slov ▪ kořen, předpona, přípona ▪ předpony *od, nad, pod, před* a tvarově stejné předložky ▪ předpony *vz, roz, bez* a předložka *bez*	M	slovní zásoba; zřetelná výslovnost čísel	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Kreativita *Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita)*
		VL	rozšiřování slovní zásoby; orientace na mapě	**OSV** Sociální rozvoj/ Poznávání lidí *Vzájemné poznávání se ve skupině*
▪ pozná slovní druhy ▪ dovede určit slovo, které mění svůj tvar a přiřadit ho podle slovních druhů ▪ dovede vyhledat podstatná jména v textu ▪ určuje pád, číslo, rod ▪ skloňuje podle vzoru ▪ pozná infinitiv sloves ▪ rozezná mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, čas)	***Tvarosloví*** ▪ slovní druhy ▪ slova ohebná a neohebná ▪ podstatná jména ▪ vzory rodu mužského, ženského a středního ▪ slovesa ▪ infinitiv ▪ slovesa zvratná ▪ jednoduché a složené tvary sloves ▪ časování sloves (čas minulý, přítomný, budoucí)	PŘ	rozšiřování slovní zásoby	**OSV** Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy *Péče o dobré vztahy* *Chování podporující dobré vztahy*
		VV	barevné odlišování	**OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí*
		TV	tělocvičné chvilky; uvolňovací cviky	**VMEGS** Evropa a svět nás zajímá *Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování)*

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ určuje základní větné členy a graficky je znázorňuje ▪ spojuje jednoduché věty v souvětí ▪ používá vhodných spojovacích výrazů	***Skladba*** ▪ stavba věty jednoduché ▪ podmět a přísudek ▪ souvětí		**MuV** Lidské vztahy *Vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)*
▪ doplňuje správně i/y ve vyjmenovaných slovech ▪ doplňuje správně i/y v koncovkách příčestí minulého ▪ ovládá pravopis vlastních jmen osob, zvířat, států, ulic, hor, řek	***Pravopis*** ▪ vyjmenovaná slova ▪ slova příbuzná ▪ shoda přísudku s holým podmětem ▪ vlastní jména		**MuV** Multikultura *Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin* **MeV** Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení *Identifikování základních orientačních prvků v textu (referáty)* **MeV** Produktivní činnosti/ Tvorba mediálního sdělení *Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis či internetové médium (pozvánky)*

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ čte s porozuměním texty nahlas i potichu ▪ výrazně artikuluje ▪ rozumí přiměřeně složitému sdělení ▪ dodržuje základní komunikační pravidla ▪ dotváří neúplná sdělení ▪ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá ▪ dovede napsat svou adresu a adresu svého kamaráda ▪ popíše osobu, věc, děj, činnost ▪ sestavuje osnovu ▪ vytváří výstižný projev ▪ formuluje výstižně a stručně texty pohlednic, dopisů, telegramů, SMS, pozvánek ▪ používá správné tvary písmen ▪ píše přiměřeně rychle	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** ***Čtení a naslouchání*** ▪ výrazné hlasité čtení ▪ tiché čtení s porozuměním ▪ vyprávění jednoduchých textů ▪ čtení vyhledávací ▪ klíčová slova ***Mluvený a písemný projev*** ▪ vypravování ▪ rozhovor ▪ adresa ▪ popis osoby ▪ popis věci a děje ▪ popis činnosti ▪ vyprávění podle obrázkové osnovy ▪ telefonický rozhovor, SMS ▪ dopis, blahopřání ▪ pozvánka ▪ tiskopisy, podací lístek ▪ úprava zápisu ▪ diktát vět, slov	M	slovní úlohy	
		VL	práce s mapou; naučné texty	
		PŘ	zápisy v sešitě; naučné texty	
		PČ	popis činnosti	
		VV	ilustrace textu	
		TV	relaxační cvičení	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ vyjádří vlastními slovy čtený nebo poslouchaný text ▪ interpretuje vlastní postoj k přečtené knize, k filmu, divadelnímu představení ▪ plynule čte delší text ▪ recituje básně ▪ vypráví, domýšlí příběhy ▪ vyhledává informace ve slovnících, encyklopediích ▪ čte povídky, pohádky a vypráví o nich ▪ využívá školní knihovny ▪ rozlišuje jednotlivé žánry dětské literatury ▪ používá literární pojmy	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** ***Poslech literárních textů*** ▪ poslech pohádky, povídky, básně, pověsti ***Zážitkové čtení a naslouchání*** ▪ čtení úryvků z knih, vlastní četba ***Tvořivé činnosti s literárním textem*** ▪ práce s literárním textem ▪ plynulé čtení delších celků ▪ přednes vhodných literárních textů ▪ vyprávění textu ▪ dramatizace literárních textů ▪ vlastní ilustrace k přečtenému textu ▪ společná četba (na pokračování) ▪ knihovna ▪ ***Základní literární pojmy*** ▪ literární druhy a žánry ▪ poezie (báseň, verš, rým, přízvuk) ▪ próza - pohádka lidová a umělá - povídka - pověst - bajka ▪ divadelní představení (režisér) ▪ ilustrace knihy, ilustrátor	VL	populárně naučné texty	
		PŘ	populárně naučné texty	
		VL	dějiny českého národa	
		M	čtení slovních úloh; zadání úkolů	
		VV	ilustrace knih; dětští ilustrátoři	
		HV	texty se zpěvy	
		TV	relaxační cviky	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pozná, vybere a seřadí slova podle významu ▪ určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovotvorný základ ▪ tvoří nová slova od kořene ▪ doplňuje přípony a předpony podle smyslu ▪ vybere, označí a přiřadí slova podle slovních druhů ▪ uvede příklady neohebných slovních druhů ▪ určuje pád, číslo, rod a vzor ▪ skloňuje podle vzoru ▪ rozpozná druhy přídavných jmen (tvrdá a měkká) ▪ nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledává je v textu ▪ rozezná mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, čas) ▪ používá správné tvary podmiňovacího způsobu	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** ***Slovní zásoba a tvoření slov*** ▪ slova jednoznačná a mnohoznačná ▪ homonyma, antonyma, synonyma ▪ slova citově zabarvená ▪ stavba slova – kořen, předpony, přípony ▪ odvozování a skládání slov ▪ slovotvorný základ ***Tvarosloví*** ▪ slovní druhy ohebné ▪ slovní druhy neohebné ▪ podstatná jména - mluvnické významy - vzory: předseda, soudce ▪ přídavná jména - mluvnické významy - druhy přídavných jmen (tvrdá, měkká) - skloňování ▪ zájmena – jejich druhy ▪ číslovky – jejich druhy, psaní číslovek ▪ slovesa ▪ prvotní procvičování podmiňovacího způsobu	M	slovní úlohy; grafické znázorňování; výslovnost číslovek	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Kreativita *Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita)* **OSV** Sociální rozvoj/ Poznávání lidí *Vzájemné poznávání se ve skupině* **OSV** Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy *Péče o dobré vztahy* *Chování podporující dobré vztahy* **OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí* **VMEGS** Evropa a svět nás zajímá *Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování)*
		VL	rozšiřování slovní zásoby	
		PŘ	rozšiřování slovní zásoby	
		VV	barevné znázorňování	
		TV	správné držení těla při sezení; relaxační cviky	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ určuje základní větné členy ▪ vyhledá různé podměty ▪ užívá několikanásobných podmětů ve větách ▪ určuje věty jednoduché ▪ spojuje věty jednoduché v souvětí ▪ užívá vhodných spojovacích výrazů ▪ prohlubuje znalost i/y ve slovech po obojetných souhláskách ▪ zvládá předpon, přípon, předložek ▪ doplňuje správně i/y v koncovkách příčestí minulého	***Skladba*** ▪ podmět a přísudek ▪ podmět vyjádřená a nevyjádřený ▪ podmět několikanásobný ▪ věta jednoduchá a souvětí ▪ spojovací výrazy ▪ přísudek slovesný ***Pravopis*** ▪ vyjmenovaná slova ▪ slova příbuzná a výjimky ▪ předpony *s, z, vz* ▪ předložky *s, z* ▪ přípony se *-ský, -ští* ▪ skupiny *bě – bje, mě – mně, vě – vje* ▪ shoda podmětu s přísudkem ▪ vlastní jména – víceslovné názvy států		**VMEGS** Evropa a svět nás zajímá *Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy* **MuV** Lidské vztahy *Vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)* **MuV** Etnický původ *Základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české společnosti* **MuV** Multikultura *Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin* **MeV** Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení *Identifikování základních orientačních prvků v textu (referáty)*

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ čte plynule s porozuměním nahlas i potichu přiměřeně náročné texty ▪ čte procítěně s prvky uměleckého přednesu ▪ rozumí přiměřeně složitému sdělení ▪ rozlišuje podstatné od méně podstatného ▪ předvede kultivovaný mluvený projev ▪ uspořádá přehledně písemný projev ▪ předvede dovednost vypravovat ▪ pracuje s osnovou, na základě osnovy sestaví text ▪ píše správně věty uvozovací ▪ užívá interpunkci v přímé řeči ▪ popíše předmět, děj, pracovní postup ▪ napíše dopis (ve správném sledu jeho částí) ▪ sestaví stručný, ale výstižný text ▪ používá a dokáže vyplnit jednoduché tiskopisy ▪ dotváří neúplná sdělení ▪ objasní informace v textu s ohledem na jeho účel	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** ***Čtení a naslouchání*** ▪ výrazné hlasité čtení uměleckých a naučných textů ▪ tiché čtení s porozuměním ▪ reprodukce jednoduchých textů ▪ klíčová slova ***Mluvený a písemný projev*** ▪ líčení zážitků ▪ vypravování ▪ přímá řeč ▪ nepřímá řeč ▪ popis - předmětu - děje - pracovního postupu ▪ dopis, blahopřání ▪ SMS, zpráva, vzkaz ▪ oznámení, inzerát ▪ pozvánka ▪ tiskopisy – přihláška, dotazník, podací lístek ▪ reklama	M	slovní úlohy	**MeV** Produktivní činnosti/ Tvorba mediálního sdělení *Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis či internetové médium (pozvánky)*
		VL	zápisy v sešitě; práce s mapou	
		PŘ	zápisy v sešitě; naučné texty	
		VV	výtvarné ztvárnění	
		LV	dramatizace	
		PČ	práce s papírem; konstrukční práce; recept jednoduchého pokrmu; výroba pozvánek	
		TV	relaxační cvičení	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA*	**Vyučovací předmět:** *ČESKÝ JAZYK*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ vyjádří vlastními slovy pocity z mluveného i psaného textu ▪ aplikuje zážitkové čtení a naslouchání ▪ interpretuje vlastní názor na přečtenou knihu, divadelní představení, film ▪ orientuje se v dětské literatuře, zaujímá postoj k literárním postavám ▪ reprodukuje literární text přiměřený věku ▪ tvoří literární text na dané téma ▪ zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty, vede čtenářský deník ▪ dramatizuje pohádky, povídky, využívá maňásky, loutky ▪ využívá různých zdrojů informací ▪ označí žánry literárního textu ▪ přiřadí literární text k žánru ▪ objasní zvukové prostředky poezie ▪ pozná základní znaky bajky	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** ***Poslech literárních textů, naslouchání*** ▪ dětská literatura - pohádky (B. Němcová, K. J. Erben...) ▪ dobrodružná literatura (J. Foglar, J. Verne, J. London, K. May...) ▪ literatura s dětským hrdinou (E. Štorch, J. Tomeček...) ▪ dětská poezie (K. H. Mácha, J. Seifert, J. Neruda) ▪ divadelní a filmová představení ▪ televizní tvorba ▪ návštěva knihovny ***Tvořivé činnosti s literárním textem*** ▪ volná reprodukce ▪ zápis textů, tvorba vlastních textů ▪ dramatizace, scénky ▪ práce se slovníky, encyklopediemi, katalogy ▪ práce s internetem (vyhledávání informací) ***Základní literární pojmy*** ▪ poezie: lyrika, epika, přirovnávání ▪ próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč ▪ bajka	VL	dějiny českého národa	
		VV	ilustrace, kresba; výtvarný doprovod k literárním textům	
		HV	hymna; čeští hudební skladatelé; práce s hlasem; rytmizace a melodizace jednoduchých textů	
		PČ	modelování hlavních hrdinů	
		TV	relaxační chvilky	
		PČ	výroba loutek, maňásků	

Název vyučovacího předmětu: ANGLICKÝ JAZYK

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

Anglický jazyk se vyučuje od 3. do 5. ročníku 3 hodiny týdně.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno *Anglickému* jazyku 9 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Anglický jazyk* vychází ze vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* a ze vzdělávacího oboru *Cizí jazyk.*

Vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace* a vzdělávací obor *Cizí jazyk* zaujímají stěžejní postavení ve výchovně vzdělávací procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznání.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečnosti, které přesahují oblast zkušeností a zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Vzdělávání v *Anglickém jazyce* směřuje k dosažení úrovně A2.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu *Anglický jazyk* je:

- podpora samostatnosti, tvořivosti a logického myšlení
- integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- organizace práce žáků ve skupinách
- kladení důrazu na mezipředmětové vztahy
- kladení důrazu na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací převážně v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého.

Forma realizace

Skupinová výuka:	gramatické jevy, slovní zásoba
Týmová práce:	rozhovory, řešení problémů
Výukový software:	procvičování gramatických jevů, tematických okruhů
Internet:	vyhledávání informací

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu *Anglický jazyk* na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák je veden k zodpovědnosti za jeho vzdělávání a budoucnost; učí se vyhledávat, zpracovávat a používat nalezené informace.

Kompetence k řešení problémů

Žák je podněcován k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Žák je veden k otevřené, všestranné a účinné komunikace, obhajuje svůj postoj.

Kompetence sociální a personální

Žák rozvíjí schopnost spolupracovat, pracovat a podílet se na atmosféře v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých.

Kompetence občanské

Žák si plní své povinnosti, uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých; je schopen a ochoten účinně pomoci v různých situacích.

Kompetence pracovní

Žák je veden k pozitivnímu vztahu k práci, používání vhodných nástrojů k dosažení optimálního výsledku; je veden k efektivitě při organizaci vlastní práce.

Očekávané výstupy žáka – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého psaného textu, pokud má k dispozici vlastní vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Očekávané výstupy žáka – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
- vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
- používá dvojjazyčný slovník

MLUVENÍ

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE – ANGLICKÝ JAZYK

Učivo

- ***zvuková a grafická podoba jazyka*** - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- ***slovní zásoba*** – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- ***tematické okruhy*** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, počasí
- ***mluvnice –*** základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE*	**Vyučovací předmět:** *ANGLICKÝ JAZYK*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
	MLUVENÍ			
▪ pozdraví, zareaguje na pozdrav, odpoví na otázku „How are you?“ ▪ počítá do sta, řekne telefonní číslo ▪ vyjmenuje části domu ▪ pojmenuje věci ve škole, barvy; reaguje na otázku „What colour is…“?	▪ Hallo (Ahoj) ▪ Numbers (Čísla) ▪ Our house (Dům) ▪ At school, colours (Ve škole, barvy)	ČJ	Jazyková výchova	
▪ vyjmenuje členy rodiny ▪ dokáže pojmenovat jednotlivá písmena anglické abecedy, vyhláskovat své jméno ▪ vyjmenuje základní hračky, řekne, kde se která nachází za pomocí vazby „there is/are“	▪ My family (Moje rodina) ▪ Alphabet (Abeceda) ▪ Toys (Hračky)	M	Pamětní počítání	
▪ vyjmenuje základní ovoce a zeleninu ▪ dokáže pojmenovat jídlo a pití ▪ vyjmenuje části lidského těla, používá sloveso „have got“ ▪ pojmenuje každodenní oblečení	▪ At Christmas (O Vánocích) ▪ Fruit and vegetables (Ovoce a zelenina) ▪ Food and drink (Jídlo a pití) ▪ My body (Moje tělo) ▪ Clothes (Oblečení)	ČJ	Slovní zásoba a tvoření slov	
	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
▪ přečte rozhovor dvou lidí, kteří se potkali ▪ čte číslice 1-100 ▪ přečte popis domu	▪ Hallo (Ahoj) ▪ Numbers (Čísla) ▪ Our house (Dům)	PRV	Člověk a jeho zdraví	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE*	**Vyučovací předmět:** *ANGLICKÝ JAZYK*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ přečte popis rodiny, krátké povídání o životě lidí (základní údaje) ▪ přečte popis hraček ▪ čte popis vzhledu člověka	▪ My family (Moje rodina) ▪ Toys (Hračky) ▪ My body (Moje tělo)			
	POSLECH S POROZUMĚNÍM			
▪ rozumí rozhovoru dvou lidí, kteří se seznamují ▪ rozumí telefonnímu číslu, v rozhovorech identifikuje číslice ▪ podle popisu dokáže doplnit názvy místností ▪ rozumí vyjmenovaným školním potřebám, popisu třídy ▪ v rozhovoru zachytí, jak se který člen rodiny jmenuje a jak je starý ▪ dokáže do obrázku zakreslit dle poslechu umístění předmětu ▪ na základě poslechu dokreslí postavy	▪ Hallo (Ahoj) ▪ Numbers (Čísla) ▪ Our house (Dům) ▪ At school (Ve škole) ▪ My family (Moje rodina) ▪ Toys (Hračky) ▪ My body (Moje tělo)	PRV	Lidé kolem nás	
		ČJ	Písemný projev	
	PSANÍ			
▪ zapíše číslovky 1-19 ▪ napíše jednotlivé části domu ▪ vypíše základní školní pomůcky a barvy ▪ zapíše členy rodiny ▪ napíše, jak se která hračka jmenuje ▪ napíše základní druhy ovoce a zeleniny ▪ napíše druhy pití a jídla ▪ popíše části lidského těla	▪ Numbers (Čísla) ▪ Our house (Dům) ▪ At school, colours (Ve škole, barvy) ▪ My family (Moje rodina) ▪ Toys (Hračky) ▪ Fruit and vegetables (Ovoce a zelenina) ▪ Food and drink (Jídlo a pití) ▪ My body (Moje tělo)	M	Číslo a početní operace 0-20	
		PRV	Člověk a jeho zdraví	

Vzdělávací oblast: ***JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE***	**Vyučovací předmět:** ***ANGLICKÝ JAZYK***	**Ročník:** ***4.***

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ používá vazbu „there is/are“, popíše části domu a co se v nich nachází ▪ používá sloveso CAN/CAN'T, vyjmenuje sporty a hudební nástroje ▪ používá sloveso LIKE, umí utvořit otázku s tímto slovesem ▪ vyjmenuje roční období ▪ popíše počasí, vyjmenuje základní druhy počasí ▪ vyjmenuje školní předměty ▪ určí čas ▪ vyjmenuje aktivity běžného dne, řekne, co sám/sama dělá ▪ vyjmenuje oblečení, používá vazbu „I WEAR“ ▪ pojmenuje základní evropské+anglicky mluvící země ▪ vyjmenuje zaměstnání, za pomocí přítomného prostého času řekne, co kdo dělá, za pomoci přítomného průběhového času řekne, co kdo dělá právě teď ▪ přečte popis domu ▪ přečte, kdo co umí ▪ přečte popisy základních sportů ▪ přečte rozhovory na téma ne/oblíbenosti jídel a nápojů ▪ přečte popisy ročních období ▪ přečte popis rozvrhu hodiny ▪ z obrázku dokáže přečíst čas	**MLUVENÍ** ▪ house (dům) ▪ hobbies (koníčky) ▪ sports (sporty) ▪ food and drinks (jídlo a pití) ▪ year seasons (roční období) ▪ weather (počasí) ▪ school subjects (školní předměty) ▪ time (čas) ▪ my day (můj den) ▪ daily activities (denní činnosti) ▪ clothes (oblečení) ▪ countries, nationalities, languages (země, národnosti, jazyky) ▪ jobs (zaměstnání) **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** ▪ house (dům) ▪ hobbies (koníčky) ▪ sports (sporty) ▪ food and drinks (jídlo a pití) ▪ year seasons (roční období) ▪ school subjects (školní předměty) ▪ time (čas)	PČ	Úprava pokrmů	
		VL	Lidé a čas; Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás	
		PŘ	Člověk a jeho zdraví	
		TV	Činnosti ovlivňující zdraví	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE*		**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ přečte popis dne konkrétní osoby ▪ přečte popis toho, jak vypadá denní program jiných lidí ▪ přečte text o tom, kdo má co na sobě ▪ přečte názvy cizích zemí a údaje o osobách v nich žijících ▪ přečte názvy zaměstnání a jejich krátký popis	▪ my day (můj den) ▪ daily activities (denní činnosti) ▪ clothes (oblečení) ▪ countries, nationalities, languages (země, národnosti, jazyky) ▪ jobs (zaměstnání) ▪ picnic (piknik)	PŘ	Člověk a jeho zdraví	
	POSLECH S POROZUMĚNÍM			
▪ rozumí popisu domu a tomu, co se kde nachází ▪ rozumí popisu koníčků ▪ poslechne si povídání o sportu a ten přiřadí ▪ rozumí rozhovorům o tom, co kdo má a nemá rád k jídlu a pití ▪ porozumí popisu ročních období a ty správně přiřadí ▪ rozumí popisu počasí v jednotlivých ročních obdobích ▪ rozumí povídání o vyučování a vyučovacích předmětech	▪ house (dům) ▪ hobbies (koníčky) ▪ sports (sporty) ▪ food and drinks (jídlo a pití) ▪ year seasons (roční období) ▪ weather (počasí) ▪ school subjects (školní předměty)	HV	Poslechové činnosti	
▪ rozumí času vyřčenému za pomocí předložek past a to ▪ poslechne si a rozumí dennímu programu konkrétní osoby ▪ rozumí činnostem, jejichž názvy slyší a dokáže je přiřadit k obrázkům ▪ poslechne si a rozumí popisu oblečení a tomu, co má kdo na sobě ▪ poslechne si a rozumí životu lidí v jiných zemích a jejich koníčcích a zvycích	▪ time (čas) ▪ my day (můj den) ▪ daily activities (denní činnosti) ▪ clothes (oblečení) ▪ countries, nationalities, languages (země, národnosti, jazyky)	VL	Lidé a čas	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE*	**Vyučovací předmět:** *ANGLICKÝ JAZYK*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozumí tomu, když slyší, kde kdo pracuje a co dělá	▪ jobs (zaměstnání)	ČJ	Slovní zásoba a tvoření slov	
PSANÍ				
▪ napíše, co se kde v domě nachází ▪ napíše o tom, jaký má kdo koníček ▪ popíše anglicky sporty a co kdo umí dělat	▪ house (dům) ▪ hobbies (koníčky) ▪ sports (sporty)			
▪ napíše základní druhy jídla a co má kdo rád	▪ food and drinks (jídlo a pití)	VL	Lidé a čas; Lidé kolem nás	
▪ napíše roční období a počasí v nich	▪ weather (počasí)			
▪ napíše názvy školních předmětů, svůj rozvrh hodin	▪ school subjects (školní předměty)			
▪ napíše svůj denní program	▪ my day (můj den)			
▪ vypíše každodenní činnosti, do co dělá a nedělá	▪ daily activities (denní činnosti)			
▪ napíše názvy oblečení, co má kdo na sobě	▪ clothes (oblečení)			
▪ napíše názvy států	▪ countries, nationalities, languages (země, národnosti, jazyky)			
▪ napíše názvy zaměstnání a informace o tom, co kdo a kde dělá	▪ jobs (zaměstnání)	PČ	Práce s drobným materiálem	
▪ pracuje s překladovým slovníkem				

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE*	**Vyučovací předmět:** *ANGLICKÝ JAZYK*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ vyjmenuje školní předměty, zeptá se, odpoví, popíše učitele ▪ popíše každodenní činnosti a zeptá se na ně, řekne názvy dnů v týdnu ▪ používá vazbu „WANT TO“, vyjmenuje a popíše zaměstnání ▪ pojmenuje filmy a knihy ▪ používá základní fráze vhodné k nakupování, reaguje adekvátně na otázky týkající se nakupování ▪ vyjmenuje měsíce v roce, používá řadové číslovky ▪ používá minulý čas slovesa být a minulý prostý čas, mluví o událostech, které se odehrály v minulosti ▪ vyjmenuje zvířata, používá minulý čas slovesa mít, popíše jednoduše cestu ▪ vyjmenuje sporty a hudební nástroje, používá minulý čas pravidelných sloves ▪ určí čas, adekvátně reaguje na otázky krátkými odpověďmi, používá minulý čas základních nepravidelných sloves ▪ vyjmenuje země a národnosti, používá přítomný průběhový čas ▪ pojmenuje činnosti typické pro prázdniny, používá vazbu „GOING TO“	**MLUVENÍ** ▪ school subject (školní předměty) ▪ free time (volný čas) ▪ jobs (zaměstnání) ▪ films and books (filmy a knihy) ▪ shopping (nakupování) ▪ months (měsíce) ▪ birthday (narozeniny) ▪ animals (zvířata) ▪ sports (sporty) ▪ musical instruments (hudební nástroje) ▪ time (vyjádření času) ▪ countries, nationalities, languages (země, národnosti, jazyky) ▪ holiday (prázdniny)	ČJ	Slovní zásoba a tvoření slov	VMEGS Evropa a svět nás zajímá *Důležité zeměpisné údaje (hlavní města a vlajky anglicky mluvících zemí)* VMEGS Objevujeme Evropu a svět
		VL	Orientace v čase a časový řád; Současnost a minulost v našem životě; Evropa a svět	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE*	**Vyučovací předmět:** *ANGLICKÝ JAZYK*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ čte rozhovory na téma škola ▪ čte popis dne konkrétní osoby ▪ čte názvy zaměstnání a krátký text o tom, co lidi dělají ▪ přečte cenu v librách ▪ přečte rozhovor na téma nakupování ▪ čte řadové číslovky a krátké texty o životě slavných lidí ▪ přečte pozvánku na párty a popis činností ▪ přečte názvy zvířat, popis života na farmě a popis života zvířat¨ ▪ přečte povídání o sportech v minulém čase ▪ přečte názvy hudebních nástrojů a krátké vyprávění o hraní na ně ▪ čte o životě lidí v jiných zemích	**ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** ▪ school subject (školní předměty) ▪ free time (volný čas) ▪ jobs (zaměstnání)¨ ▪ films and books (filmy a knihy) ▪ shopping (nakupování) ▪ months (měsíce) ▪ birthday (narozeniny) ▪ animals (zvířata) ▪ sports (sporty) ▪ musical instruments (hudební nástroje) ▪ countries, nationalities, languages (země, národnosti, jazyky)	VL	Rodina, soužití a chování lidí	
		PŘ	Péče o zdraví, zdravá výživa	
		HV	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje	
▪ z rozhovoru zachytí názvy školních předmětů ▪ z rozhovorů pochytí, co kdo dělá ve volném čase ▪ z nahrávky pochopí, kdo by čím chtěl být ▪ z poslechu dokáže určit cenu dané věci, určí, co kdo chtěl koupit, a kolik zaplatil	**POSLECH S POROZUMĚNÍM** ▪ school subject (školní předměty) ▪ free time (volný čas) ▪ jobs (zaměstnání) ▪ films and books (filmy a knihy) ▪ shopping (nakupování)	ČJ	Mluvený a písemný projev	
		PŘ	Péče o zdraví, zdravá výživa	

Vzdělávací oblast: *JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE*	**Vyučovací předmět:** *ANGLICKÝ JAZYK*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ reaguje na otázku „Who was born in…“ ▪ z vyprávění dokáže pochytit názvy zvířat ▪ z vyprávění pochopí, kdo se věnoval jakému sportu a na jaký hudební nástroj hrál ▪ na základě poslechu určí, kde kdo bydlí ▪ zachytí prázdninové činnosti	▪ months (měsíce) ▪ birthday (narozeniny) ▪ animals (zvířata) ▪ ▪ sports (sporty) ▪ musical instruments (hudební nástroje) ▪ countries, nationalities, languages (země, národnosti, jazyky) ▪ holiday (prázdniny)	TV	Význam pohybu pro zdraví	
	PSANÍ			
▪ napíše názvy předmětů a svůj rozvrh hodin ▪ popíše, čemu se (ne)věnuje ve svém volném čase ▪ popíše názvy zaměstnání a jednoduchými větami vyjádří, co dělají jeho rodiče ▪ zapíše cenu produktu ▪ vypíše jednotlivé měsíce v roce ▪ napíše, kdy má narozeniny ▪ napíše názvy zemí a jazyků ▪ napíše krátké povídání o tom, co bude dělat o prázdninách	▪ school subject (školní předměty) ▪ free time (volný čas) ▪ jobs (zaměstnání) ▪ shopping (nakupování) ▪ months (měsíce) ▪ birthday (narozeniny) ▪ countries, nationalities, languages (země, národnosti, jazyky) ▪ holiday (prázdniny)	PŘ	Vesmír a Země	
		IKT	Zpracování a využití informací	

Název vyučovacího předmětu: MATEMATIKA

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

1. ročník – 5 hodin; 2. ročník – 5 hodin; 3. ročník – 5 hodin; 4. ročník – 5 hodin; 5. ročník – 5 hodin.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno *Matematice* 25 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Matematika* vychází ze vzdělávací oblasti *Matematika a její aplikace*.
V základním vzdělávání je tato oblast založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Žáci mají v matematice získat početní dovednosti v oboru přirozených a racionálních čísel, aby si uměli poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech života, bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení. Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení z vlastních zkušeností, potřebě počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemných vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Matematika a její aplikace* je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace ve třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděná předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary

a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), učí se zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Výuka *Matematiky* je organizována zpravidla v budově školy, ve třídách nebo v učebně výpočetní techniky. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky (především kalkulátorů, vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů).

Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu *Matematika* jsou promyšleně volené a řazené postupy, způsoby a metody, kterými chceme cíleně směřovat k naplnění klíčových kompetencí.

Forma realizace

Skupinová výuka:	jednoduché slovní úlohy, řešení slovních úloh
Systémová výuka:	používání a zapisování rovnic a nerovnic
Týmová práce:	geometrie v rovině a prostoru
Problémová výuka:	zápisy příkladů matematickými znaky
Výukový software:	testy a cvičení
Pokusy:	jednotky hmotnosti, délek, objemu
Laboratorní práce:	čtvercová síť, grafy

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu *Matematika* na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák volí vhodné způsoby a metody, dovede vyhledávat a třídit informace, využívá je v procesu učení i v praktickém životě, správně užívá znaky a symboly, porovnává výsledky, posuzuje a vyvozuje z nich závěry, učí se postupně kriticky hodnotit výsledky svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Žák umí vyhledat informace k řešení problému, dovede si vybrat vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problému logické, matematické a empirické postupy, zvládá prakticky ověřit problém.

Kompetence komunikativní

Žák je schopen vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, umí účinně diskutovat a obhajovat svůj názor, využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolím.

Kompetence sociální a personální

Žák dovede spolupracovat ve skupině, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Kompetence občanské

Žák netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy v chování žáků; je si vědom svých práv a povinností.

Kompetence pracovní

Žák využívá znalosti a zkušenosti pro svůj vlastní rozvoj, používá bezpečně a účinně pomůcky a vybavení (kružítko, pravítko, úhloměr,..), dodržuje pravidla pro ochranu svého zdraví a zdraví druhých.

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE – MATEMATIKA

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků **(1.–3. roč.: Obor přirozených čísel)**
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti **(1. roč.: Obor přirozených čísel; 2.–3. roč.: Zápis čísla)**
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose **(1. roč.: Obor přirozených čísel; 2.–3. roč.: Zápis čísla)**
- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly **(1. roč.: Obor přirozených čísel; 2.–3. roč.: Obor přirozených čísel, Násobilka)**
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace **(1.–3. roč.: Obor přirozených čísel)**

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení **(5. roč.: Vlastnosti početních operací)**
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel **(4.–5. roč.: Obor přirozených čísel)**
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel **(4.–5. roč.: Obor přirozených čísel)**
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel **(4.–5. roč.: Obor přirozených čísel)**
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Učivo

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- násobilka
- vlastnosti početních operací s čísly
- písemné algoritmy početních operací

VLASTNOSTI POČETNÍCH OPERACÍ S ČÍSLY, ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času **(1.–3. roč.: Závislosti a jejich vlastnosti)**
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života **(2.–3. roč.: Závislosti a jejich vlastnosti)**
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel **(1.–3. roč.: Tabulky)**

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- vyhledává, sbírá a třídí data **(4.–5. roč.: Závislosti a jejich vlastnosti)**
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy **(4.–5. roč.: Grafy, tabulky, jízdní řády)**

Učivo

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci **(1.–3. roč.: Základní útvary v rovině a v prostoru)**
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky **(2.–3. roč.: Základní útvary v rovině, Délka úsečky)**
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině **(3. roč.: Osově souměrné útvary)**

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce **(4.–5. roč.: Základní útvary v rovině)**
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran **(4. roč.: Délka úsečky)**
- sestrojí rovnoběžky a kolmice **(4.–5. roč.: Vzájemná poloha dvou přímek)**
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu **(4.–5. roč.: Obvod a obsah obrazce)**
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru **(4. roč.: Osově souměrné útvary)**

Učivo

- základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky **(4. roč.: Číselné a obrázkové řady, Magické čtverce; 5. roč.: Slovní úlohy, Prostorová představivost)**

Učivo

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

Vzdělávací oblast: *MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE*	**Vyučovací předmět:** *MATEMATIKA*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ používá přirozená čísla k modelování reálných situací a zapíše čísla ▪ ▪ v číselném oboru 0–20 ▪ rozliší číslice tiskací a psací ▪ doplní chybějící čísla v řadě ▪ počítá předměty v daném souboru do 20 (včetně) ▪ vytvoří soubory s daným počtem prvků ▪ porovná přirozená čísla (relace – menší, větší, rovná se) ▪ sčítá a odčítá v číselném oboru 0–10; 10–20 ▪ řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel ▪ řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání v číselném oboru 0–20 bez přechodu přes desítku ▪ řeší slovní úlohy typu: o kolik více; o kolik méně v číselném oboru do 20 ▪ zobrazí číslo na číselné ose	**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE 0–20** ***Obor přirozených čísel*** ▪ počítání předmětů v daném souboru ▪ vytvoření souboru s daným počtem prvků ▪ čtení a psaní čísel ▪ porovnávání čísel, vztahy mezi čísly ▪ znaménka: větší, menší, rovná se, plus, mínus ▪ orientace na číselné ose ▪ sčítání čísel bez přechodu přes desítku ▪ odčítání čísel bez přechodu přes desítku ▪ sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku ▪ řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel ▪ řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání ▪ řešení slovních úloh s využitím vztahů: o n-více; o n-méně	PRV	roční doby, Vánoce; orientace v budově školy; orientace v čase	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání *Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění*
		ČJ	rozvoj slovní zásoby; vyjadřování ve větě; počet slabik; psaní číslic a znaků; čtení s porozuměním	
		HV	rytmus	
		VV	orientace na ploše; rozlišování barev	
		PČ	práce s papírem a kartonem	
		TV	řazení podle velikosti; počet přeskoků	

Vzdělávací oblast: *MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE*	**Vyučovací předmět:** *MATEMATIKA*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pojmenuje časové jednotky: rok, měsíc, den, hodina ▪ čte a ukazuje časové údaje v hodinách ▪ doplňuje posloupnost čísel do tabulek ▪ pojmenuje základní jednotky délky, hmotnosti a objemu	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** ▪ orientace v čase ▪ chybějící čísla v řadě ▪ praktická cvičení – délka (m), hmotnost (kg), objem (l)	PRV	orientace v čase – celá hodina	
		PČ	výroba hodin z papíru	
		VV	kreslení hodin	
▪ orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy vpřed, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole ▪ porovná předměty podle velikosti, používá pojmy: menší, větší, stejný, nižší, vyšší ▪ rozezná a pojmenuje geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** ***Základní útvary v rovině*** ▪ geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za, nahoře, dole ▪ relace: menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký ▪ rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh ▪ skládání obrazců z geometrických tvarů	TV	běh na čas	
		ČJ	rozšiřování slovní zásoby	
▪ rozezná a pojmenuje krychli, kouli, kvádr, válec – uvede příklady těchto tvarů ve svém okolí	***Základní útvary v prostoru*** ▪ praktická cvičení s panelovou stavebnicí	PČ	práce s panelovou stavebnicí; práce s modelínou	
		VV	obrázek z geometrických tvarů	

Vzdělávací oblast: *MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE*	**Vyučovací předmět:** *MATEMATIKA*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ počítá předměty v daném souboru do 100 po desítkách, po jednotkách ▪ vytvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100 ▪ řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel do 100 ▪ sčítá a odčítá jednociferné a dvojciferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku ▪ užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh ▪ řeší složené matematické příklady ve správném pořadí	**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** **0–100** ***Obor přirozených čísel*** ▪ čísla 0–100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 ▪ sčítání a odčítání po desítkách ▪ řešení a vytváření slovních úloh na porovnání čísel ▪ součet a rozdíl čísel ▪ sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 ▪ řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání ▪ počítání s použitím závorek ▪ sčítání více než dvou čísel ▪ odčítání více než jednoho čísla	ČJ	psaní číslic; úprava textu; psaní znaků	
		HV	rytmus	
		VV	grafická podoba čísel	
		PČ	modelování souborů	
		TV	řazení podle velikosti; útvary; rozpočitadla	
		PRV	roční doby; obchodování s produkty denní potřeby (dětské peníze)	

Vzdělávací oblast: *MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE*	**Vyučovací předmět:** *MATEMATIKA*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ orientuje se na číselné ose ▪ porovná čísla do 100 ▪ používá symboly <, >, = ▪ řeší slovní úlohy s využitím vztahů o n- více/o n- méně v oboru do 100	***Zápis čísla v desítkové soustavě*** ▪ čtení a zápis čísel, číselná osa ▪ zápis vztahů rovnosti a nerovnosti	PRV	časová osa (minulost, přítomnost, budoucnost)	
▪ užívá spoje násobilek 2, 3, 4, 5 ▪ dělí v oboru násobilek 2, 3, 4, 5 ▪ řeší slovní úlohy na násobení a dělení ▪ řeší slovní úlohy se dvěma početními úkony ▪ řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x-krát více, x-krát méně	***Násobilka*** ▪ názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů ▪ řady násobků daného čísla ▪ násobek, činitel, záměna činitelů ▪ automatizace násobilek 2, 3, 4, 5 ▪ dělení v oboru násobilek 2, 3, 4, 5 ▪ vztahy mezi násobením a dělením, automatizace dělení v oboru probíraných násobilek ▪ řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru probíraných násobilek ▪ řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů x-krát více, x-krát méně	ČJ	zápis čísel (přehlednost)	
		PČ	vytváření souborů; modelování násobků	
		VV	vytváření řad – násobení prvků; dekor	
		PRV	obchodování (dětské peníze)	
		ČJ	matematické hádanky	

Vzdělávací oblast: *MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE*	**Vyučovací předmět:** *MATEMATIKA*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozezná časové jednotky: hodina, minuta, sekunda ▪ čte časové údaje na různých typech hodin ▪ doplňuje údaje do tabulek	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** ▪ čtení údajů na hodinách, orientace v čase ▪ jednotky času: - den = 24 hodin - hodina = 60 minut - minuta = 60 sekund ▪ sledování jednoduchých závislostí na čase (délka vyučovacích hodin, přestávky, oběda, spánku)	PRV	měsíce, roční období, dny v týdnu, hodiny	
		PČ	výroba papírových hodin	
		TV	měření času (odhad)	
		VV	obrázky v časové posloupnosti	
		HV	rytmus; rýsování notové osnovy	
	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ***Základní útvary v rovině*** ▪ lomená čára, křivá čára, přímka (kreslení) ▪ práce s pravítkem ▪ označení bodů a úseček, délka úsečky ▪ jednotky délky – centimetr, decimetr, metr ▪ čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	PRV	předměty denní potřeby	
▪ kreslí křivé a rovné čáry ▪ změří délku úsečky (metr, decimetr, centimetr) ▪ odhadne velikost úsečky ▪ rozezná základní rovinné obrazce		ČJ	zápis textů do obrazců; knihy	
		TV	měření a odhad vzdálenosti	
		PČ	vystřihování geometrických obrazců	
▪ rozezná geometrická tělesa v praxi ▪ sestrojí model krychle, kvádru, koule, válce	***Základní útvary v prostoru*** určování geometrických těles (kvádr, krychle, koule, kužel, válec) modelování těles, využití stavebnic ke stavbám s tělesy	VV	obrázky podle osy souměrnosti; výroba krabiček (krychle a kvádry); písmena z úseček; ornament	

Vzdělávací oblast: *MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE*	**Vyučovací předmět:** *MATEMATIKA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ používá přirozená čísla k modelování reálných situací ▪ počítá po stovkách, desítkách, jednotkách ▪ tvoří soubory s daným počtem prvků ▪ označí počet prvků množiny a přiřadí mu přirozené číslo ▪ dokáže sčítat a odčítat v číselném oboru 0–1.000 ▪ odhadne výsledek početní operace sčítání, odčítání ▪ vypočítá slovní úlohy na sčítání a odčítání v číselném oboru 0–1.000 ▪ vyjádří vztah o n-více; o n-méně matematickým zápisem ▪ čte a píše čísla v číselném oboru 0–1.000 ▪ znázorňuje trojciferná čísla na číselné ose ▪ dokáže porovnávat čísla pomocí číselné osy ▪ seřadí čísla a množství podle velikosti sestupně i vzestupně	**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** **0–1.000** ***Obor přirozených čísel*** ▪ číselná řada 0–1.000 ▪ rozklad čísla v desítkové soustavě ▪ součet a rozdíl násobků sta ▪ součet čísel bez přechodu násobků sta ▪ rozdíl čísel bez přechodu násobků sta ▪ součet čísel s přechodem násobků sta ▪ rozdíl čísel s přechodem násobků sta ▪ vytváření souborů s daným počtem prvků ▪ řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání ***Zápis čísla v desítkové soustavě*** ▪ čtení a zápis čísel oboru 0–1.000 ▪ pozorování čísel, vztahy mezi čísly (<, >, =) ▪ orientace na číselné ose	ČJ	určování počtu slabik, slov, vět; odpověď celou větou	
		CJ (AJ)	číslovky	
		PRV	bankovky	
		TV	relaxační cvičení	
		PČ	výrobky s daným počtem prvků	
		HV	délka not, pomlk; taktování; rytmická cvičení	
		PRV	časová osa; teplota na teploměru	
		ČJ	psaní číslic	
		VV	krasopis, dekorace číslic	
		PČ	výroba pracovních karet, číselné osy	

Vzdělávací oblast: *MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE*	**Vyučovací předmět:** *MATEMATIKA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ automaticky používá spoje všech násobilek malé násobilky ▪ dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilek ▪ určí zbytek ▪ vypočítá slovní úlohy na násobení a dělení ▪ vyjádří vztah x-krát více, x-krát méně matematickým zápisem ▪ písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla ▪ dokáže provést kontrolu výpočtu	***Násobilka*** ▪ násobilka 6, 7, 8, 9 ▪ dělení v oboru násobilek ▪ násobení a dělení deseti ▪ násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným ▪ dělení se zbytkem ▪ pojmy: součin, podíl, zbytek ▪ řešení úloh na násobení a dělení ***Písemné algoritmy početních operací*** ▪ písemný algoritmus sčítání ▪ písemný algoritmus odčítání, kontrola výsledku sčítáním	PRV	dělení dle stanoveného kritéria (třídění odpadu); nakupování	
		TV	relaxační chvilka; rozcvička; molekuly (hra)	
		ČJ	zápis a odpovědi složitějších úloh; správná formulace vět	
		VV	pečlivost a přesnost zápisu	

Vzdělávací oblast: *MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE*	**Vyučovací předmět:** *MATEMATIKA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ popíše jednoduché závislosti, s kterými se běžně setkává ▪ vytváří lineární uspořádání ▪ seřadí jednotky délky sestupně i vzestupně ▪ převede jednotky délky ▪ - km –> m ▪ - m –> dm, cm, mm ▪ - dm –> cm, mm ▪ - cm –> mm ▪ orientuje se v časových údajích ▪ dokáže doplnit tabulku dosazením proměnné do předpisu	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** ***Závislosti a jejich vlastnosti*** ▪ posloupnost přirozených čísel v oboru 0–1.000 ▪ převody jednotek: km – m – dm – cm – mm ▪ orientace v čase ***Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády*** ▪ tabulka s proměnnou	ČJ	rozhovor na volné téma (co jsi dělal…)	
		CJ (AJ)	číselná řada	
		PRV	kalendář, hodiny	
		PČ	výroba hodin, metru	
		HV, VV	seznámení s tvorbou minulosti a současnosti	
		PRV	pokusy; zápis do tabulky; orientace v tabulce; čtení z tabulky	
		HV	čtení a zápis not do notové osnovy	

Vzdělávací oblast: *MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE*	**Vyučovací předmět:** *MATEMATIKA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ dokáže vytvořit základní geometrické útvary v rovině ▪ určí bod, krajní body úsečky, vrcholy n-úhelníků, střed kruhu a kružnice ▪ pojmenuje krychli a kvádr ▪ změří délku úsečky s přesností na mm ▪ dokáže převádět jednotky délky ▪ dokáže dokreslit osově souměrný obrázek	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** ***Základní útvary v rovině*** ▪ úsečka, přímka, polopřímka ▪ čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník, kruh, kružnice ▪ rýsování rovinných útvarů ***Základní útvary v prostoru*** ▪ krychle, kvádr ***Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody*** ▪ délka úsečky ▪ km, m, dm, cm, mm ***Osově souměrné útvary*** ▪ osová souměrnost	ČJ	podtrhávání výrazů; grafická úprava textu	
		TV	pohybové hry	
		VV, PČ	tvoříme z geometrických tvarů	
		PČ	práce se stavebnicí	
		PRV	pohyb ve městě; orientace v plánu města	
		PRV	dopravní výchova	
		HV	notová osnova	
		TV	řadová cvičení; nástup	
		VV	kresba/malba obrazu (dotvoření)	

Vzdělávací oblast: ***MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE***	**Vyučovací předmět:** ***MATEMATIKA***	**Ročník:** ***4.***

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ počítá do 1.000.000 po statisících, desetitisících, tisících ▪ zapisuje čísla v desítkové soustavě, čtení čísel ▪ zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky ▪ porovnává čísla do 1.000.000 a řeší nerovnice, číselná osa (452.630 < m < < 554.000) ▪ rozkládá čísla v desítkové soustavě (2.546 = 2·1000 + 5·100 + 4·10 + + 6·1) ▪ pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly (8.400 – 2.300) ▪ pamětně násobí a dělí čísla do 1.000.000 (nejvýše se dvěma různými číslicemi) jednociferným číslem ▪ písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem ▪ písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu ▪ provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulačky ▪ řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony v daném oboru ▪ řeší slovní úlohy se vztahy o x-krát více/méně	**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** **0–1.000.000** ***Obor přirozených čísel*** ▪ posloupnost přirozených čísel do 1.000.000 ▪ zápis čísel v desítkové soustavě ▪ zaokrouhlování čísel v daném oboru ▪ porovnávání čísel, vztahy mezi čísly, řešení jednoduchých nerovnic s užitím číselné osy ▪ rozklad čísel v desítkové soustavě ▪ pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel, vztahy mezi sčítáním a odčítáním ▪ pamětné násobení a dělení jednociferným číslem ▪ písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem ▪ písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením ▪ práce s kalkulačkou ▪ slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, vztahy o x-krát více (méně), slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony	ČJ	rozvoj slovní zásoby; vyjadřování v celých větách; užívání správných matematických výrazů; mluvený projev (slovní úlohy); úprava zápisu	

Vzdělávací oblast: *MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE*	**Vyučovací předmět:** *MATEMATIKA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ převádí základní jednotky (čas, délka, hmotnost, objem) na větší a menší ▪ zjistí údaje z tabulky a diagramu, sestaví jednoduchý diagram ▪ čte a určí časy v jednoduchém jízdním řádu	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** ▪ orientace v čase, základní jednotky délky, hmotnosti a objemu ▪ diagram, zjišťování údajů z tabulek a diagramu, sestavení jednoduchého diagramu a tabulky ▪ orientace v jízdním řádu	PŘ, VL	orientace v čase; časová přímka; jízdní řád	
	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU ***Základní útvary v rovině a prostoru*** ▪ jednoduchá konstrukce obdélníku, čtverce, kružnice, trojúhelníku ▪ střed a poloměr kružnice ▪ rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník	VV	grafická úprava; kresba do čtvercové sítě; výtvarné hraní s objekty	
▪ pozná a pojmenuje základní útvary v rovině a prostoru ▪ narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem ▪ narýsuje daný trojúhelník				
	Délka úsečky ▪ sčítání a odčítání úseček ▪ obvod trojúhelníku	TV	měření a odhad vzdálenosti	
▪ sčítá a odčítá graficky úsečky ▪ vypočítá obvod rovinných obrazců sečtením délek jeho stran ▪ užívá a převádí jednotky délky	▪ převody jednotek			
	Obvod a obsah obrazce ▪ výpočty obvodu a obsahu obdélníku a čtverce ▪ základní jednotky obsahu	PČ	práce s papírem; modelování; konstrukční činnosti	
▪ určí obvod a obsah obdélníku a čtverce pomocí čtvercové sítě ▪ modeluje kvádr a krychli pomocí čtvercové sítě				

Vzdělávací oblast: *MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE*	**Vyučovací předmět:** *MATEMATIKA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ určí vzájemnou poloh dvou přímek ▪ sestrojí rovnoběžku s danou přímkou ▪ sestrojí kolmici k dané přímce ▪ určí průsečík dvou přímek ▪ ▪ pozná a nakreslí souměrný útvar ▪ určí osu souměrnosti překládáním papíru ▪ doplní číselnou nebo obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje ▪ doplní početní tabulky, čtverce	***Vzájemná poloha dvou přímek v rovině*** ▪ rovnoběžky, různoběžky ▪ kolmice ▪ průsečík ***Osově souměrné útvary*** ▪ souměrné útvary ▪ osa souměrnosti **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY** ▪ číselné řady ▪ obrázkové řady ▪ magické čtverce ▪ jednoduché sudoku		

Vzdělávací oblast: *MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE*	**Vyučovací předmět:** *MATEMATIKA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ počítá do miliardy po tisících, desetitisících, statisících, milionech ▪ zapisuje a čte čísla v desítkové soustavě ▪ ukazuje daná čísla na číselné ose v desítkové soustavě ▪ zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky ▪ porovnává přirozená čísla do miliardy ▪ řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy, číselná osa ▪ pamětně sčítá a odčítá příklady typu 7.500.000 + 6.300; 2.300.000 – 6.000 ▪ pamětně násobí a dělí ▪ odhadne výsledek, posoudí jeho reálnost ▪ řeší jednoduché a složené slovní úlohy jednou nebo dvěma početními operacemi ▪ přečte a přepíše větší čísla zapsaná římskými číslicemi a naopak ▪ provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulačky ▪ umí modelovat a zapisovat zlomkem část celku ▪ porovnává zlomky podle velikosti ▪ sčítá a odčítá zlomky se stejným základem	**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** **0–1.000.000.000** ***Obor přirozených čísel*** ▪ posloupnost přirozených čísel do miliardy ▪ čtení a zápis čísel ▪ zobrazování na číselné ose ▪ zaokrouhlování čísel v daném oboru ▪ porovnávání čísel, vztahy mezi čísly, řešení jednoduchých nerovnic ▪ číselná osa ▪ pamětné sčítání a odčítání ▪ pamětné násobení a dělení ▪ odhad a kontrola výpočtů, posouzení reálnosti výsledku ▪ slovní úlohy na jeden až dva početní výkony ▪ římské číslice ▪ práce s kalkulačkou ***Zlomky*** ▪ čtení a zápis čísla ▪ zobrazení na číselné ose ▪ porovnávání zlomků ▪ sčítání a odčítání zlomků	ČJ	rozvoj slovní zásoby; užívání matematických výrazů; správná formulace věty, slovosled; slovní úlohy, odpověď; písemný projev, úprava zápisu	
		CJ (AJ)	číslovky	
		TV	relaxační cvičení	

Vzdělávací oblast: *MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE*	**Vyučovací předmět:** *MATEMATIKA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ využívá vlastností početních výkonů	***Vlastnosti početních operací*** ▪ komutativnost ▪ asociativnost			
▪ písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla ▪ písemně odčítá dvě přirozená čísla ▪ písemně násobí až čtyřciferným činitelem ▪ písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, kontrolu provádí násobením i na kalkulačce	***Písemné algoritmy početních operací*** ▪ písemné sčítání ▪ písemné odčítání ▪ písemné násobení ▪ písemné dělení	PŘ	zápis hodnot do tabulek	
▪ doplní řady čísel a tabulky ▪ čte a sestaví jednoduchý graf v soustavě souřadnic ▪ čte a určí časy v jednoduchém jízdním řádu	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** ▪ doplňování tabulek ▪ grafy ▪ jízdní řády MHD	IKT	využití internetu	

Vzdělávací oblast: *MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE*	**Vyučovací předmět:** *MATEMATIKA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pozná a pojmenuje základní útvary v rovině ▪ narýsuje obdélník, čtverec, trojúhelník a kružnici	**GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU** ***Základní útvary v rovině*** ▪ jednoduchá konstrukce obdélníku a čtverce ▪ jednoduchá konstrukce trojúhelníku pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného ▪ rovinné útvary	VV	výtvarné hraní s geometrickými tvary	
▪ pozná a pojmenuje základní útvary v prostoru ▪ vypočítá povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn	***Základní útvary v prostoru*** ▪ kvádr, krychle ▪ koule, válec ▪ jehlan, kužel ▪ výpočet povrchu kvádru a krychle	PČ	modelování obrazců, těles; práce s papírem; konstrukční činnosti	
▪ vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce ▪ užívá a převádí jednotky obsahu m^2, dm^2, cm^2, mm^2 ▪ orientuje se v dalších jednotkách obsahu ▪ řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku, čtverce, povrchu kvádru a krychle	***Obvod a obsah obrazce*** ▪ výpočty obvodu a obsahu obdélníku a čtverce ▪ převody jednotek ▪ ar, hektar, km^2, mm^2 ▪ slovní úlohy z praxe	ČJ	rozšiřování slovní zásoby; správná výslovnost	
▪ narýsuje rovnoběžky a kolmice daným bodem	***Vzájemná poloha dvou přímek v rovině*** ▪ rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem	TV	měření a odhady vzdálenosti	

<table>
<tr><td colspan="2">Vzdělávací oblast:
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE</td><td colspan="2">Vyučovací předmět:
MATEMATIKA</td><td>Ročník:
5.</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstup žáka dle ŠVP</th><th>Učivo</th><th colspan="2">Mezipředmětové vztahy</th><th>Průřezová témata</th></tr>
<tr><td rowspan="3">▪ řeší slovní úlohy úsudkem a logikou
▪ doplní číselnou a obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje
▪ doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice
▪ rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány</td><td rowspan="3">NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY
▪ slovní úlohy
▪ číselné a obrázkové řady
▪ magické čtverce
▪ sudoku
▪ prostorová představivost</td><td>VV</td><td>kresba do čtvercové sítě</td><td rowspan="3"></td></tr>
<tr><td>PČ</td><td>práce se stavebnicí</td></tr>
<tr><td>VL</td><td>plán školy, města, bytu, pokoje</td></tr>
</table>

Název vyučovacího předmětu: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

V 1.- 5. ročníku je IKT věnována 1 hodina týdně.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni předmětu *Informační a komunikační technologie* věnováno 5 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Informační a komunikační technologie* technika vychází ze vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie.* Umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou vzhledem k jejímu pronikání do všech oblastí každodenního života byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu *Informační a komunikační technologie* je na 1. stupni rozdělen na 3 tematické okruhy.

Tematický okruh *Základy práce s počítačem* seznamuje žáky se základními pojmy oblasti informačních technologií, popisem počítače, operačním systémem a jeho základními funkcemi, softwarem pro každodenní práci i zábavu a seznamuje dále s bezpečností a hygienou práce na počítači.

V tematickém okruhu *Vyhledávání informací a komunikace* se žáci učí rozumět toku informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce), poznávají metody i nástroje na vyhledávání informací, včetně formulací požadavků při vyhledávání v Internetu a osvojují si zásadní formy komunikace.

Tematický okruh *Zpracování a využití informací* je zaměřen na obeznámení s prací v textovém a grafickém editoru.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie* umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu *Informační a komunikační technologie* je:

- osvojení logiky funkčnosti programů a využívání principu analogie v dalších programech
- pochopení úlohy základních součástí počítače a periférií
- vedení žáků k propojení mechanicky osvojených poznatků a odvozování možného chování programů
- rozvíjení dovedností při zacházení s PC
- uvědomělá analýza chyb
- rozvoj jemné motoriky rukou a schopnost multitaskingu
- důraz na mezipředmětové souvislosti
- vedení k rozlišování „skutečné“ a „virtuální“ reality.

Formy realizace

Skupinová výuka:	seznámení s novými jevy a postupy
Týmová práce:	řešení problémů
Individuální výuka:	individuální konfrontace s obtížně zvládnutelnými postupy
Projektová výuka:	mezipředmětová realizace projektů

Volba metod

Preferovanou metodou je problémové vyučování. Důvodem je každodenní nutnost potýkat se s novými problémy, které na základě dosavadních zkušeností, znalostí a dovedností musíme zvládnout. Takové situace – reálné či modelové – řeší žáci individuálně nebo týmově v rámci výuky IKT.

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu *Informační a komunikační technologie* na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák poznává úlohu moderních informačních a komunikačních technologií a k jejich využívání. Učí se rozumět toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím.

Objevuje nutnost porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací).

Kompetence k řešení problémů

Žák se nebojí problémů; s veškerou technikou zachází v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám, a ne my jí“. Konfrontací s praktickými problémovými úlohami a situacemi se žák učí problémy řešit.

Kompetence komunikativní

Žák při interakci s počítačem využívá logické a algoritmické myšlení. Při prezentaci výsledků své práce využívá dostupných softwarových a hardwarových prostředků.

Kompetence sociální a personální

Žák zaujímá odpovědný, etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu a v jiných médiích. Učí se kriticky hodnotit svoji práci.

Žáci se učí spolupracovat a vzájemně si pomáhat; odhalují nutnost dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami objevují výhody využívání informačních technologií.

Kompetence občanské

Žák se učí naslouchat, zhodnotit názor druhých a věcně s ostatními diskutovat. Poznává a osvojuje si aktivní přístup k životu jako protipól nežádoucích sociálně patologických jevů. Učí se sebekontrole a sebeřízení a má nárok na pomoc a zkušenosti odborníků.

Kompetence pracovní

Žák objevuje, že využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru vede

ke zvýšení efektivnosti jeho učební činnosti a k racionálnější organizaci jeho práce. Učí se dodržovat zásady hygieny práce a bezpečnosti při manipulaci s technikou napojenou na elektrickou síť; umí s výpočetní technikou šetrně zacházet.

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané výstupy žáka – 1. a 2. období

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

Učivo

- základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce
- struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení
- operační systémy a jejich základní funkce
- seznámení s formáty souborů
- multimediální využití počítače
- jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software
- zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy žáka – 1. a 2. období

- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Učivo

- společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)
- základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)
- metody a nástroje vyhledávání informací
- formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy žáka – 1. a 2. období

- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Učivo

- základní funkce textového a grafického editoru

Poznámka:
Při pronikání do světa informačních a komunikačních technologií žáci spirálovitě objevují nové poznatky a prohlubují již získané. Upevňují si algoritmy postupu činností i praktické návyky obsluhy hardwaru i softwaru. Vše s přihlédnutím k věkovým zvláštnostem.

Vzdělávací oblast: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	Vyučovací předmět: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	Ročník: *1.-3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ popíše vlastními slovy základní pojmy ▪ pojmenuje základní části počítače (case, monitor, periférie) ▪ zapne a vypne správně počítač ▪ objasní důležitost čistoty a hygieny práce na PC ▪ vyhledá v případě problémů pomoc ▪ sedí správně u počítače (výška, vzdálenost od monitoru,…) ▪ rozliší a pojmenuje základní periférie a popíše, k čemu se používají (klávesnice, myš, tiskárna) ▪ demonstruje práci s myší (funkce lev. a pr. tlačítka; klik, dvojklik) ▪ orientuje se na klávesnici (řada písmen s háčky, Enter, Shift, Del, Backspace) ▪ otevře a zavře okno ▪ otevře hlavní nabídku programů a spustí program ▪ vysvětlí pojmy soubor a složka/adresář ▪ spustí hru ▪ rozlišuje způsoby jejich ovládání (klávesnice, myš, joystick)	**ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM** ***Základní pojmy*** ▪ informace, informatika, komunikace ***Popis počítače*** ***Obsluha počítače*** ***Periférie*** ***Operační systém a jeho základní ovládání*** ***Hry***		

Vzdělávací oblast: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Vyučovací předmět:** *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Ročník:** *1.-3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ spustí a zavře výukový program ▪ používá výukové programy ve výuce dle pokynů učitele ▪ namaluje si obrázek a uloží ho ▪ obrázek znovu otevře a pokračuje v úpravách ▪ zkopíruje obrázek do libovol. programu ▪ ovládá základní nástroje ▪ napíše text v jednoduchém textovém editoru a opraví jej (zná pojem kurzor a funkci šipek i kláves Del a Backspace) ▪ označí části textu (pomocí myši) ▪ zformátuje označený text (typ písma, velikost a řez písma, barva, zarovnání) ▪ napsaný text uloží a znovu otevře k další editaci ▪ objasní pojem *Internet* a vysvětlí jeho význam ▪ orientuje se v základním ovládání internetového prohlížeče ▪ vysvětlí, co je webová *adresa* a kam ji zapíše ▪ objasní, jak zadá, když chce něco *vyhledat* ▪ najde informace, které jej zajímají	**ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ** ***Výukové programy*** ***Grafický editor (Malování)*** ▪ vytvoření a editace grafického objektu ***Textový editor (WordPad)*** ▪ základy psaní a úprav textu ▪ označování (vybírání) textu ▪ formátování textu **VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE** ***Internet*** ***Webový prohlížeč***		

Vzdělávací oblast: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Vyučovací předmět:** *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Ročník:** *1.-3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ vytvoří jednoduchou prezentaci s respektováním pravidel	***Prezentační editor*** ▪ základní pojmy ▪ pravidla tvorby prezentace ▪ vkládání objektů		
▪ používá správně základní pojmy ▪ sčítá, odečítá, násobí a dělí s využitím adres buněk ▪ využívá doplňování řad k efektivní práci (výpočty, řady dnů, měsíců, čísel)	***Tabulkový editor*** ▪ základní pojmy (buňka, adresa) ▪ základní početní operace ▪ doplňování řad		

Vzdělávací oblast: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	Vyučovací předmět: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	Ročník: *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ objasní pojmy informace, informatika, informační zdroje ▪ požívá úsporný režim a režim spánku ▪ popíše počítač a jeho fungování ▪ pozná a přiřadí základní periférie dle použití ▪ používá s jistotou myš (funkce levého a pravého tlačítko; klik, dvojklik, trojklik, kolečko) ▪ pohybuje se kvalifikovaně na klávesnici (funkční klávesy, Shift, Ctrl, Del, Backspace, Spacebar, Home, End) ▪ udržuje počítač v čistotě ▪ v případě poruchy analyzuje možný problém a vyhledá odbornou pomoc ▪ dodržuje základní pravidla hygieny a bezpečnosti práce s PC ▪ přihlásí se a odhlásí v rámci počítačové sítě ▪ využívá ovládání oken (minimalizace, maximalizace, zavření) k práci s více okny (informační zdroje) ▪ ovládá hlavní nabídku programů, jejich spouštění a uzavření	**ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM** ***Základní pojmy*** ***Struktura, funkce a popis počítače*** ***Periférie*** ***Základní údržba počítače*** ***Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik při dlouhodobém používání výpočetní techniky*** ***Operační systém a jeho ovládání***		

Vzdělávací oblast: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	Vyučovací předmět: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	Ročník: *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ		
	Výukové programy		
▪ spustí a zavře různé typy výukových programů			
▪ orientuje se v ovládání výukových programů			
	Grafický editor		
▪ spustí jednoduchý grafický editor, vytvoří v něm obrázek, uloží ho a vytiskne	▪ vytvoření a editace grafického objektu		
▪ využívá nástroje grafického editoru pro efektivní práci s bitmapovým i vektorovým obrázkem			
▪ zefektivňuje svou práci používáním klávesových zkratek Ctrl+C, Ctrl+V, Ctrl+Z			
	Textový editor		
▪ napíše text v jednoduchém textovém editoru a opraví jej (základní typografická pravidla)	▪ základy psaní a editace textu		
▪ označí části textu (pomocí myši i klávesnice)	▪ označování (vybírání) textu		
▪ formátuje označený text (typ písma, velikost a řez písma, barva, zarovnání	▪ formátování textu		
▪ vloží do textu obrázek vytvořený v grafickém editoru nebo stažený z webu	▪ vkládání obrázků		
▪ uloží a vytiskne dokument	▪ předtiskové úpravy, nastavení tiskárny a tisk		
▪ používá klávesové zkratky Ctrl+N, Ctrl+O, Ctrl+S	▪ užitečné znalosti		

Vzdělávací oblast: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Vyučovací předmět:** *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ vytvoří jednoduchou, graficky přesvědčivou prezentaci s respektováním pravidel tvorby prezentace na dané téma	***Prezentační editor*** ▪ základní pojmy ▪ pravidla tvorby prezentace ▪ vkládání různých objektů ▪ grafický návrh prezentace ▪ přechody mezi snímky		
▪ používá správně základní pojmy ▪ sčítá, odečítá, násobí a dělí s využitím adres buněk ▪ využívá doplňování řad k efektivní práci (výpočty, řady dnů, měsíců, čísel) ▪ uplatňuje základní funkce (suma, průměr, max, počet) ▪ vkládá různé objekty do listů ▪ vytvoří hypertextový odkaz	***Tabulkový editor*** ▪ základní pojmy (buňka, adresa, list) ▪ základní početní operace ▪ doplňování řad ▪ základní funkce ▪ vkládání objektů ▪ hypertextový odkaz		

Vzdělávací oblast: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	Vyučovací předmět: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	Ročník: *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ objasní pojmy *Internet, web, síť* a vysvětlí jejich význam ▪ vysvětlí pojem informace, jak informace vzniká, jak se přenáší, přijímá, zpracovává a využívá ▪ ovládá základně různé internetové prohlížeče ▪ používá vhodné nástroje k přechodu mezi stránkami ▪ rozlišuje jistě adresní a vyhledávací řádek ▪ využívá hypertextových odkazů ▪ rozhoduje o strategiích vyhledávání informací spjatých s běžným životem (kino, vlakové spojení, mapy,...) ▪ založí si (s pomocí učitele) e-mailovou adresu ▪ komunikuje s učitelem prostřednictvím e-mailu přes webové rozhraní ▪ předvede komunikaci prostřednictvím mobilního telefonu – volání, SMS, nové služby smartphonů	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE ***Internet jako zdroj informací*** ***Společenský tok informací*** ***Základy práce s internetovým prohlížečem*** ***Vyhledávání informací na internetu*** ***Základní způsoby komunikace***		

Vzdělávací oblast: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Vyučovací předmět:** *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ užívá přesně pojmy informace, informatika, informační zdroje a informační společnost ▪ popíše základní součásti počítače, jejich úlohu a funkci ▪ používá periférie při své práci ▪ zachází suverénně s myší ▪ orientuje se s jistotou na klávesnici a začíná s učením, jak psát 10 prsty ▪ používá flash disk, příp. mp3 přehrávač/digitální fotoaparát/mobilní telefon jako externí záznamové médium a ochraňuje svá data ▪ udržuje počítač v čistotě ▪ spolupracuje s učitelem v případě poruchy při nalezení a vyřešení problému ▪ popíše v simulovaném telefonickém rozhovoru s učitelem problém ▪ vlastními slovy popíše důvody dodržování základních pravidel hygieny a bezpečnosti práce s PC ▪ dbá na vhodné používání sluchátek	**ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM** ***Základní pojmy*** ***Struktura, funkce a popis počítače*** ***Periférie*** ***Základní údržba počítače*** ***Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik při dlouhodobém používání výpočetní techniky***		**OSV** Morální rozvoj/ Řešení problémů a rozhodovací dovednosti *Operační systém* *Periferie* VDO Občan, občanská společnost a stát *Základní způsoby komunikace* *Školní web* VDO Forma participace občanů na politickém životě *Společenský tok informací* *Školní web* VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování *Internet jako zdroj informací* *Školní web* MeV Receptivní činnosti/ Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality *Společenský tok informací*

Vzdělávací oblast: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Vyučovací předmět:** *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ dovede se přihlásit a odhlásit v rámci počítačové sítě ▪ pojmenuje části základního uživatelského prostředí OS Windows ▪ předvede ovládání oken (minimalizace, maximalizace, zavření, přepínání mezi okny) ▪ ovládá hlavní nabídku programů (otevření nabídky, pohyb po nabídce, otevření programu z nabídky, opuštění nabídky) ▪ rozumí funkci ikon a provádí základní operace se soubory (označení, přesun, založení a zrušení, přejmenování) ▪ chápe základní schéma organizace dat (stromová struktura) ▪ odebírá bezpečně externí zařízení	***Operační systém a jeho ovládání***		MeV Receptivní činnosti/ Vnímání autora mediálních sdělení *Školní web* **MeV** Produktivní činnosti/ Práce v realizačním týmu *Školní web*
▪ ovládá softwarové audio- a videopřehrávače ▪ poznává a používá různé externí přehrávače ▪ seznamuje se s různými audio- a videoformáty ▪ edituje audio záznam ▪ poznává existenci autorských a licenčních práv	***Multimediální využití počítače***		

Vzdělávací oblast: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Vyučovací předmět:** *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ ***Výukové programy***		
▪ spustí a zavře různé typy výukových programů, včetně on-line produktů ▪ orientuje se v používání různých výukových programů			
	Grafický editor		
▪ plně ovládá jednoduchý grafický editor (*Malování*) ▪ aplikuje poznatky a dovednosti na další grafické editory ▪ provádí základní úpravy digitálních fotografií ▪ používá klávesové zkratky Ctrl+A, Ctrl+C, Ctrl+V, Ctrl+Z	▪ vytvoření a editace grafického objektu		
	Textový editor		
▪ plně ovládá jednoduchý textový editor (*WordPad)* ▪ využívá rozšiřující možnosti formátování v pokročilejším editoru (*OOoWriter, MS Word)*	▪ psaní, editace a formátování textu		
▪ vytvoří tabulku a provede její základní úpravy/formátování	▪ tabulky		
▪ vkládá data do tabulky a edituje je ▪ vloží do textu další prvky (kliparty, symboly, méně časté znaky)	▪ vkládání objektů		
▪ uloží dokument do určeného adresáře, nastaví požadované tiskové parametry a dokument vytiskne	▪ předtiskové úpravy, nastavení tiskárny a tisk		
▪ používá klávesové zkratky Ctrl+N, Ctrl+O, Ctrl+F, Ctrl+H ▪ využívá možností AltGr (vkládání znaků \, #, &, @)	▪ užitečné znalosti		

Vzdělávací oblast: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Vyučovací předmět:** *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ vytvoří graficky přesvědčivou prezentaci s respektováním pravidel tvorby prezentace na dané téma a využitím podpůrných grafických prvků (přechody, animace,…)	***Prezentační editor*** ▪ základní pojmy ▪ pravidla tvorby prezentace ▪ vkládání různých objektů ▪ grafický návrh prezentace ▪ přechody mezi snímky ▪ animace		
▪ používá správně základní pojmy ▪ sčítá, odečítá, násobí a dělí s využitím adres buněk ▪ využívá doplňování řad k efektivní práci (výpočty, řady dnů, měsíců, čísel) ▪ uplatňuje základní funkce (suma, průměr, max, počet) ▪ vkládá různé objekty do listů ▪ vytvoří hypertextový odkaz ▪ vloží vhodný typ grafu ▪ poznává možnosti práce ve více listech	***Tabulkový editor*** ▪ základní pojmy (buňka, adresa, list) ▪ základní početní operace ▪ doplňování řad ▪ základní funkce ▪ vkládání objektů ▪ hypertextový odkaz ▪ grafy a jejich typy ▪ propojování listů		

Vzdělávací oblast: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	Vyučovací předmět: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	Ročník: *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ objasní pojmy Internet, intranet, extranet ▪ vysvětlí význam i rizika Internetu ▪ popíše, jak informace vzniká, jak se přenáší, přijímá, zpracovává a využívá – včetně možných rizik ▪ uvede na příkladech, jak se informace a její toky mění v průběhu dějin ▪ ovládá možnosti internetových prohlížečů (nastavení internetu, listování, záložky, skiny, přidávání oblíbených položek a doplňků) ▪ používá k práci základní české portály a vyhledávače, „googluje“ ▪ píše přesně i komplikovanější adresy do adresového řádku ▪ píše požadovaná slova včetně základních operátorů do vyhledávacího řádku ▪ používá webové slovníky, mapy a vyhledávací katalogizované a nové (vznikající) služby ▪ komunikuje s učitelem prostřednictvím e-mailu přes webové rozhraní ▪ dodržuje pravidla bezpečného chatu ▪ brání se nebezpečí malwaru	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE ***Internet jako zdroj informací*** ***Společenský tok informací*** ***Základy práce s internetovým prohlížečem*** ***Vyhledávání informací na internetu*** ***Základní způsoby komunikace***		

Vzdělávací oblast: *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Vyučovací předmět:** *INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ objevuje význam algoritmizace ▪ poznává základní pojmy ▪ ovládá základy participace na dynamickém webu školy ▪ vyjmenuje základní sociální sítě ▪ poznává pravidla chování na webu, chrání svou bezpečnost a seznamuje se znaky kyberšikany	NADSTANDARDNÍ ÚLOHY ***Základy programování*** ▪ objekty a manipulace s nimi v základních programovacích balíčcích („Baltík, „Logo“, „Karel“...) ***Školní web*** ▪ registrace a přihlášení ▪ vložení článku ▪ vložení komentáře ***Sociální sítě*** ▪ existence ▪ princip fungování ▪ pravidla chování ▪ bezpečnost ▪ kyberšikana		

Název vyučovacího předmětu: PRVOUKA

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

1. ročník – 2 hodiny; 2. ročník – 2 hodiny; 3. ročník – 2 hodiny.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno *Prvouce* 6 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Prvouka* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět.* Cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací
při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Prvouka* je členěn do pěti tematických okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztahy k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině a obci. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci jsou vedeni k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.
Výuka prvouky je organizována zpravidla v budově školy, ve třídách, v terénu mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech obce, v rámci škol v přírodě, v rámci exkurzí do různých institucí a zajímavých přírodních lokalit.

Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků. A s důrazem na fakt, že potřebné vědomosti a dovednosti mají žáci získávat tak, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnost lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Výchovné a vzdělávací strategie

Didaktické postupy uplatňované v předmětu *Prvouka* jsou vhodně volené, promyšlené způsoby, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Forma realizace

Skupinová výuka:	třídění přírodnin podle nápadných znaků
Týmová práce:	poznávání vlastností látek
Exkurze:	pozorování znaků života, životních potřeb a projevů organismů
Vycházky:	pozorování přírodnin, proměn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
Pokusy a pozorování:	měření základních veličin pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu *Prvouka* na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák vybírá a využívá vhodné způsoby a metody, vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá, samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, vyvozuje závěry pro následné využití, poznává smysl a cíl učení.

Kompetence k řešení problémů

Žák vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, umí vyhledat informace k řešení problému, ověřovat správnost řešení problému.

Kompetence komunikativní

Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle, zapojuje se účinně do diskuse, obhajuje svůj názor, využívá informační a komunikační prostředky a technologie.

Kompetence sociální a personální

Žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, při jednání přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Kompetence občanské

Žák respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, má smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění, má ohleduplný vztah k přírodě, netoleruje nezdvořilé projevy chování, je si vědom svých práv a povinností.

Kompetence pracovní

Žák využívá znalosti a zkušenosti pro svůj vlastní rozvoj, používá bezpečné a účinné pomůcky, dodržuje pravidla pro ochranu svého zdraví a zdraví druhých.

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP
ČLOVĚK A JEHO SVĚT – PRVOUKA

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí **(1.–3. roč.: Domov; 3. roč.: Obec (město), místní krajina)**
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci/městě **(2. roč.: Okolní krajina; 3. roč.: Naše vlast)**
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost **(2.–3. roč.: Okolní krajina)**

Učivo

- ***domov*** – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- ***škola*** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- ***obec (město), místní krajina*** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- ***okolní krajina (místní oblast, region)*** – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- ***regiony ČR*** – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- ***naše vlast*** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
- ***Evropa a svět*** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- ***mapy obecně zeměpisné a tematické*** – obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům **(1.–3. roč.: Rodina, Chování lidí)**
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností **(1., 3. roč.: Rodina; 2. roč.: Soužití lidí)**

Učivo

- ***rodina*** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- ***soužití lidí*** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- ***chování lidí*** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání

vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- ***právo a spravedlnost*** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- ***vlastnictví*** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- ***kultura*** – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- ***základní globální problémy*** – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti **(1.–3. roč.: Orientace v čase a časový řád)**
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije **(1.–2. roč.: Obec (město), Místní krajina; 3. roč.: Regionální památky, Báje, mýty, pověsti)**
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost **(1. roč.: Orientace v čase a časový řád; 2.–3. roč.: Současnost a minulost v našem životě)**

Učivo

- ***orientace v čase a časový řád*** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- ***současnost a minulost v našem životě*** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- ***regionální památky*** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- ***báje, mýty, pověsti*** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích **(1.–3. roč.: Rostliny, houby, živočichové)**
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě **(1.–3. roč.: Rostliny, houby, živočichové)**
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů **(1.–3. roč.: Látky a jejich vlastnosti)**

Učivo

- ***látky a jejich vlastnosti*** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek

a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- ***voda a vzduch*** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- ***nerosty a horniny, půda*** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- ***Vesmír a Země*** – sluneční soustava, den a noc, roční období
- ***rostliny, houby, živočichové*** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- ***životní podmínky*** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- ***rovnováha v přírodě*** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- ***ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody*** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- ***rizika v přírodě*** – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví **(1.–3. roč.: Lidské tělo, Péče o zdraví, zdravá výživa)**
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných **(1.–3. roč.: Osobní bezpečí)**
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek **(1.–3. roč.: Osobní bezpečí)**
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech **(1.–3. roč.: Situace hromadného ohrožení)**

Učivo

- ***lidské tělo*** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- ***péče o zdraví*** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních; osobní, intimní a duševní hygiena
- ***partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy*** – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- ***návykové látky a zdraví*** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- ***osobní bezpečí, krizové situace*** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky); šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích,
- ***přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví*** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

- ***mimořádné události a rizika s nimi spojená*** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ orientuje se v členění domu a bytu ▪ orientuje se v nejbližším okolí bydliště ▪ uvede svoji adresu ▪ rozpozná možná nebezpečí v nejbližším okolí ▪ rozpozná svoji školu, spolužáky ▪ orientuje se v budově školy, ve třídě ▪ určí svoje pracovní místo ▪ orientuje se v okolí školy ▪ popíše bezpečnou cestu do školy ▪ pozná význačné budovy ▪ vyjmenuje vybrané dopravní prostředky	**MÍSTO, KDE ŽIJEME** ***Domov*** ▪ prostředí domova ▪ orientace v místě bydliště ***Škola*** ▪ prostředí školy a třídy ▪ činnosti ve škole ▪ okolí školy ▪ bezpečnost v dopravním provozu – cesta do školy ***Obec (město), místní krajina*** ▪ význačné budovy ▪ dopravní prostředky	ČJ	rozvoj slovní zásoby; vyjadřování ve větách	**OSV** Sociální rozvoj/ Poznávání lidí *Vzájemné poznávání se ve skupině* **OSV** Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy *Péče o dobré vztahy* *Chování podporující dobré vztahy* **VDO** Občanská společnost a škola *Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství (prostředí školy, činnosti ve škole)* **EV** Ekosystémy *Společenstva okolí lidských obydlí (les, pole, vodní zdroje)* *VYCHÁZKY* **EV** Lidské aktivity a problémy ŽP *Odpady a hospodaření s odpady (chování v přírodě)*
		M	orientace v prostoru: pojmy vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole; určování počtu; geometrické tvary; slovní úlohy	
		HV	tematické písně	
		PČ	tematické práce	
		VV	tematické práce	
		TV	cvičení v přírodě; relaxační chvilky	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pojmenuje členy své rodiny ▪ popíše role jednotlivých členů rodiny ▪ rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině ▪ vysvětlí vztah: rodiče – prarodiče ▪ vysvětlí potřebu povolání a pracovních činností ▪ vyjmenuje vybraná povolání ▪ vypráví o práci rodičů ▪ vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti ▪ uvede přirozené odlišnosti spolužáků, projevuje k nim toleranci ▪ uvede základní pravidla slušného chování ▪ používá pravidla slušného chování ve třídě, v budově školy i mimo školu ▪ rozliší nesprávné chování jiných i své ▪ uvede ze svého života příklad z minulosti, současnosti a budoucnosti ▪ rozlišuje čas práce a odpočinku ▪ vyjmenuje měsíce, dny v týdnu ▪ používá kalendář a orientuje se v něm ▪ určuje čas na celé hodiny ▪ uvede svůj režim dne s časovými údaji ▪ charakterizuje roční období z hlediska života v rodině, zvyků a činností členů rodiny	**LIDÉ KOLEM NÁS** ***Rodina*** ▪ postavení jedince v rodině ▪ role členů rodiny ▪ blízké příbuzenské vztahy ▪ mezigenerační vztahy ▪ činnosti lidí (práce, zábava, umění, cestování, nakupování, získávání informací) ***Chování lidí*** ▪ vlastnosti lidí ▪ pravidla slušného chování ▪ ohleduplnost **LIDÉ A ČAS** ***Orientace v čase a časový řád*** ▪ rok, měsíce, dny v týdnu ▪ kalendář ▪ určování času ▪ režim dne ▪ roční období	ČJ	rozvoj slovní zásoby; vypravování; popis	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	Vyučovací předmět: *PRVOUKA*	Ročník: *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pojmenuje předměty denní potřeby, předměty pro práci a zábavu ▪ uvede materiál, ze kterého jsou vybrané předměty zhotoveny ▪ určuje a třídí nejznámější rostliny ▪ pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny ▪ popíše stavbu těla vybraných rostlin ▪ určí znaky života rostlin ▪ určuje a třídí vybrané houby ▪ určí vybrané živočichy ▪ vymezí živočichy volně žijící, domácí a hospodářská zvířata ▪ třídí vybrané přírodniny podle nápadných znaků ▪ pozoruje viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích ▪ určí vybraným organismům příslušný životní prostor ▪ dodržuje pravidla správného chování v přírodě ▪ třídí odpad	ROZMANITOST PŘÍRODY ***Látky a jejich vlastnosti*** ▪ věci kolem nás ***Rostliny, houby, živočichové*** ▪ rostliny (stromy, keře, jarní květiny, ovoce, zelenina, zemědělské plodiny) ▪ houby jedlé a jedovaté ▪ živočichové (volně žijící, domácí a hospodářská zvířata) ▪ proměny přírody: na jaře, v létě, na podzim, v zimě ***Rovnováha v přírodě*** ▪ přírodní společenstva (les, sad, zahrada, pole, park) ***Ochrana přírody*** ▪ ochrana životního prostředí ▪ třídění a likvidace odpadů	ČJ	rozvoj slovní zásoby; popis; vyjadřování ve větách; vypravování	
		M	orientace v prostoru; určování počtu; vztahy: před, za, hned před, hned za	
		HV	tematické písně	
		VV	tematické práce	
		PČ	tematické práce	
		TV	relaxační cvičení	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ popíše základní stavbu a funkce lidského těla ▪ dokáže jednoduše popsat svůj režim dne ▪ uvede základní zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života ▪ vyhodnotí co je v péči o zdraví správné a co naopak ▪ vysvětlí pojmy: zdraví, nemoc, úraz ▪ uvede na příkladech, jak lze předcházet nemocem a úrazům ▪ uvede na příkladech, jak lze předcházet zneužívání své osoby ▪ uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu ▪ používá bezpečná místa pro hry ▪ uplatňuje vhodné způsoby bezpečného chování ▪ respektuje vhodné pokyny jak se správně chovat při mimořádných událostech (situacích)	**ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** ***Lidské tělo*** ▪ základní stavba a funkce lidského těla ***Péče o zdraví, zdravá výživa*** ▪ denní režim ▪ pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, osobní hygiena ▪ zdraví, nemoc, úraz ***Osobní bezpečí*** ▪ šikana ▪ týrání ▪ bezpečné chování v silničním provozu (chodec) ▪ vhodná a nevhodná místa pro hru ***Situace hromadného ohrožení*** ▪ nácvik rychlého opuštění budovy školy při mimořádných situacích (požár, bomba)	ČJ	rozvoj slovní zásoby; popis	
		M	určování počtu; vztahy: menší, větší, stejný, nižší, vyšší, široký, úzký	
		HV	tematické písně	
		VV	tematické práce	
		PČ	tematické práce	
		TV	relaxační cvičení; pohybové hry; chůze v útvaru	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ orientuje se v okolí bydliště ▪ napíše svojí adresu ▪ vyjádří, co pro něho znamená domov ▪ rozpozná možná nebezpečí v nejbližším okolí ▪ orientuje se v budově školy ▪ orientuje se v nejbližším okolí školy ▪ dodržuje správné dopravní návyky chodce ▪ Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ▪ pojmenuje nejdůležitější části a místa v obci – městě ▪ vyjmenuje významné budovy ▪ posuzuje okolní krajinu	**MÍSTO, KDE ŽIJEME** ***Domov*** ▪ prostředí domova ▪ orientace v místě bydliště ***Škola*** ▪ orientace ve škole ▪ vyučování, učivo, prostředí ▪ okolí školy ▪ bezpečná cesta do školy ▪ riziková místa a situace ***Obec (město), místní krajina*** ▪ název obce – města ▪ orientační body: její části, významné budovy ***Okolní krajina*** ▪ povrch krajiny – tvary ▪ vodstvo na pevnině ▪ životní prostředí	ČJ	vypravování, popis; popis cesty do školy	**OSV** Sociální rozvoj/ Poznávání lidí *Vzájemné poznávání se ve skupině* **OSV** Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy *Péče o dobré vztahy* *Chování podporující dobré vztahy* **OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí* **VDO** Občanská společnost a škola *Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství (prostředí školy, činnosti ve škole)* **EV** Ekosystémy *Společenstva okolí lidských obydlí (les, pole, vodní zdroje)* *VYCHÁZKY*
		VV	tematické práce	
		TV	aktivity v silničním provozu; tělovýchovné aktivity	
		HV	písně s přírodní tematikou	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ popíše rodinné příslušníky ▪ rozliší základní rodinu a širší příbuzenské vztahy ▪ uvede a popíše povolání rodičů ▪ rozliší základní pravidla slušného chování ▪ vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti ▪ vysvětlí potřebu různosti zaměstnání pro společnost ▪ objasní termíny: kamarádství, ohleduplnost, tolerance ▪ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	**LIDÉ KOLEM NÁS** ***Rodina*** ▪ postavení jedince v rodině ▪ role členů rodiny ▪ příbuzenské vztahy v rodině ▪ mezigenerační vztahy ▪ funkce a život rodiny ***Soužití lidí*** ▪ mezilidské vztahy ▪ mezilidská komunikace ***Chování lidí*** ▪ lidské vlastnosti ▪ kladné a záporné chování ▪ pravidla slušného chování ▪ ohleduplnost ▪ rizikové situace, rizikové chování ▪ předcházení konfliktům	ČJ	popis, vypravování; využití dialogu; dramatizace	**EV** Základní podmínky života *Význam vody, ovzduší a půdy* **EV** Lidské aktivity a problémy ŽP *Odpady a hospodaření s odpady (chování v přírodě)* **EV** Vztah člověka k prostředí *Příroda a kultura obce a její ochrana*
		VV	tematické práce	
		HV	písně s pohybovým doprovodem	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ vyjmenuje roční období ▪ rozliší kalendářní a školní rok ▪ určí dny v týdnu, měsíce, hodiny, minuty ▪ pojmenuje činnosti v denním režimu očima dětí, vymezí v něm pracovní a odpočinkové aktivity ▪ určuje čas pomocí hodin	**LIDÉ A ČAS** ***Orientace v čase a časový řád*** ▪ roční období ▪ určování dne dle kalendáře – určení data ▪ režim dne: práce a volný čas ▪ určování času pomocí hodin	M	určování času	
▪ orientuje se v čase – na příkladech porovná minulost, současnost, budoucnost ▪ pojmenuje jednotlivé etapy lidského života	***Současnost a minulost v našem životě*** ▪ proměny způsobu života ▪ bydlení ▪ předměty denní potřeby ▪ průběh lidského života	ČJ	popis, vypravování	
		VV	tematické práce	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	Vyučovací předmět: *PRVOUKA*	Ročník: *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě ▪ pojmenuje nejznámější rostliny ze svého okolí ▪ pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny ▪ pojmenuje některá volně žijící, domácí a hospodářská zvířata ▪ popíše stavbu těla vybraných živočichů	**ROZMANITOST PŘÍRODY** ***Rostliny, houby, živočichové*** ▪ známé a snadno dostupné druhy rostlin a hub ▪ základní skupiny živočichů – jejich poznávání	ČJ	popis, vyprávění	
▪ navrhne způsob pomoci živočichům v přírodě v nepříznivých situacích	***Rovnováha v přírodě*** ▪ přírodní společenstva (les, pole, rybník)	VV	tematické práce	
▪ ohleduplně se chová k přírodě	***Ochrana přírody*** ▪ ochrana rostlin a živočichů	HV	písně o zvířatech a přírodě; písně s přírodní tematikou	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pojmenuje základní části lidského těla ▪ popíše prevenci nemoci a úrazu ▪ uplatňuje základní návyky osobní hygieny ▪ projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ▪ dodržuje zásady bezpečného chování, aby jako účastník silničního provozu neohrozil své a cizí zdraví ▪ odmítne komunikaci s cizími lidmi – chová se obezřetně ▪ využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času ▪ reaguje na pokyny dospělých při mimořádných situacích	**ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** ***Lidské tělo*** ▪ základní stavba a funkce těla ***Péče o zdraví, zdravá výživa*** ▪ zdraví a nemoc ▪ vliv stravování na zdraví ▪ vhodná skladba potravin, výběr a způsob uchovávání potravin ▪ pitný režim ▪ osobní hygiena ▪ úrazová zábrana ***Osobní bezpečí*** ▪ bezpečné chování v rizikovém prostředí ▪ bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty ▪ dopravní značky ▪ předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní značení) ▪ vhodná a nevhodná místa pro hru ▪ krizové situace, přivolání pomoci v situaci osobního nebo cizího ohrožení ***Situace hromadného ohrožení*** ▪ nácvik hromadného opuštění budovy (požár, bomba) ▪ integrovaný záchranný systém (112)	TV	pohybové hry; motivační cvičení	
		VV	tematické práce; různé omalovánky, domalovánky; námětové kresby	
		ČJ	vypravování	
		TV	cvičení v přírodě; modelové situace (silniční provoz); chůze v útvaru	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ odmítne komunikace, která mu je nepříjemná	***Návykové látky a zdraví*** ▪ hrací automaty a počítače ▪ nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	ČJ	popis místa; psaní adresy; vypravování	**OSV** Sociální rozvoj/ Poznávání lidí *Vzájemné poznávání se ve skupině*
▪ vyjadřuje různými způsoby, co pro něj domov znamená ▪ zná svou plnou adresu, napíše ji ▪ orientuje se v členění domu a bytu ▪ vysvětlí funkce jednotlivých prostor domu a bytu ▪ rozpozná možná nebezpečí v nejbližším okolí	**MÍSTO, KDE ŽIJEME** ***Domov*** ▪ domov, bydlení ▪ bydliště a jeho okolí (adresa bydliště) ▪ orientace v nejbližším okolí bydliště ▪ orientace v bytě (plán bytu, pokoje)	M	orientace v prostoru	**OSV** Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy *Péče o dobré vztahy* *Chování podporující dobré vztahy*
▪ zná školní řád ▪ dodržuje základní režimové návyky v průběhu dne a týdne ▪ orientuje se v prostorách školy i v jejím bezprostředním okolí ▪ seznámí se s členěním dopravních značek do skupin ▪ uvědomuje si tvarové i barevné rozdíly ▪ rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	***Škola*** ▪ orientace ve školní budově ▪ školní řád ▪ specializované učebny ▪ okolí školy ▪ bezpečná cesta do školy ▪ riziková místa a situace	CJ	slovní zásoba na téma *Škola, Domov*	**OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí* **VDO** Občanská společnost a škola *Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství (prostředí školy, činnosti ve škole)*
	Obec (město), místní krajina ▪ název obce a jejích částí ▪ poloha v krajině	VV	kresba/malba školní budovy; plán vlastního pokoje a jeho vybavení	**EV** Ekosystémy *Společenstva okolí lidských obydlí (les, pole, vodní zdroje)* *VYCHÁZKY*

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ jednoduše označí rozdíly mezi městským a venkovským prostředím ▪ pojmenuje nejdůležitější části a místa obce ▪ vytvoří jednoduchý orientační plánek	▪ orientační body ▪ budovy a objekty v obci ▪ zajímavá místa, historická a památná místa obce ▪ hospodářský, kulturní a společenský život v obci ▪ dopravní síť obce	PČ	tematické práce	**EV** Základní podmínky života *Význam vody, ovzduší a půdy* **EV** Lidské aktivity a problémy ŽP *Odpady a hospodaření s odpady (chování v přírodě)* **EV** Vztah člověka k prostředí *Příroda a kultura obce a její ochrana*
▪ pojmenuje světové strany ▪ seznámí se s možností určení světových stran podle přírodních úkazů ▪ dokáže rozlišit krajinu podle výškové členitosti ▪ seznámí se s orientací v okolní krajině ▪ sleduje tok řeky, určí její pravý a levý přítok ▪ pojmenuje a popíše vodní zdroje v krajině	***Okolní krajina*** ▪ orientace v krajině ▪ určování světových stran ▪ ochrana životního prostředí, chování v přírodě ▪ povrch krajiny ▪ názvy místních lokalit ▪ využití krajiny ▪ voda v krajině	TV	relaxační chvilky	
▪ pojmenuje své bydliště v rámci krajů ČR ▪ určí, do které historické země naší vlasti patří území místní krajiny ▪ pojmenuje zajímavá a památná místa ČR ▪ rozlišuje některé státní symboly naší vlasti ▪ orientuje se na vlastivědné mapě ▪ vyjmenuje státy, se kterými ČR sousedí	***Naše vlast*** ▪ zeměpisná poloha ČR ▪ příslušnost k větším územním celkům (historické hranice země – Čechy, Morava, Slezsko) ▪ zajímavá a památná místa ČR ▪ ▪ státní symboly naší vlasti ▪ orientace na vlastivědné mapě ▪ sousední státy ČR	HV	státní hymna (zpěv, poslech); význační skladatelé vlasti	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pojmenuje základní povinnosti a práva členů rodiny ▪ rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy ▪ uvědomuje si funkci rodiny ve společnosti ▪ vysvětlí význam a potřebu některých povolání a pracovních činností	**LIDÉ KOLEM NÁS** ***Rodina*** ▪ postavení jedince v rodině ▪ role členů rodiny ▪ širší okruh příbuzenských vztahů, generace ▪ společné činnosti, funkce rodiny ▪ rodinné prostředí ▪ práce fyzická a duševní ▪ zaměstnání	ČJ	jména členů rodiny; popis osob a jejich charakterových vlastností	
▪ usiluje o dobré vztahy v rodině, třídě, mezi lidmi obecně ▪ nevyvyšuje se nad ostatní, neprosazuje své potřeby silou ▪ určí rozlišnosti lidí na základě vnějšího vzhledu ▪ popíše nevhodné chování, vyjádří svůj názor ▪ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků	***Soužití lidí*** ▪ mezigenerační vztahy ▪ mezilidské vztahy ▪ slušné chování, lidská solidarita ***Chování lidí*** ▪ kladné a záporné vlastnosti lidí ▪ národnostní menšina ▪ etické chování ▪ zvládání vlastní emocionality ▪ rizikové situace, předcházení konfliktům	M	určení počtu; porovnávání, třídění	
▪ na příkladech popíše základní práva lidí, dětí ▪ prokazuje znalost školního řádu správným chováním	***Právo a spravedlnost*** ▪ základní lidská práva, práva dítěte ▪ školní řád	VV	barevné vyjádření charakterových vlastností	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ určí hodnoty mincí a bankovek ▪ seřadí je sestupně i vzestupně	***Vlastnictví*** ▪ peníze a jejich hodnoty (bankovky, mince)			
▪ pojmenuje některé kulturní instituce ve svém okolí ▪ objasní význam kulturních tradic	***Kultura*** ▪ podoby a projevy kultury na území ČR	PČ	tematické práce	
▪ dokáže uvést příklady přírodnin a lidských výtvorů, výrobků průmyslu a zemědělství ▪ vysvětlí význam některých běžně užívaných přístrojů ▪ komunikuje pomocí telefonu	***Věci a činnosti kolem nás*** ▪ lidská činnost a tvořivost ▪ přírodniny a lidské výtvory ▪ technika a informační technika	TV	tance (polka)	
		HV	poslech a zpěv písní spojených s kulturními tradicemi (koledy,...)	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ určí čas pomocí hodin ▪ pozná a prakticky využívá časové jednotky ▪ používá kalendář, určuje měsíce, týdny, dny ▪ popíše vlastní režim dne	**LIDÉ A ČAS** ***Orientace v čase a časový řád*** ▪ určování času pomocí hodin ▪ fyzikální časové jednotky ▪ kalendář ▪ určování dne a stanovení data ▪ režim dne	ČJ	popis osob, věcí; báje, mýty, pověsti	
		M	časová jednotka – minuta, sekunda, hodina; věk a jeho porovnání	
▪ rozlišuje mezi dějem v minulosti, současnosti, budoucnosti ▪ sleduje data narození členů rodiny nebo jiných významných dnů	***Současnost, minulost v našem životě*** ▪ současnost, minulost, budoucnost ▪ stárnutí lidí a věcí ▪ pravidelné opakování některých činností v denním režimu	VV	kresba kalendáře	
▪ pojmenuje předměty doby současné i minulé ▪ pojmenuje některé významné rodáky a předky ▪ pojmenuje kulturní a historické památky obce, města	***Regionální památky*** ▪ doklady minulosti (kronika,...) ▪ svědectví o práci předků ▪ významní rodáci ▪ památky obce, města	PČ	tvorba časové osy; modelování předmětů	
		TV	relaxační chvilky	
▪ uvede, reprodukuje pověsti nebo báje vztahující se k místu bydliště	***Báje, mýty, pověsti*** ▪ dějiny národa ▪ minulost obce, města, kraje	HV	hudba současnosti a minulosti	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozezná přírodniny a lidské výtvory ▪ pozná rozdíly mezi přírodninou, surovinou, výrobkem ▪ objasní vlastnosti vody a orientuje se v jejich proměnách ▪ dokáže rozlišit látky dle jejich vlastností ▪ vysvětlí rozdíly mezi živou a neživou přírodou ▪ změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ▪ vysvětlí základní význam vody a vzduchu pro život člověka ▪ pozoruje vodu a podoby vzduchu v přírodě ▪ jednoduše popíše oběh vody v přírodě ▪ vysvětlí význam půdy pro živé organismy ▪ seznámí se se složením půdy ▪ vyjádří vlastními slovy význam Slunce jako zdroj tepla, světla, života a zdraví	**ROZMANITOST PŘÍRODY** ***Látky a jejich vlastnosti*** ▪ třídění látek (přírodniny, suroviny, lidské výtvory) ▪ změny látek a jejich skupenství ▪ vlastnosti látek ▪ základní veličiny a jejich měření ***Voda a vzduch*** ▪ voda – výskyt, vlastnosti, formy vody, oběh vody v přírodě, čistota vody ▪ vzduch – vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život ***Nerosty, horniny a půda*** ▪ půda – složení, vznik, vlastnosti, druhy, význam, ochrana ***Vesmír a Země*** ▪ postavení Země ve vesmíru ▪ den a noc ▪ význam Slunce pro živé organismy	ČJ	podstatná jména a vlastní jména; popis	
		M	porovnávání	
		VV	kresba/malba rostlin, hub, živočichů	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozliší, nejznámější rostliny ▪ vysvětlí rozdíl mezi bylinami a dřevinami ▪ pozná a pojmenuje běžné druhy rostlin a živočichů ▪ pozná vybrané jedlé a jedovaté houby ▪ vysvětlí rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů	***Rostliny, houby, živočichové*** ▪ znaky ▪ životní projevy ▪ průběh života ▪ části těla ▪ pěstování rostlin ▪ jedovaté, jedné houby ▪ živočichové v domácnosti, okolí domu, volně žijící	PČ	práce s přírodninou; pěstování, setí, sázení	
▪ rozliší rozmanitost života v jednotlivých ročních období	***Životní podmínky*** ▪ podnebí, počasí ▪ informace o počasí ▪ změny počasí v průběhu roku	TV	relaxační vycházky	
▪ dokáže uvést příklady výskytu běžně známých organismů v určitém prostředí ▪ popíše některé typické znaky nejznámějších živočichů ze svého okolí	***Rovnováha v přírodě*** ▪ vzájemné vztahy mezi organismy ▪ přírodní společenstva			
▪ vlastními slovy vyjádří důležitost ochrany životního prostředí ▪ třídí odpad	***Ochrana přírody*** ▪ ochrana životního prostředí ▪ třídění a likvidace odpadu	HV	tematické písně	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pojmenuje základní části lidského těla ▪ objasní změny lidského těla během života ▪ vyjádří vlastními slovy roli muže a ženy, při početí a narození dítěte ▪ orientuje se mezi zdravou a méně zdravou stravou ▪ dodržuje pitný režim a objasní jeho význam ▪ uvede příklady správného chování u jídelního stolu ▪ uplatňuje základní pravidla bezpečného chování v silničním provozu ▪ rozezná nebezpečná místa v okolí ▪ dokáže odmítnout cizí návrhy ▪ demonstruje evakuaci školní budovy ▪ pojmenuje některé živelné pohromy a ekologické katastrofy	**ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** ***Lidské tělo*** ▪ společné a odlišné znaky ▪ stavba lidského těla ▪ funkce jeho základních částí ▪ životní potřeby ▪ pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou ▪ změny lidského těla v průběhu života ▪ vývin jedince ***Péče o zdraví, zdravá výživa*** ▪ složky potravy ▪ pitný režim ▪ zdravý jídelníček ***Osobní bezpečí*** ▪ bezpečné chování v silničním provozu ▪ krizové situace ▪ přivolání pomoci ▪ AIDS, virus HIV, drogy ***Situace hromadného ohrožení*** ▪ požár školní budovy - nácvik evakuace ▪ živelné pohromy a ekologické katastrofy	ČJ	popis; vypravování	
		M	porovnávání, určování množství	
		CJ	názvy základních částí těla	
		VV	tematické práce	
		PČ	tematické práce	
		TV	pohybové hry	
		HV	zvuky kolem nás, jejich význam, vznik	

Vzdělávací oblast: ***ČLOVĚK A JEHO SVĚT***	**Vyučovací předmět:** ***PRVOUKA***	**Ročník:** ***3.***

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozezná přírodniny a lidské výtvory ▪ pozná rozdíly mezi přírodninou, surovinou, výrobkem ▪ objasní vlastnosti vody a orientuje se v jejich proměnách ▪ dokáže rozlišit látky dle jejich vlastností ▪ vysvětlí rozdíly mezi živou a neživou přírodou ▪ změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ▪ vysvětlí základní význam vody a vzduchu pro život člověka ▪ pozoruje vodu a podoby vzduchu v přírodě ▪ jednoduše popíše oběh vody v přírodě ▪ vysvětlí význam půdy pro živé organismy ▪ seznámí se se složením půdy ▪ vyjádří vlastními slovy význam Slunce jako zdroj tepla, světla, života a zdraví	**ROZMANITOST PŘÍRODY** ***Látky a jejich vlastnosti*** ▪ třídění látek (přírodniny, suroviny, lidské výtvory) ▪ změny látek a jejich skupenství ▪ vlastnosti látek ▪ základní veličiny a jejich měření ***Voda a vzduch*** ▪ voda – výskyt, vlastnosti, formy vody, oběh vody v přírodě, čistota vody ▪ vzduch – vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život ***Nerosty, horniny a půda*** ▪ půda – složení, vznik, vlastnosti, druhy, význam, ochrana ***Vesmír a Země*** ▪ postavení Země ve vesmíru ▪ den a noc ▪ význam Slunce pro živé organismy	ČJ	podstatná jména a vlastní jména; popis	
		M	porovnávání	
		VV	kresba/malba rostlin, hub, živočichů	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozliší, nejznámější rostliny ▪ vysvětlí rozdíl mezi bylinami a dřevinami ▪ pozná a pojmenuje běžné druhy rostlin a živočichů ▪ pozná vybrané jedlé a jedovaté houby ▪ vysvětlí rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů	***Rostliny, houby, živočichové*** ▪ znaky ▪ životní projevy ▪ průběh života ▪ části těla ▪ pěstování rostlin ▪ jedovaté, jedné houby ▪ živočichové v domácnosti, okolí domu, volně žijící	PČ	práce s přírodninou; pěstování, setí, sázení	
▪ rozliší rozmanitost života v jednotlivých ročních období	***Životní podmínky*** ▪ podnebí, počasí ▪ informace o počasí ▪ změny počasí v průběhu roku	TV	relaxační vycházky	
▪ dokáže uvést příklady výskytu běžně známých organismů v určitém prostředí ▪ popíše některé typické znaky nejznámějších živočichů ze svého okolí	***Rovnováha v přírodě*** ▪ vzájemné vztahy mezi organismy ▪ přírodní společenstva			
▪ vlastními slovy vyjádří důležitost ochrany životního prostředí ▪ třídí odpad	***Ochrana přírody*** ▪ ochrana životního prostředí ▪ třídění a likvidace odpadu	HV	tematické písně	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PRVOUKA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pojmenuje základní části lidského těla ▪ objasní změny lidského těla během života ▪ vyjádří vlastními slovy roli muže a ženy, při početí a narození dítěte	**ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** ***Lidské tělo*** ▪ společné a odlišné znaky ▪ stavba lidského těla ▪ funkce jeho základních částí ▪ ▪ životní potřeby ▪ pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou ▪ změny lidského těla v průběhu života ▪ vývin jedince	ČJ	popis; vypravování	
		M	porovnávání, určování množství	
		CJ	názvy základních částí těla	
▪ orientuje se mezi zdravou a méně zdravou stravou ▪ dodržuje pitný režim a objasní jeho význam ▪ uvede příklady správného chování u jídelního stolu	***Péče o zdraví, zdravá výživa*** ▪ složky potravy ▪ pitný režim ▪ vliv stravování na zdraví ▪ výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy ▪ zdravý jídelníček	VV	tematické práce	
		PČ	tematické práce	
▪ uplatňuje základní pravidla bezpečného chování v silničním provozu ▪ rozezná nebezpečná místa v okolí ▪ dokáže odmítnout cizí návrhy	***Osobní bezpečí*** ▪ bezpečné chování v silničním provozu ▪ dopravní značky ▪ předcházení rizikovým situacím (bezpečnostní značení)	TV	pohybové hry	
		HV	zvuky kolem nás, jejich význam, vznik	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	Vyučovací předmět: *PRVOUKA*	Ročník: *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
	▪ krizové situace ▪ přivolání pomoci ▪ AIDS, virus HIV, drogy		
▪ demonstruje evakuaci školní budovy ▪ pojmenuje některé živelné pohromy a ekologické katastrofy	***Situace hromadného ohrožení*** ▪ požár školní budovy - nácvik evakuace ▪ živelné pohromy a ekologické katastrofy		
▪ rozezná rizika různého charakteru ▪ odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná	***Návykové látky*** ▪ hrací automaty ▪ závislost ▪ nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií		

Název vyučovacího předmětu: VLASTIVĚDA

Časová dotace na prvním stupni v jednotlivých ročnících

4. ročník – 1 hodina, 5. ročník – 2 hodiny.

Celková časová dotace na prvním stupni

Celkově jsou na 1. stupni věnovány *Vlastivědě* 3 hodiny týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Vlastivěda* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* a navazuje na vyučovací předmět Prvouka. Zahrnuje témata týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, kultury, techniky, zdraví a dalších okruhů, které spolu vytváří osobnost každého jedince jako součást velkého společenství. Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané v rodině a v 1.–3. ročníku ZŠ. Žáci pozorují, pojmenovávají a hodnotí věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí, učí se prožívat čas v současnosti i nacházet zdroj poznání, inspirace a poučení v historii. Poznávají všechny krásy světa v soužití s druhými lidmi, v přírodě i v umění.

Vzdělávací obsah předmětu *Vlastivěda* a zejména prožitkový a činnostní charakter výuky směřují k vybudování dobrých postojů k sobě samému, k druhým lidem i k místu, kde žijeme v užším i nejširším slova smyslu.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Vlastivěda* vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů Dějepis, Zeměpis, Občanská a Rodinná výchova ve vyšších ročnících ZŠ a je členěn do tří základních tematických okruhů: *Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas.*

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* žáci poznávají základní principy organizace života v rodině, ve škole, v obci i ve společnosti a to na základě pozorování vztahů a souvislostí v nejbližším okolí. V praktických úkolech vstupují do každodenního života s vlastní aktivitou, uplatňují tvořivost při společném plnění úkolů, hledání vlastních řešení a upevňují schopnost umění vyslechnout a reflektovat názory, postoje a situace druhých lidí. Nedílnou součástí tohoto okruhu je úzká spolupráce s rodinou pomocí projektové činnosti doma i ve škole a také školní akce pro veřejnost v rámci obce. Prioritou je dopravní výchova, praktické poznávání místních a regionálních daností, kulturních památek, historických událostí a také schopnost vnímat, co je potřeba zlepšit a jakým způsobem včetně probouzení osobní spoluzodpovědnosti.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují komunikační dovednosti verbální i nonverbální, základní prvky sebeúcty a úcty k druhým, pozitivního hodnocení sebe i druhých a také schopnost vyjadřování vlastních citů a rozvahy nad konkrétní pomocí na základě empatického vnímání. Takto si upevňují základy správného chování a jednání, uvědomují si význam tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovnosti bez ohledu na věk, pohlaví, barvu pleti či společenské postavení. V tomto rámci se žáci seznamují se základními právy a povinnostmi ve společnosti a také s problémy, které doprovázejí soužití lidí a národů. V rámci besed a exkurzí poznávají různé profese, metody výroby, způsoby práce a tak získávají základní pozitivní vztah k práci a vědomí důležitosti každého jedince. I zde je nedílnou součástí hledání spoluzodpovědnosti na tomto stupni vývoje.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase, poznávají posloupnost dějů, význam rodinných a kulturních tradic, slavností, osvojují si základy správného prožívání času

v chápání a vytváření pravidel na základě respektování mravních, biologických a kulturních potřeb a zvyklostí pro správný rozvoj osobnosti v celé její velikosti a kráse. V tomto tematickém okruhu je opět velmi důležitá úzká spolupráce s rodinou ve formě projektových akcí, návštěvy významných historických, kulturních a přírodních míst regionu a vlastní kreativní „uchopení" historických událostí regionu i celé země.

Výuka vyučovacího předmětu *Vlastivěda* probíhá v kmenové třídě, v počítačové učebně s využitím počítačových programů a internetu, v areálu školu při společných projektech s dalšími třídami. Klíčové kompetence upevňují žáci v praktických činnostech v rámci projektových akcí ve spolupráci s Městským úřadem Trmice, vzdělávacími institucemi, kulturními a společenskými organizacemi a občanskými sdruženími v obci (ekologické aktivity, kulturní pořady, besedy,...). Další poznatky a zkušenosti získávají žáci při poznávání kulturních a historických míst našeho regionu, při návštěvách kulturních zařízení a také v rámci výjezdů do školy v přírodě.

Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

K šesti klíčovým kompetencím, které pro základní školství určuje rámcově vzdělávací plán, nemůže vést jen prosté osvojení si určitého objemu informací. Hlavním předpokladem pro získání kompetencí je rozvoj volních, hodnotových a postojových stránek žáka jako neopakovatelného originálu, tj. osobnosti, budování sebedůvěry a integrity jedince. Z hlediska propojení vyučovacího předmětu V*lastivěda* a celé vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků je velmi důležité upevňování schopností *vyjadřovat* své myšlenky, poznatky a dojmy, *umění naslouchat a reagovat* na myšlenky, názory a podněty druhých a *spolupracovat* s nimi. Hlavním cílem v tomto vyučovacím předmětu je probouzení a rozvíjení dispozic, schopností a způsobilostí, které navozují a ulehčují *prosociální chování* a přispívají tak ke zvládání nových životních situací žáka a k upevňování pracovních i režimových návyků ve smyslu vědomí sounáležitosti užšího i globálního společenství. Vhodným způsobem k realizaci cíle je *prožitková pedagogika*, která vede přes osobní prožitek k vytváření, probouzení a upevnění žádoucích postojů žáka a k vybudování jeho vlastního hodnotového systému v souladu s morálními principy.

Forma realizace

Skupinová práce:	popis obce a shromáždění poznatků o životě v obci v rámci dané skupiny, včetně odpovídající prezentace před třídním kolektivem
Kooperativní učení:	spolupráce s dalšími subjekty při zpracování daného tématu (pamětníci, správce kulturních institucí, zastupitelé obce)
Systémová výuka:	pozorování nedostatků v obci a návrh na řešení jejich odstranění, exkurze
Projekt. vyučování:	zpracování informací o obci z různých úhlů pohledu k vytvoření jednoho obrazu – průvodce obcí
Interaktivní metody:	výukový software – mapa regionu a obce, vyhledávání informací na internetu
Pokusy:	pohyb obcí a okolím podle dané mapy, kompasu, turistických značek, odhady vzdáleností apod.

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu *Vlastivěda* na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák si osvojuje základní vzdělávací návyky, které mu pomáhají k samostatnosti při vyhledávání a zpracovávání informací z různých zdrojů.

Kompetence k řešení problémů

Žák poznává a aplikuje různé způsoby řešení problémů a získává sebedůvěru pro asertivní jednání a konstruktivní kritiku.

Kompetence komunikativní

Žák rozvíjí všechny složky komunikace – verbální, nonverbální, tichem.

Kompetence sociální a personální

Žák pracuje samostatně i v týmu, rozvíjí schopnost respektovat druhé, poskytovat i přijímat pomoc, poznává různé sociální postavení lidí v současnosti i v historii jako reálné a zobrazené vzory.

Kompetence občanské

Žák si osvojuje základní práva a povinnosti občana demokratického státu, získává základy vědomí vlastní jedinečnosti a důležitosti ve smyslu spoluzodpovědnosti za věci veřejné.

Kompetence pracovní

Žák si praktickými pracovními dovednostmi a poznáváním různých profesí vytváří základní životní postoje ve vztahu k práci vlastní i ostatních lidí a posiluje vědomí důležitosti každého jedince.

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP
ČLOVĚK A JEHO SVĚT – VLASTIVĚDA

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu **(4. roč.: Město, Místní krajina; 5. roč.: Okolní krajina, Regiony ČR)**
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě **(4. roč.: Okolní krajina; 5. roč.: Evropa)**
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí **(4. roč.: Okolní krajina, Regiony ČR; 5. roč.: Evropa, Mapy obecně zeměpisné a tematické, Naše vlast)**
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického **(4. roč.: Okolní krajina, Regiony ČR, Naše vlast; 5. roč.: Naše vlast, Evropa, Evropa a svět)**
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích **(4. roč.: Regiony ČR; 5. roč.: Evropa)**
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam **(4.–5. roč.: Naše vlast)**

Učivo

- ***domov*** – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- ***škola*** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- ***obec (město), místní krajina*** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- ***okolní krajina (místní oblast, region)*** – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- ***regiony ČR*** – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- ***naše vlast*** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
- ***Evropa a svět*** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- ***mapy obecně zeměpisné a tematické*** – obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci /městě/ **(4. roč.: Rodina, Soužití lidí; 5. roč.: Rodina, Soužití lidí, Chování lidí)**
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky **(4. roč.: Chování lidí, Kultura; 5. roč.: Rodina, Soužití lidí, Chování lidí)**
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy (4.–5. roč.: Právo a spravedlnost)
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy **(4.–5. roč.: Vlastnictví, Právo a spravedlnost)**
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce /města/ **(5. roč.: Základní globální problémy)**

Učivo

- ***rodina*** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- ***soužití lidí*** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- ***chování lidí*** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- ***právo a spravedlnost*** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- ***vlastnictví*** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- ***kultura*** – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- ***základní globální problémy*** – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy **(4.–5. roč.: Orientace v čase a časový řád, Současnost a minulost v našem životě)**
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek **(4.–5. roč.: Regionální památky)**
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik **(4.–5. roč.: Báje, mýty, pověsti)**

- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik (**4. roč.: Významná místa regionu, Péče o památky; 5. roč.: Lidé a obory zabývající se minulostí, Péče o památky**)
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů (**4.–5. roč.: Současnost a minulost v našem životě, Báje, mýty, pověsti**)

Učivo

- ***orientace v čase a časový řád*** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- ***současnost a minulost v našem životě*** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- ***regionální památky*** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- ***báje, mýty, pověsti*** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *VLASTIVĚDA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu ▪ uvede významné předky, kulturní a historické památky regionu ▪ pojmenuje některá významná místa v regionu, závody a způsob dopravy ve městě ▪ popíše polohu ČR v Evropě ▪ vyhledá na mapě pohoří, nížiny, hlavní vodní toky, uvede základní informace o podnebí ČR ▪ uvede příklady poškozování ochrany a tvorby životního prostředí, jmenuje příklady chráněných území ▪ určí hlavní světové strany pomocí kompasu, buzoly a přírodních jevů ▪ rozliší plány a základní typy map ▪ pracuje s mapou: vyhledává na mapě jednotlivé údaje ▪ vysvětlí smluvní značky	**MÍSTO, KDE ŽIJEME** ***Město, místní krajina*** ▪ její části, poloha v krajině ▪ minulost a současnost města ▪ význačné budovy, závody, doprava ***Okolní krajina*** ▪ pozorování a popis krajiny ▪ zemský povrch a jeho tvary ▪ vodstvo, rostliny a živočichové, podnebí ▪ vliv krajiny na život lidí a působení lidí na krajinu a životní prostředí ▪ světové strany, orientace	ČJ	vypravování o místě bydliště; popis krajiny	**VDO** Občanská společnost a škola *Uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (řád třídy, řád školy)* **EV** Vztah člověka k prostředí *Příroda a kultura obce a její ochrana* **MeV** Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení *Identifikování základních orientačních prvků v textu*
		VV	kresba „Chráníme přírodu“; plánek okolí školy	
		PŘ	rozmanitost přírody	
		M	měřítka map; porovnávání čísel (nadmořská výška, počet obyvatel, rozloha...)	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	Vyučovací předmět: *VLASTIVĚDA*	Ročník: *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ popíše polohu ČR a sousedních států, orientuje se na mapě ČR, popíše polohu a členitost ▪ vyhledá jednotlivé údaje o přírodních podmínkách na mapě ČR ▪ vyhledá na mapě hlavní město ČR a významná města jednotlivých krajů ▪ zprostředkuje vlastní zkušenosti z cest	***Regiony ČR*** ▪ zeměpisná poloha, rozloha, členitost ▪ přírodní poměry v ČR ▪ Praha a vybrané oblasti ČR ▪ surovinové zdroje, výroby, služby, obchod	PŘ	rozmanitost přírody	
▪ vysvětlí pojmy vlast, vlastenectví ▪ vyjmenuje symboly našeho státu ▪ objasní význam státních symbolů a způsoby jejich používání ▪ uvede příklady orgánů státní moci, které se podílejí na řízení státu, na správě obce (uvede některé jejich zástupce)	***Naše vlast*** ▪ domov, vlast ▪ česká státnost a státní symboly ▪ základní státoprávní pojmy: státní správa a samospráva	HV	státní hymna	

Vzdělávací oblast: ***ČLOVĚK A JEHO SVĚT***	**Vyučovací předmět:** **VLASTIVĚDA**	**Ročník:** ***4.***

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ vlastními slovy vyjádří základní mezilidské vztahy v rodině ▪ popíše rozdělení rolí v rodině ▪ pojmenuje povinnosti členů rodiny ▪ uplatňuje základní pravidla slušného chování ▪ rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, posoudí názory jiných lidí a vhodně na ně reaguje ▪ rozpozná nesprávná jednání a chování, která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy ▪ uvede základní lidská práva ▪ vhodně uplatňuje vlastní práva a přitom nepoškozuje práva jiných žáků ▪ uvede příklady pomoci (starým lidem, nemocným, slabším) ▪ respektuje s porozuměním školní řád ▪ uvede příklady jednání, která ohrožují práva druhých a upozorní na ně ▪ orientuje se v základních formách vlastnictví ▪ používá peníze v běžných situacích ▪ ▪ uvede jednotlivé podoby a projevy kultury ▪ vyjmenuje různé kulturní instituce	**LIDÉ KOLEM NÁS** ***Rodina, soužití lidí*** ▪ mezilidské vztahy, komunikace ▪ solidarita ***Chování lidí*** ▪ pravidla slušného chování ▪ vlastnosti lidí ▪ principy demokracie ***Právo a spravedlnost*** ▪ základní lidská práva a práva dítěte ▪ práva a povinnosti žáků školy ▪ právní ochrana občanů a majetku ***Vlastnictví*** ▪ soukromé, veřejné, osobní, společné ▪ peníze ***Kultura*** ▪ podoby a projevy kultury ▪ kulturní instituce	ČJ	vypravování: Moje rodina	
		M	hodnota peněz	
		HV	lidové písně regionů	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *VLASTIVĚDA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pracuje s časovými údaji ▪ orientuje se na časové přímce	**LIDÉ A ČAS** ***Orientace v čase a časový řád*** ▪ dějiny jako časový sled událostí ▪ časová přímka ▪ letopočet			
▪ vyjmenuje některé prameny, v nichž se může dovědět o historii země (hmotné, písemné, ústní) ▪ vysvětlí historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	***Současnost a minulost v našem životě*** ▪ nejstarší dějiny naší země ▪ rozeznává současné a minulé ▪ státní svátky a významné dny	M	číselná osa	
▪ uvede významné historické památky v regionu ▪ vysvětlí význam ochrany kulturního a historického dědictví	***Regionální památky*** ▪ významná místa regionu ▪ péče o památky			
▪ uvede příklady některých bájí a pověstí vztahujících se k historii naší země ▪ rozlišuje, co je pověst a historická skutečnost	***Báje, mýty, pověsti*** ▪ minulost krajů a předků ▪ nejstarší dějiny naší vlasti (Velkomoravská říše, České království, Karel IV., J. Hus, Třicetiletá válka, Marie Terezie a Josef II.) ▪ Staré pověsti české a historická skutečnost	ČJ (LV)	četba (Staré pověsti české)	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *VLASTIVĚDA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozlišuje typické regionální zvláštnosti ČR ▪ vyjmenuje hlavní orgány státní moci ▪ dobře se orientuje na mapě, ukáže polohu států ▪ charakterizuje vybrané státy ▪ zprostředkuje vlastní zkušenosti z cestování ▪ vysvětlí pojmy EU, UNESCO, OSN, „evropský dům“ ▪ porovná světadíly a oceány, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi ▪ rozlišuje základní typy map ▪ vyhledává jednoduché údaje v mapách ▪ orientuje se v zeměpisné grafice a vysvětlivkách	**MÍSTO KDE ŽIJEME** ***Naše vlast*** ▪ stát ve střední Evropě (hospodářství, zemědělství, průmysl, doprava, cestovní ruch) ***Evropa*** ▪ poloha a povrch, život ▪ evropské státy (poloha, přírodní podmínky, hospodářství, významná místa) ▪ střediska cestovního ruchu v Evropě ▪ EU – význam, základní pojmy, členství ČR v EU, vzájemná spolupráce ***Evropa a svět*** ▪ kontinenty (poledníky, rovnoběžky, časová pásma) ***Mapy obecně zeměpisné a tematické*** ▪ mapa hvězdné oblohy ▪ mapa zeměpisná, politická	ČJ	vypravování, jazyk a nářečí; cestovatelé a objevitelé; osobnosti – poznávání vesmíru	**VDO** Občanská společnost a škola *Uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (řád třídy, řád školy)* **VMEGS** Evropa a svět nás zajímá *Naši sousedé v Evropě* **VMEGS** Objevujeme Evropu a svět *Naše vlast a Evropa* **EV** Vztah člověka k prostředí *Příroda a kultura obce a její ochrana* **MeV** Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení *Identifikování základních orientačních prvků v textu*
		PŘ	zvláštnosti přírody ČR; příroda a život v pásmech	
		HV	hymna, lidová tvořivost	
		VV	státní symboly; vlajky evropských států; znaky	
		HV	hymny evropských států a EU; významní evropští skladatelé	
		M	přepočty měny (kurz)	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *VLASTIVĚDA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ popíše rozdělení rolí v rodině a pojmenuje základní povinnosti členů rodiny ▪ posoudí názor jiných lidí a vhodně na něj reaguje, dokáže se podřídit kompromisu ▪ uvede příklady pomoci lidem ▪ uplatňuje základní pravidla slušného chování ▪ vhodně uplatňuje vlastní práva, plní povinnosti ▪ popíše, která opatření a činnosti ve škole jsou příkladem demokratického řízení a rozhodování ▪ využívá své vlastní zkušenosti a poznatky a rozlišuje druhy vlastnictví ▪ využívá své vlastní zkušenosti a poznatky pro poznávání jiných národů ▪ vyjmenuje různé menšiny žijící v naší vlasti ▪ toleruje odlišnosti jiných národnostních, etnických a náboženských skupin	**LIDÉ KOLEM NÁS** ***Rodina, soužití a chování lidí*** ▪ mezilidské vztahy ▪ zájmové spolky ▪ politické strany ▪ pomoc druhým ***Právo a spravedlnost, vlastnictví*** ▪ základní lidská práva ▪ školní řád ▪ práva a povinnosti dítěte ▪ právní ochrana občanů a majetku ▪ protiprávní jednání ▪ druhy vlastnictví ▪ hmotný a nehmotný majetek ***Základní globální problémy*** ▪ sociální problémy ▪ nesnášenlivost mezi lidmi ▪ konzumní společnost ▪ přírodní prostředí	VV	ideální životní prostředí	
		ČJ	charakteristika osoby	
		M	graf	
		PČ	červená kniha ohrožených druhů; vliv člověka na přírodu; přírodní a ekologické katastrofy	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *VLASTIVĚDA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ charakterizuje vývojové etapy historie ▪ orientuje se na časové přímce ▪ porovná minulost a současnost na konkrétních příkladech ▪ objasní historické důvody státních svátků, významných dní ▪ využije knihovnu, archiv, muzea pro získání informací ▪ převypráví místní báje a pověsti ▪ stručně charakterizuje historické události novějších dějin a objasní přínos významných osobností ▪ zhodnotí současný stav naší společnosti a pojmenuje problémy	**LIDÉ A ČAS** ***Orientace v čase a časový řád*** ▪ dějiny jako časový sled událostí ▪ kalendáře, letopočty ***Současnost a minulost v našem životě*** ▪ státní svátky, významné dny, tradice ▪ proměny způsobu života ***Regionální památky*** ▪ lidé a obory zabývající se minulostí ▪ péče o památky ***Báje, mýty, pověsti*** ▪ minulost kraje a předků ▪ obrazy z novějších dějin: - národní obrození - život a kultura 2. poloviny 19. století - 1. světová válka - Československo a T. G. Masaryk (život a kultura v letech 1918 – 1939) - okupace a 2. světová válka - od osvobození k nové totalitě (život za komunistického režimu 1948 – 1989) - sametová revoluce a naše současnost (1989 –)	M	časová osa	
		ČJ	regionální báje, mýty; staré pověsti české; významní spisovatelé určitého období; významná literární díla popisující určité období	
		VV	výtvarníci a výtvarná díla určitého období	
		HV	hudební skladatelé	

Název vyučovacího předmětu: PŘÍRODOVĚDA

Časová dotace na prvním stupni v jednotlivých ročnících

4. ročník – 2 hodiny, 5. ročník – 1 hodina.

Celková časová dotace na prvním stupni

Celkově jsou na 1. stupni věnovány *Přírodovědě* 3 hodiny týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Přírodověda* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět.* Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových žádoucích dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Obsah předmětu *Přírodověda* navazuje na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět Přírodopis ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze různě přeskakovat vzhledem k sezónní situaci a k podmínkám pro vyučování mimo budovu školy. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů: *Rozmanitost přírody* a *Člověk a jeho zdraví.*

V okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, seznamují se s poznatky o vzniku vesmíru a sluneční soustavy, o vzniku života na Zemi. Poznávají velkou rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden celek. Vše je ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického pozorování okolní krajiny a s pomocí získaných informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorovaní a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu a hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

V okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe jako živé bytosti, které mají své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů apod. Získávají poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Výuka *Přírodovědy* probíhá zpravidla v budově školy (třídy); v některých případech je organizována v terénu (tematicky zaměřené vycházky), na dopravním hřišti nebo v muzeích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Didaktické postupy uplatňované v předmětu *Přírodověda* jsou vhodně volené, promyšlené způsoby, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Své poznatky žáci prohloubí při návštěvách muzeí, na dopravním hřišti či projektových dnech (Den Země, Den zdraví,...).

Forma realizace

Skupinová výuka:	práce s atlasy rostlin, živočichů, hub; práce se sbírkami hornin a nerostů
Systémová výuka:	zápisy a schématické značky
Týmová práce:	využití encyklopedií, pořizování sbírek rostlin
Problémová výuka:	problémy vztahující se k rozmanitostem přírody
Pokusy:	vlastnosti vody, vzduchu, světla, nerostů a hornin.

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu *Přírodověda* na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, vyvozuje z nich závěry, učí se postupně kriticky hodnotit výsledky svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Žák umí vyhledat informace k řešení problému, využívá různých způsobů řešení, je schopen svoje rozhodnutí obhájit.

Kompetence komunikativní

Žák je schopen vyjadřovat se výstižně v písemném i ústním projevu, obhajuje svůj názor, využívá informační a komunikační prostředky pro komunikaci se svým okolím.

Kompetence sociální a personální

Žák dovede pracovat v týmu, dbá na upevňování dobrých mezilidských vztahů, respektuje názory ostatních, řídí svoje chování a jednání tak, aby si sám sebe vážil.

Kompetence občanské

Žák odmítá hrubé, vulgární projevy některých spolužáků, uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu, chápe požadavky na kvalitní životní prostředí.

Kompetence pracovní

Žák využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje, učí se používat různé pomůcky a vybavení, dbá na bezpečnosti své osoby i svého okolí.

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP
ČLOVĚK A JEHO SVĚT – PŘÍRODOVĚDA

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka **(4.–5. roč.: Životní podmínky)**
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období **(5. roč.: Vesmír a Země)**
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí **(4. roč.: Rovnováha v přírodě)**
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy **(4.roč.: Rostliny, houby, živočichové)**
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat **(4.–5. roč.: Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody)**
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit **(5. roč.: Situace hromadného ohrožení)**
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu **(4.–5. roč.: Látky a jejich vlastnosti)**

Učivo

- ***látky a jejich vlastnosti*** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- ***voda a vzduch*** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- ***nerosty a horniny, půda*** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- ***Vesmír a Země*** – sluneční soustava, den a noc, roční období
- ***rostliny, houby, živočichové*** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- ***životní podmínky*** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- ***rovnováha v přírodě*** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- ***ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody*** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- ***rizika v přírodě*** – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života **(5. roč.: Lidské tělo)**
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození **(5. roč.: Lidské tělo)**
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob **(5. roč.: Péče o zdraví)**
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista **(4.-5. roč.: Osobní bezpečí, situace hromadného ohrožení)**
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek **(5. roč.: Návykové látky a zdraví)**
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou **(5. roč.: Péče o zdraví, zdravá výživa)**
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc **(5. roč.: Péče o zdraví)**
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku **(5. roč.: Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy)**

Učivo

- ***lidské tělo*** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- ***péče o zdraví*** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních; osobní, intimní a duševní hygiena
- ***partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy*** – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- ***návykové látky a zdraví*** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- ***osobní bezpečí, krizové situace*** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky); šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- ***přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví*** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- ***mimořádné události a rizika s nimi spojená*** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PŘÍRODOVĚDA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ▪ rozpozná skupenství látek a jejich změny ▪ objasní rozdíl mezi živou a neživou přírodou ▪ vysvětlí pojem nerost, hornina a uvede příklad ▪ pojmenuje vybrané rostliny podle vnější stavby těla, jejich života a potřeb ▪ objasní význam částí těla rostliny ▪ vysvětlí základní rozdíly mezi dřevinami, bylinami a houbami ▪ rozliší nejznámější listnaté a jehličnaté stromy ▪ rozliší chráněné, jedovaté a léčivé rostliny ▪ pojmenuje okrasné, kulturní a plané rostliny ▪ vysvětlí využití některých hospodářských rostlin ▪ rozdělí živočichy do známých skupin podle typických znaků, způsobu života a potravy	**ROZMANITOST PŘÍRODY** ***Látky a jejich vlastnosti*** ▪ porovnávání látek a měření veličin (délka, hmotnost, teplota, čas) ▪ praktické využívání základních jednotek ***Nerosty a horniny*** ▪ rozlišení hornin dle jejich vzniku (vyvřelé, usazené, přeměněné) ▪ rozdíl hornina x nerost ▪ energetické zdroje neobnovitelné (uhlí, ropa) a obnovitelné (voda, vítr,...) ***Rostliny, houby, živočichové*** ▪ znaky života ▪ stavba těla rostlin a živočichů ▪ význam částí těla kvetoucích bylin ▪ rostliny (kulturní, plané, hospodářské, plevele, chráněné, jedovaté, léčivé) ▪ dřeviny (stromy listnaté, jehličnaté) ▪ houby, lesní plody ▪ živočichové (volně žijící, domácí) – savci, ptáci, plazi, ryby, obojživelníci, hmyz ▪ práce s encyklopedií, atlasem	M	převody jednotek	**OSV** Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy *Péče o dobré vztahy* *Chování podporující dobré vztahy* **OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí* **EV** Ekosystémy *Společenstva okolí lidských obydlí (les, pole, vodní zdroje)* *VYCHÁZKY* **EV** Základní podmínky života *Význam vody, ovzduší a půdy* **EV** Lidské aktivity a problémy ŽP *Ochrana přírody a kulturních památek* **EV** Vztah člověka k prostředí *Příroda a kultura obce a její ochrana*
		VV	příroda jako námět i materiál	
		PČ	péče o rostliny	
		ČJ (LV)	popis, vyprávění; encyklopedie, atlasy, časopisy; čtení o přírodě	
		TV	cvičení v přírodě	
		VL	oblasti vhodné pro život určitých rostlin i živočichů	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PŘÍRODOVĚDA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ objasní význam zelených rostlin pro život ostatních organismů ▪ vysvětlí a porovná funkci různých ekosystémů ▪ rozliší a pojmenuje přírodní společenstva ve svém okolí ▪ vysvětlí vzájemné vztahy mezi organismy ▪ uvede činnosti člověka, které podporují nebo poškozují jeho zdraví nebo životní prostředí ▪ chrání přírodu ▪ uplatňuje správné chování v silničním provozu ▪ prokazuje své znalosti pro získání průkazu cyklisty ▪ zhodnotí příčiny a důsledky u konkrétních pohrom a katastrof ▪ ošetří drobná poranění a přivolá lékařskou pomoc	***Životní podmínky*** ▪ význam rostlin pro člověka ▪ vzájemné vztahy mezi organismy ***Rovnováha v přírodě*** ▪ společenstva polí, luk ▪ společenstva vod ▪ společenstva lesů ▪ potravní vazby rostlin, hub, živočichů ***Ochrana přírody*** ▪ člověk a příroda ▪ likvidace odpadu **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** ***Osobní bezpečí*** ▪ bezpečné chování v silničním provozu (chodec, cyklista) ▪ dopravní výchova ***Situace hromadného ohrožení*** ▪ živelné pohromy ▪ přírodní katastrofy ▪ první pomoc (praktická cvičení) telefonní čísla 150, 155, 158, 112			**MeV** Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení *Identifikování základních orientačních prvků v textu (referáty)*
		ČJ	vyprávění, popis	
		VV	kresba kola, značek; modelování křižovatek	
		PČ	údržba kola	
		TV	jízda na dopravním prostředku (kolo, koloběžka, brusle)	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PŘÍRODOVĚDA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozpozná skupenství látek a jejich změny ▪ rozpozná kladku, páku či nakloněnou rovinu ▪ připraví jednoduchý pokus, objasní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu a jeho pozorování popíše slovy nebo zaznamená kresbou ▪ objasní propojenost prvků živé a neživé přírody ▪ uvede základní charakteristiku nerudných surovin, rud a paliv ▪ objasní rozdíl obnovitelných a neobnovitelných zdrojů, uvede příklad ▪ objasní význam půdy ▪ vysvětlí důsledky pohybu Země a Slunce pro život na Zemi ▪ využívá poznatky o pohybech Země k objasnění střídání dne a noci a změn ročních období ▪ objasní příslušnost planety Země ke sluneční soustavě a k vesmíru	**ROZMANITOST PŘÍRODY** ***Látky a jejich vlastnosti*** ▪ změny látek a skupenství ▪ průmysl – výroba skla, papíru, plastů ▪ jednoduché stroje a zařízení ▪ elektrická energie ***Nerosty a horniny, půda*** ▪ nerudné suroviny (pískovec, písek, žula,...) ▪ rudy (železo, zlato,...) ▪ paliva (uhlí, ropa, plyn,...) ▪ obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie ▪ vznik, složení a význam půdy ***Vesmír a Země*** ▪ Země ve vesmíru – pohyby Země ▪ Slunce a sluneční soustava ▪ planety ▪ střídání dne a noci, roční období ▪ zemská přitažlivost ▪ práce s globusem	M	převody jednotek, měření	**OSV** Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy *Péče o dobré vztahy* *Chování podporující dobré vztahy* **OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí* **VMEGS** Objevujeme Evropu a svět *Naše vlast a Evropa* **EV** Ekosystémy *Společenstva okolí lidských obydlí (les, pole, vodní zdroje)* *VYCHÁZKY* **EV** Základní podmínky života *Význam vody, ovzduší a půdy* **EV** Lidské aktivity a problémy ŽP *Ochrana přírody a kulturních památek*
		VL	objevy a vynálezy v historii	
		ČJ	vyprávění, popis	
		IKT	vyhledávání informací	
		ČJ (LV)	práce s knihou, encyklopedií, atlasem	
		VV	tematické práce dle probíraného učiva; práce s využitím různého materiálu	
		PČ	úprava okolí školy, bydliště	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	**Vyučovací předmět:** *PŘÍRODOVĚDA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ popíše shody a rozdíly v přizpůsobování organismů prostředí, ve kterém žijí a vysvětlí vzájemné vztahy mezi nimi ▪ zařadí organismy do známých skupin pomocí atlasů ▪ jmenuje některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a jejich možné dopady na životní prostředí i zdraví člověka ▪ objasní některé problémy životního prostředí ▪ přispívá ke zlepšení životního prostředí ▪ ohleduplně se chová k přírodě a ochraňuje ji	***Životní podmínky, rovnováha v přírodě*** ▪ podnebné pásy ▪ život v oceánech a mořích ▪ podnebí a počasí ▪ podmínky života na Zemi ▪ význam ovzduší, vodstva, půd ***Ochrana přírody*** ▪ odpovědnost lidí – zoologické a botanické zahrady ▪ živelné pohromy ▪ ekologické katastrofy ▪ likvidace odpadů ▪ vztah člověka k životnímu prostředí		**EV** Vztah člověka k prostředí *Příroda a kultura obce a její ochrana* **MeV** Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení *Identifikování základních orientačních prvků v textu (referáty)*

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	Vyučovací předmět: *PŘÍRODOVĚDA*	Ročník: *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pojmenuje hlavní části lidského těla (ústrojí, orgány a orgánové soustavy) ▪ popíše funkce některých orgánů a orgánových soustav člověka ▪ vyjmenuje jednotlivé etapy lidského života a popíše vznik a vývoj jedince ▪ ohleduplně se chová k druhému pohlaví a vybaví si způsoby bezpečného sexuálního chování v daném věku ▪ vysvětlí pojmy: HIV, AIDS ▪ vysvětlí proč a jak se musí chránit před stykem s cizí krví (úrazy, injekční stříkačky) ▪ podporuje svůj zdravý způsob života na základě znalostí o lidském těle ▪ sestaví svůj režim dne podle zásad zdravého způsobu života ▪ sestaví jídelníček podle zásad správné výživy ▪ objasní význam osobní a intimní hygieny ▪ uvede příklady stresových situací ▪ ošetří drobná poranění a přivolá lékařskou pomoc ▪ uvede příklady pozitivních a negativních reklamních vlivů	**ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** ***Lidské tělo*** ▪ stavba lidského těla ▪ funkce některých orgánů a orgánových soustav ▪ základy lidské reprodukce ▪ vývoj jedince ***Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy*** ▪ pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou ▪ základy sexuální výchovy ***Péče o zdraví, zdravá výživa*** ▪ péče o zdraví ▪ správná výživa ▪ první pomoc ▪ intimní a duševní hygiena ▪ stres a jeho rizika ▪ reklamní vlivy	ČJ	popis	
		PČ	příprava zdravé stravy	
		VV	tematické práce	
		TV	první pomoc; hygiena	
		ČJ (LV)	vyprávění, popis dle tématu; práce s časopisy, knihami; dramatizace modelových situací	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A JEHO SVĚT*	Vyučovací předmět: *PŘÍRODOVĚDA*	Ročník: *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ uvede příklady způsobů odmítání návykových látek v modelových situacích ▪ vysvětlí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, hracích automatů apod. na kvalitu lidského života ▪ uvede a na modelových situacích předvede, jak bude postupovat v situacích osobního, cizího i hromadného ohrožení ▪ aplikuje znalost telefonních čísel: 150, 155, 158, 156	***Návykové látky a zdraví*** ▪ návykové látky ▪ sociálně patologické jevy ***Osobní bezpečí, situace hromadného ohrožení*** ▪ šikana, týrání, zneužívání ▪ přírodní a ekologické katastrofy ▪ služby odborné pomoci		

Název vyučovacího předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

1. až 5. ročník – 1 hodina týdně.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno *Hudební výchově* 5 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Hudební výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura.* Tato vzdělávací oblast umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti.

Vyučovací předmět *Hudební výchova* vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebním umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací předmět *Hudební výchova* je uskutečňován prostřednictvím hudebních činností (vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové). V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahový doménami hudební výchovy.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu

analyzovat a interpretovat.

Výuka *Hudební výchovy* probíhá ve specializované učebně a ve vhodných kmenových třídách. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i na výchovných koncertech či besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách.

Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, avšak umožňují konkretizovat učivo i jeho náročnost na základě učitelovy znalosti, úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek ve škole. Volba vhodných didaktických prostředků je zcela závislá na učitelově rozhodnutí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vyučovacím předmětu *Hudební výchova* volíme takové výchovné a vzdělávací strategie, které vedou k celkové hudební kultivaci žáků a směřují k naplnění jednotlivých klíčových kompetencí.

Forma realizace

Skupinová výuka:	hudební doprovod, hudební hry, dvojhlas
Systémová výuka:	používání a zapisování not, pomlk a dalších hudebních značek
Týmová práce:	nácvik zpěvu písní, poslech interpretace hudby
Problémová výuka:	zápisy rytmu, melodie pomocí hudebních značek.

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu *Hudební výchova* na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák se zdokonaluje v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie, a napomáhá tak rozvoji svých receptivních, reprodukčních a částečně produkčních schopností a dovedností.

Kompetence k řešení problémů

Žák dokáže využívat různé hudební techniky a prostředky k vyjádření svého záměru, nalézá a využívá i vlastní originální způsoby hudebního vyjadřování.

Kompetence komunikativní

Žák je schopen porozumět hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch, dokáže naslouchat a vnímat hudební projevy druhých a využívat hudební jazyk jako svébytný prostředek komunikace.

Kompetence sociální a personální

Žák se seznamuje s hudebním uměním minulosti i dneška, získává vhled do hudby české i zahraniční, chápe emocionální působení hudby a její vliv na utváření vztahů mezi lidmi, učí se hodnotit svou práci i práci druhých.

Kompetence občanské

Žák poznává proces umělecké tvorby jako způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků a postojů, má sebeúctu a je tolerantní k druhým lidem i jejich hudebním projevům.

Kompetence pracovní

Žák má pozitivní vztah k aktivním hudebním činnostem, umí používat a udržovat dostupné hudební nástroje, seznamuje se s různými profesemi hudební oblasti a dokáže využívat účinky hudby k relaxaci i vlastní psychohygieně.

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP
UMĚNÍ A KULTURA – HUDEBNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase **(1.–3. roč.: Vokální činnosti)**
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem **(1.–3. roč.: Vokální činnosti)**
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře **(1.–3. roč.: Instrumentální činnosti)**
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie **(1.–3. roč.: Hudebně pohybové činnosti)**
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby **(1.–3. roč.: Vokální činnosti, Poslechové činnosti)**
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální **(1.–3. roč.: Poslechové činnosti)**

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti **(4.–5. roč.: Vokální činnosti)**
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not **(1.–3. roč.: Vokální činnosti, Instrumentální činnosti)**
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní **(1.–3. roč.: Instrumentální činnosti)**
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby **(1.–3. roč.: Poslechové činnosti)**
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace **(1.–3. roč.: Instrumentální činnosti)**
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny **(1.–3. roč.: Poslechové činnosti)**
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace **(1.–3. roč.: Hudebně pohybové činnosti)**

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- ***pěvecký a mluvní projev*** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- ***hudební rytmus*** – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- ***dvojhlas a vícehlas*** – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- ***intonace, vokální improvizace*** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)
- ***záznam vokální hudby*** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- ***hra na hudební nástroje*** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- ***rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace*** – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b)
- ***záznam instrumentální melodie*** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- ***taktování, pohybový doprovod znějící hudby*** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- ***pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby*** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- ***orientace v prostoru*** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- ***kvality tónů*** – délka, síla, barva, výška
- ***vztahy mezi tóny*** – souzvuk, akord
- ***hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem*** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- ***hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj***
- ***hudební styly a žánry*** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- ***hudební formy*** – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace
- ***interpretace hudby*** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ seznamuje se se základními dechovými a pěveckými návyky a dovednostmi ▪ dodržuje zásady hlasové hygieny ▪ správně tvoří hlavový tón, zpívá oporou o bránici ▪ zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje či učitelova zpěvu ▪ dokáže vyjádřit rytmus jednoduchým pohybem ▪ dokáže melodizovat jednoduché texty (jména, říkadla) ▪ píše noty celé ve správném tvaru na linkách i v mezerách ▪ určí notu celou a houslový klíč	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** ***Pěvecký a mluvený projev*** ▪ zvuk – tón ▪ řeč – zpěv ▪ rychle – pomalu ▪ hlasový rozsah c1–a1 ▪ hlasový tón, tvorba tónu ▪ zásady hlasové hygieny ▪ zpěv vybraných písní ***Hudební rytmus*** ▪ rytmická cvičení – hra „na tělo“ ***Intonace, vokální improvizace*** ▪ brumendo ▪ neurčitý vokál ***Záznam vokální hudby*** ▪ notová osnova ▪ seznámení s houslovým klíčem ▪ nota celá, psaní do notové osnovy	ČJ	hlasová hygiena; výslovnost; tempo řeči, rytmus řeči; rytmizování říkadel	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání *Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění* **OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Komunikace v různých situacích* **OSV** Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetice *Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence* **MuV** Multikultura *Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin*
		M	orientace na těle; pojmy nahoru, dolů	
		VV	malba/kresba v daném rytmu	
		TV	rozcvička dle určeného rytmu (na počítání)	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ dokáže správně používat jednoduché nástroje Orffova instrumentáře ▪ volí improvizační nástroj dle charakteru písně, tance ▪ interpretuje vhodný rytmus ▪ opakuje jednoduché pohyby ▪ zapojí se alespoň do 3 pohybových her ▪ vyjádří pohybem vlastní pocity, tón, tempo	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** ***Hra na hudební nástroje*** ▪ jednoduché nástroje Orffova instrumentáře ***Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace*** ▪ rytmický doprovod ve 2/4 a 3/4 taktu ▪ melodický doprovod (dudácká kvinta, ostinato) **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** ***Taktování, pohybový doprovod znějící hudby*** ▪ pohyb na místě, vpřed, vzad ▪ hra „na tělo“ (3/4, 2/4 takt) ***Pohybové vyjádření hudby*** ▪ pohybové vyjádření vlastního tónu, tempa a emocionálního zážitku z hudby	ČJ	popis; rytmizace textů	
		M	počítání v daném rytmu	
		PRV	nástroje a jejich využití; co cítíš, když...	
		TV	tance; synchronní pohyb; volný pohyb v prostoru	
		VV	barvy smutku, barvy radosti	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozlišuje jednotlivé hudební prvky v poslouchané hudbě ▪ používá jednotlivé pojmy ve správných souvislostech ▪ rozlišuje hlas mužský, ženský, dětský, zvuky kolem sebe ▪ objasní rozdíl mezi hudbou vokální a instrumentální ▪ pozná nejznámější hudební nástroje ▪ dokáže vyslechnout krátkou hudební ukázku ▪ dokáže pochodovat dle počítání, se zpěvem, podle hudby ▪ dokáže předvést různé druhy chůze dle charakteru hudby	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** ***Délka tónů*** ▪ dlouhý a krátký tón ▪ hluboko, vysoko ▪ silně, slabě ▪ vesele, smutně ***Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje*** ▪ hlas mužský, ženský, dětský ▪ vokální hudba ▪ instrumentální hudba ▪ flétna, klavír, housle, elektrická kytara ***Hudební styly a žánry*** ▪ ukolébavka ▪ pochod ▪ poslech státní hymny	ČJ	krátké a dlouhé samohlásky; hlas a jeho používání; pojmenování předmětů	
		PRV	muž, žena, dítě; seznámení se státními symboly	
		VV	kresebné ztvárnění: - silné a slabé linie, - dlouhé a krátké linie - veselé a smutné barvy	
		PČ	modelování (papír, modelína…)	
		TV	pochodová cvičení; jednoduchá rytmická cvičení	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ dokáže zpívat vybrané písně zpaměti ▪ zazpívá vzestupnou a sestupnou melodii ▪ vysvětlí význam rozezpívání ▪ dokáže při zpěvu správně dýchat a vyslovovat ▪ vysvětlí rozdíl mezi 2/4 a 3/4 taktem ▪ dokáže nastoupit v písni z 1. a 5. stupně ▪ určí a napíše jednotlivé hodnoty not a pomlk	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** ***Pěvecký a mluvený projev*** ▪ hlasový rozsah c1–h1 ▪ zrychlování – zpomalování ▪ hlavový tón ▪ výslovnost samohlásek na konci slov ▪ rozezpívání ▪ hlasová hygiena ***Hudební rytmus*** ▪ takt 2/4 a 3/4 ***Intonace, vokální improvizace*** ▪ volný nástup 1. a 5. stupněm ▪ vyrovnávání vokálů ***Záznam vokální hudby*** ▪ nota celá, čtvrťová, osminová, půlová ▪ pomlka čtvrťová, osminová	ČJ	hlasová hygiena; výslovnost; tempo řeči	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání *Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění* **OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Komunikace v různých situacích* **OSV** Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetice *Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence* **MuV** Multikultura *Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin*
		M	délka trvání not vyjádřená číslem; počítání v taktu	
		TV	synchronní pohyby rukou; rychlý a pomalý pohyb; přechod z tempa do tempa	
		VV	kresba/malba	
		PČ	modelování	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	Vyučovací předmět: *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	Ročník: *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ používá Orffův instrumentář ▪ dokáže vytleskat rytmus textů se čtvrťovými a osminovými hodnotami ▪ rytmizuje texty ▪ dokáže zahrát melodický doprovod dle učitele ▪ určí a sleduje obrys melodie v notovém zápisu	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** ***Hra na hudební nástroje*** ▪ Orffův instrumentář ***Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace*** ▪ rytmický kánon ▪ melodický doprovod s využitím 1. a 5. stupně ▪ hudební hry s využitím pentatoniky a kvintakordu ***Záznam instrumentální melodie*** ▪ obrys melodie v notovém zápisu	PRV	nástroje a jejich názvy	
		TV	pohyb do hudby; hudební hry	
		VV	kresba/malba	
		PČ	modelování	

<table>
<tr><td colspan="2">Vzdělávací oblast:
UMĚNÍ A KULTURA</td><td colspan="2">Vyučovací předmět:
HUDEBNÍ VÝCHOVA</td><td>Ročník:
2.</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstup žáka dle ŠVP</th><th>Učivo</th><th colspan="2">Mezipředmětové vztahy</th><th>Průřezová témata</th></tr>
<tr><td rowspan="3">▪ zapojí se do pohybových her
▪ zvládá jednoduché pohyby v tanci ve dvojicích
▪ pokusí se zatančit kvapík

▪ vyjádří pohybem tempo, dynamiku, vlastní emoce
▪ různými formami pohybu naznačí stoupavou a klesavou melodii

▪ prokáže pohybovou zdatnost v jednoduchém tanečním pohybu</td><td rowspan="3">HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI
Taktování, pohybový doprovod znějící hudby
▪ poskočný krok
▪ kvapík
▪ hudebně pohybové hry

Pohybové vyjádření hudby
▪ tempo, dynamika a emocionální zážitek vyjádřený pohybem
▪ stoupavá a klesavá melodie

Orientace v prostoru
▪ držení rukou při tanečním pohybu (v bok, vedle sebe, proti sobě)</td><td>ČJ</td><td>dynamika a tempo řeči;
tempo psaní</td><td rowspan="3"></td></tr>
<tr><td>TV</td><td>taneční pohyby;
volný pohyb dle vlastních emocí;
polohy ruky</td></tr>
<tr><td>VV</td><td>kresba/malba dle poslechu</td></tr>
</table>

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pojmenuje značky p – mf – f ▪ vysvětlí význam značek ▪ rozliší melodii od doprovodu ▪ odhadne z poslechu, kdy melodie stoupá – klesá ▪ rozezná melodii v notovém zápise ▪ dokáže vyslechnout krátké ukázky různých hudebních žánrů ▪ popíše a doplní názvy jednotlivých hudebních nástrojů ▪ rozezná zpěv bez doprovodu, s doprovodem ▪ pojmenuje ukázku hudby k tanci	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** ***Délka tónů*** ▪ piano, mezzoforte, forte (p – mf – f) ▪ zesilování - zeslabování ***Vztahy mezi tóny*** ▪ melodie – doprovod ***Hudebně vyjadřovací prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem*** ▪ melodie stoupavá a klesavá ***Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje*** ▪ lidová píseň ▪ píseň tvořená skladatelem ▪ dětský sbor (á capella; s doprovodem) ▪ trubka, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytara, velký a malý buben ***Hudební styly a žánry*** ▪ hudba k tanci	ČJ	zkratky a jejich význam; obsah lidové tvorby; autor	
		PRV	chování při společenských akcích; návštěva divadla, koncertu	
		VV	lidová tvorba x malíř; kresba/malba; směr tahu zespoda nahoru, shora dolů	
		PČ	modelování	
		TV	pohyb na taneční hudbu	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ předvede správné rozezpívání, dodržuje pravidla hlasové hygieny ▪ aplikuje další prvky pěvecké techniky ▪ určí a zazpívá stupnici C dur ▪ seznámí se se 4/4 taktem (rytmem) ▪ zpívá písně zpaměti ve 2/4; 3/4 a 4/4 taktu ▪ dokáže nastoupit 3. stupněm ▪ zapojí se a interpretuje vokální hry s doplněním a obměněním čtyřtaktové fráze ▪ určí a napíše jednotlivé naukové prvky ▪ pojmenuje a rozezná noty c1–a1	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** ***Pěvecký a mluvený projev*** ▪ dýchání (pauza x fráze) ▪ pěvecké dělení slov ▪ hlasový rozsah c1–c2, stupnice C dur ***Hudební rytmus*** ▪ 4/4 takt ▪ zpěv písní v 2/4; 3/4; 4/4 taktu ***Intonace, vokální improvizace*** ▪ volný nástup 3. stupněm v dur ***Záznam vokální hudby*** ▪ noty c1–a1 ▪ taktová čára, notová osnova ▪ nota celá, půlová a pomlky	ČJ	hlasová hygiena; frázování, čtení textu; rytmizace básní, říkadel	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání *Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění* **OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Komunikace v různých situacích* **OSV** Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetice *Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence* **MuV** Multikultura *Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin*
		M	skupiny po čtyřech; rýsování	
		PRV	lidová kultura a její prvky	
		VV	kresba/malba	
		TV	pochod ve 4/4 taktu; cvičení na 4 doby	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pojmenuje, zná a používá nástroje Orffova instrumentáře ▪ dokáže doplnit zpěv spolužáků dvoutaktovou mezihrou ▪ orientuje se ve složitější rytmizaci a melodizaci textů ▪ reprodukuje jednoduché doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu na rytmické nástroje ▪ využívá durový kvintakord při melodizaci ▪ účastní se hudebních her ▪ registruje obrys melodie v notovém zápise ▪ zapojí se a interpretuje instrumentální hry s doplněním a obměněním čtyřtaktové fráze	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** ***Hra na hudební nástroje*** ▪ Orffův instrumentář (rytmický i melodický) ▪ hra dvoutaktových mezihe r při zpěvu ***Rytmizace, melodizace, stylizace, hudební improvizace*** ▪ rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu ▪ melodizace textů v rozsahu sexty ▪ hudební hry ▪ durový kvintakord ***Záznam instrumentální melodie*** ▪ motiv (dvojtaktí) ▪ předvětí x závětí (čtyřtaktová)	ČJ	popis; rytmizace krátkých literárních útvarů; motiv	
		M	porovnávání; skupiny po 2 a 3	
		PRV	současnost a minulost	
		TV	opakování pohybů po předcvičujícím	
		VV	kresba/malba	
		PČ	modelování	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	Vyučovací předmět: *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	Ročník: *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ dokáže se pohybovat ve 3/4 taktu ▪ nepřímo se seznamuje s taktováním ve 3/4 taktu ▪ taktuje se ve 2/4 taktu ▪ pohybové vyjádří charakter melodie, tempo, dynamiku a citový prožitek z hudby ▪ tvoří pohybové kreace na rock ▪ dokáže pohybově realizovat průplet a přísunný krok	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** ***Taktování, pohybový doprovod znějící hudby*** ▪ pohyb vpřed, vzad, na místě ve 3/4 taktu ***Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby*** ▪ rock a taneční pohyb ▪ charakter melodie, tempo, dynamika ▪ emocionální prožitek ***Orientace v prostoru*** ▪ dvoudobá chůze a tanec (průplet, přísunný krok)	ČJ	mluvený projev; slovní zásoba; způsob vyjadřování	
		M	násobky 2 a 3	
		PRV	lidová kultura a její prvky	
		TV	pohyb dle dob vpřed, vzad, na místě	
		VV	kresba/malba prožitku z hudby;	
▪ přiřadí tónům, hraným na různé nástroje, barvu ▪ vysvětlí pojem barva ▪ zopakuje a pozná durový kvintakord	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** ***Kvality tónů*** ▪ barva ***Vztahy mezi tóny*** ▪ durový kvintakord	ČJ	popis hudebního nástroje	
		M	násobky 3; porovnávání; zvyšování či snižování počtu: postupně, o n-více, o n-méně	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	Vyučovací předmět: *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	Ročník: *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ vyslechne krátké skladby ▪ určí po poslechu jednotlivé prvky hudebně výrazových prostředků, které zná ▪ pojmenuje jednotlivé typy melodie	***Hudebně výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem*** ▪ rozvážně x živě ▪ melodie postupující v krocích a skocích ▪ melodie lomená	VV	kresba/malba; záznam melodie; barva x nástroj	
▪ objasní rozdíl mezi orchestrální a sólovou hudbou ▪ pojmenuje, určí a rozliší hru na jednotlivé hudební nástroje	***Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje*** ▪ orchestr x sólo ▪ violoncello, akordeon, lesní roh, tuba, spinet, syntetizátor, činely	PRV	předměty a nástroje současnosti a minulosti	
▪ rozliší hudbu dle její společenské funkce	***Hudební styly a žánry*** ▪ hudba k slavnostním příležitostem ▪ menuet ▪ polonéza ▪ rocková hudba	PČ	modelování; návrhářství	
▪ vlastními slovy vyjádří prožitek z poslechu ▪ seznámí se s vybranými hudebními skladateli	***Interpretace hudby*** ▪ slovní hodnocení vlastního prožitku z poslechu ▪ epizody ze života skladatelů (např: B. Smetana, A. Dvořák, A. Vivaldi,…)	TV	pohyb rozvážný a živý; krok, skok	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ reprodukuje ve skupině i samostatně hlasová cvičení ▪ rozšiřuje a upevňuje vlastní hlasový rozsah ▪ reprodukuje ve skupině nové písně ▪ dokáže některé zazpívat zpaměti ▪ dokáže zpívat v jednoduchém lidovém dvojhlase ▪ interpretuje durovou stupnici na vokály nebo jména not ▪ převede a zazpívá slyšené tóny ve vlastní zpěvní poloze ▪ dokáže nastoupit 8. a spodním 5. stupněm ▪ určí a správně napíše noty h1 – c2 – d2 ▪ vysvětlí jednotlivé naukové prvky ▪ pojmenuje noty stupnice C dur ▪ píše správně posuvky a pojmenuje je	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** ***Pěvecký a mluvený projev*** ▪ prodlužování výdechu ▪ vázání tónů ▪ hlasový rozsah c1–d2 ***Hudební rytmus*** ▪ realizace písní ve 2/4; 3/4 a 4/4 taktu ***Dvojhlas a vícehlas*** ▪ dvojhlas ***Intonace, vokální improvizace*** ▪ stupnice dur (C dur) ▪ přenášení slyšených tónů do hlasové polohy ▪ 8. a spodní 5. stupeň ***Záznam vokální hudby*** ▪ repetice; G klíč ▪ noty h1 – c2 – d2 ▪ osmina a čtvrtka s tečkou ▪ předznamenání – béčko, křížek	ČJ	řeč vázaná hlasová hygiena	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání *Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění* **OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Komunikace v různých situacích* **OSV** Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetice *Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence* **VMEGS** Evropa a svět nás zajímá *Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy* **MuV** Multikultura *Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin*
		M	násobky 2, 3, 4	
		PŘ	tóny a zvuky v přírodě	
		TV	taneční kroky; pochod	
		VV	kresba/malba;	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře ▪ určí téma skladby ▪ dokáže tvořit a zahrát jednoduché rytmické a melodické doprovody ▪ vysvětlí pojmy předehra, mezihra, dohra ▪ dokáže interpretovat jednoduchou předehru, mezihru, dohru ▪ účastní se hudebních her ▪ rozpozná předvětí a závětí, vytvoří je ▪ odhadne ukončení závětí tónikou	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** ***Hra na hudební nástroje*** ▪ Orffův instrumentář (rytmický, melodický) ▪ téma ***Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace*** ▪ melodický doprovod 2 tóny ▪ rytmický doprovod ad libitum ▪ tónika ▪ čtyřtaktová předehra, mezihra, dohra ▪ hudební hry ***Záznam instrumentální melodie*** ▪ předvětí x závětí (vztah) ▪ ukončení závětí tónikou	ČJ	téma; úvod x závěr; rytmizace krátkých textů	**MeV** Receptivní činnosti/ Fungování a vliv médií ve společnosti *Vliv médií na každodenní život (referáty).* *Život a kultura z hlediska současné a historické perspektivy*
		VL	lidové nástroje na území ČR	
		TV	pochodová cvičení; relaxační cvičení	
		PČ	modelování	
		VV	dekorace	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	Vyučovací předmět: *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	Ročník: *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ správně taktuje ve 2/4 a 3/4 taktu ▪ zapojuje se do hudebně pohybových her nebo tanců ▪ pohybem vyjádří výraz a charakter hudby ▪ improvizuje při tanci ▪ vyjadřuje pohybem prožitky z poslouchaného ▪ samostatně i ve skupině dokáže předvést jednoduché taneční prvky ve 3/4 taktu	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** ***Taktování, pohybový doprovod znějící hudby*** ▪ předvětí a závětí realizované hrou „na tělo“ ▪ taktování v 2/4 a 3/4 taktu ***Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby*** ▪ charakter poslouchané skladby ▪ emocionální prožitek ***Orientace v prostoru*** ▪ kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu (sousedská)	M	křivka; pravoúhlý trojúhelník	
		PŘ	živočichové v přírodě	
		VL	krajová kultura	
		VV	vyjádření emocí; znázornění pohybu	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozezná a ve vlastním zpěvu používá legato, staccato ▪ dokáže svázat tóny ▪ určí rozdíl melodií a doprovodem ▪ rozliší durovou a mollovou ukázku (vokální i instrumentální) ▪ pozná a vysvětlí, co je gradace ▪ vyslechne pozorně krátké skladby ▪ pozná, popíše a pojmenuje jednotlivé hudební nástroje ▪ určí rozdíly mezi jednotlivými typy sborů ▪ projevuje toleranci k různým hudebním žánrům ▪ pojmenuje jednotlivé žánry ▪ předvede správný výraz zpěvu písně žertovné, lyrické, hymnické	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** ***Kvality tónů*** ▪ legato x staccato (délka) ***Vztahy mezi tóny*** ▪ melodie x doprovod ***Hudebně výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem*** ▪ gradace uvnitř skladby ▪ durový a mollový tónorod ***Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje*** ▪ pikola, hoboj, fagot, saxofon, pěvecký sbor, dětský, mužský, ženský a smíšení ***Hudební styly a žánry*** ▪ polka, valčík, pochod ▪ písně lyrické, žertovné, hymnické	ČJ	popis; gradace v literárním textu; vyjadřování; rozvoj slovní zásoby	
		M	jednotky délky a jejich převody	
		PŘ	tóny a zvuky v přírodě	
		VL	krajová kultura (tanec, písně, oblečení,...)	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ dokáže rozpoznat dílovost malých hudebních forem ▪ uvede základní informace o skladatelích poslouchané hudby ▪ hodnotí poslechový materiál	***Hudební formy*** ▪ malá písňová forma ▪ rondo ▪ dvojdílná forma a – b ▪ trojdílná forma a – b – a ***Interpretace hudby*** ▪ hodnocení poslechových skladeb ▪ epizody ze životy skladatelů (P. I. Čajkovskij, S. Prokofjev,...)	PČ	modelování	
		VV	tah štětcem; tečkovaná metoda (pointilismus); gradace v malbě/kresbě	
		TV	pohyb dle charakteru hudby; relaxační chvilky	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ používá prvky hlasové hygieny, získané v nižších ročnících ▪ rozšiřuje a upevňuje vlastní hlasový rozsah ▪ zpívá nové písně, některé realizuje zpaměti ▪ ve sboru zpaměti zazpívá statní hymnu ČR ▪ zpívá ve dvojhlase ▪ interpretuje stupnici moll ▪ dle individuálních dispozic intonuje a určí celý tón a půltón ▪ dokáže nastoupit 4. a spodním 7. stupněm ▪ orientuje se při zpěvu i hře v notovém zápisu ▪ přečte a napíše noty v rozsahu c1–e2 ▪ vysvětlí jednotlivé naukové prvky	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** ***Pěvecký a mluvený projev*** ▪ střídavý dech ▪ hlasový rozsah c1–d2 ***Hudební rytmus*** ▪ realizace písní ▪ státní hymna ***Dvojhlas a vícehlas*** ▪ lidový dvojhlas ***Intonace, vokální improvizace*** ▪ stupnice moll ▪ celý tón; půltón ▪ 4. a spodní 7. stupeň ***Záznam vokální hudby*** ▪ synkopa ▪ noty h1–e2 ▪ skupina not osminových a šestnáctinových ▪ koruna	ČJ	hlasová hygiena; vyjadřovací schopnosti; rozšíření slovní zásoby	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání *Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění* **OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Komunikace v různých situacích* **OSV** Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetice *Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence* **VMEGS** Evropa a svět nás zajímá *Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy* **MuV** Multikultura *Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin*
		M	celá část, polovina	
		VL	státní symboly ČR; kultura v ČR	
		PŘ	člověk – dýchací soustava	
		VV	kresba/malba dle hudby	
		TV	relaxační cvičení	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ dokáže zahrát jednoduché lidové písně v dur (rozsah oktávy) a moll (rozsah sexty) ▪ odhadne v proudu znějící hudby dominantu ▪ prokáže schopnost utvořit předvětí a závětí ▪ dokáže pomocí tóniky a dominanty doprovázet písně ▪ účastní se hudebních her ▪ orientuje se a dokáže pracovat s notovým zápisem ▪ tvoří jednoduchá rytmická cvičení	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** ***Hra na hudební nástroj*** ▪ Orffův instrumentář (rytmický i melodický) ***Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace*** ▪ dominanta ▪ improvizace předvětí a závětí ▪ doprovod písní tónikou a dominantou ▪ hudební hry ***Záznam instrumentální melodie*** ▪ rytmická cvičení ▪ práce s notovým zápisem	ČJ	popis; rytmizace textů; čtení a pohotovost při čtení; práce s textem	**MeV** Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení *Identifikování základních orientačních prvků v textu (referáty, hudební soutěže)* **MeV** Receptivní činnosti/ Stavba mediálních sdělení *Příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení (sledování hitparád)* **MeV** Receptivní činnosti/ Fungování a vliv médií ve společnosti *Vliv médií na každodenní život (referáty).* *Život a kultura z hlediska současné a historické perspektivy*
		TV	rozcvička; pohybové hry	
		PČ	modelování, dekorace	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ správně taktuje ve 4/4 taktu ▪ seznamuje se a užívá prvky regionálních tanců při pohybovém vyjádření ▪ vyjádří pohybem charakter hudby a emocionální prožitek z ní ▪ navrhuje pohybový projev dle rytmické složky ▪ dokáže v pohybovém projevu spolupracovat s kolektivem ▪ dokáže zatančit menuet a prvky společenských „jazzových“ tanců	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** ***Taktování, pohybový doprovod znějící hudby*** ▪ prvky regionálních lidových tanců ▪ taktování ve 4/4 taktu ***Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby*** ▪ skupinové pohybové vyjádření polyfonní hudby ▪ pohybové projevy odvozené z rytmické složky populární hudby ▪ charakter hudby ▪ emocionální prožitek ***Orientace v prostoru*** ▪ menuet ▪ společenský „jazzový“ tanec (charleston, blues,...)	VL	současnost a minulost v kultuře ČR	
		TV	pohybové hry; základy tanečních kroků; rozcvička	
		VV	ztvárnění emocí jinou než hudební či pohybovou formou	
		M	křivka x lomená čára	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ definuje jednotlivé pojmy ▪ dokáže je vnímat jako součást hudebně vyjadřovacích prostředků ▪ určí počet slyšných tónů ▪ rozliší souzvuk a akord ▪ dokáže v poslechové ukázce určit prvky hudebního výrazu ▪ objasní společenskou funkci hudby ▪ dokáže v klidu a aktivně vyslechnout krátké ukázky ▪ popíše rozdíly mezi jednotlivými typy orchestrů ▪ vysvětlí pojmy dirigent, sbormistr a kapelník ▪ pozná a pojmenuje hudební nástroje	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** ***Kvality tónů*** ▪ délka, síla, barva, výška ***Vztahy mezi tóny*** ▪ souzvuk x akord ▪ určení počtu slyšených tónů ***Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem*** ▪ hudební výraz ▪ společenská funkce hudby ***Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroje*** ▪ symfonický orchestr ▪ velký jazzový orchestr ▪ dirigent x sbormistr x kapelník ▪ varhany, harfa ▪ lidová kapela ▪ rocková kapela	ČJ	vyjadřovací schopnosti; rozvoj slovní zásoby; autobiografie, biografie	
		M	jednotky délky; převody jednotek; letopočet a jeho formy zápisu; čtení letopočtů	
		VL	kultura současnosti a minulosti; význačné osobnosti českých dějin; jednotlivé etapy a jejich charakter v českých dějinách	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *HUDEBNÍ VÝCHOVA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ je tolerantní k hudebním žánrům, které nepreferuje ▪ uvede základní údaje o vzniku státní hymny ▪ dokáže rozlišit jednotlivé styly a žánry určené k různým příležitostem ▪ vlastními slovy objasní charakter stylu či žánru ▪ vysvětlí princip variace a velké písňové formy ▪ objasní princip dříve probíraných forem ▪ uvede základní informace o skladatelích poslouchané hudby ▪ zhodnotí poslechový materiál	***Hudební styly a žánry*** ▪ polyfonie x homofonie ▪ okolnosti vzniku státní hymny ▪ chrámová hudba ▪ hudba na zámku ▪ hudba v koncertní síni ▪ hudba k tanci ▪ swingová hudba ***Hudební formy*** ▪ variace ▪ velká písňová forma ***Interpretace hudby*** ▪ vlastní hodnocení poslechových skladeb ▪ epizody ze životy skladatelů (B. Martinů, L. Janáček, J. Ježek,...)	PŘ	jednotka síly; smysly; lidské rasy	
		VV	nákresy, plánky; kresba/malba, portréty	
		PČ	modelování, dekorace	
		TV	jednoduché tance; rozcvička; relaxační cvičení	

Název vyučovacího předmětu: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

1. ročník – 1 hodina týdně, 2. ročník – 1 hodina týdně, 3. ročník – 1 hodina týdně, 4. ročník – 2 hodiny týdně, 5. ročník – 2 hodiny týdně.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno *Výtvarné výchově* 7 hodin týdně.
Ve výuce v prvním vzdělávacím období (1.–3. ročník) převládají různé hravé činnosti a experimentování, ve druhém vzdělávacím období (4.–5. ročník) přecházejí žáci již k uvědomělejší výtvarné práci.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* vychází ze vzdělávací oblasti *Umění a kultura* a umožňuje jiné než pouze racionální poznávání světa.

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formulujícího výtvarného myšlení. Toto poznávání směřuje k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti, aby citlivě vnímali svět kolem sebe, prožívali jej a objevovali v něm estetické hodnoty. *Výtvarná výchova* usiluje zejména o to, aby žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o modelování a prostorovém vytváření, aby se prakticky a teoreticky seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky, aby získali představu o historickém vývoji výtvarného umění, aby byli schopni nalézat a vnímat krásu v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, aby byli schopni tyto poznatky a dovednosti využívat.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem výtvarného umění. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je *Výtvarná výchova* postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem *Rozvíjení smyslové citlivosti* jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem *Uplatňování subjektivity* jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem

Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výuka V*ýtvarné výchovy* probíhá většinou v budově školy (ve třídách, v učebně výpočetní techniky nebo keramické dílně). V některých případech je organizována v přírodě, dle možností lze zařadit návštěvy muzeí, zámků, kostelů (výstavy). Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu *Výtvarná výchova* lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1krát za 14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. Pracovní činnosti).
Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti a potřeby žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující výtvarné výchovy využívají moderních metod práce. Do výuky jsou zařazovány návštěvy výstav, galerií, knihoven, exkurze, besedy; je využívána audiovizuální technika, internet. Své estetické cítění a znalosti z jiných předmětů žáci prohloubí ve tvorbě projektů, skupinové a týmové práci.

Forma realizace

Skupinová výuka:	modelování, dekorativní činnosti, kombinované techniky
Systémová výuka:	kombinace psaného a obrazového projevu
Týmová práce:	tvorba kompozičně náročnějších objektů, tvorba herbářů, prostorové útvary
Pokusy:	vlastnosti výtvarného materiálu, výtvarných technik

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu *Výtvarná výchova* na 1. stupni

Kompetence k učení
Žák vybírá vhodné metody a způsoby učení; třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě; používá obecně užívaných termínů, znaků a symbolů; vytváří si komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy; pozoruje a experimentuje, výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů
Žák je schopen vyhledat informace k řešení problému; využívá získané vědomosti a dovednosti ke zvolení vhodného způsobu řešení.

Kompetence komunikativní
Žák naslouchá druhým lidem, snaží se o porozumění a dovede projevit vlastní názor, vhodně argumentuje; rozumí obrazovým materiálům na své úrovni; využívá informace.

Kompetence sociální a personální
Žák se účinně zapojuje do skupinové a týmové práce; podílí se na utváření příjemné atmosféry.

Kompetence občanské
Žák chápe důležitost ochrany tradic, kulturního i historického dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, k životnímu prostředí.

Kompetence pracovní
Žák dovede používat materiály, nástroje a vybavení, dodržuje pravidla; využívá svých poznatků ke svému dalšímu růstu.

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP
UMĚNÍ A KULTURA – VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ **(1.–3. roč.: Rozvíjení smyslové citlivosti)**
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace **(1.–3. roč.: Uplatňování subjektivity)**
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky **(1.–3. roč.: Uplatňování subjektivity)**
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností **(1.–3. roč.: Ověřování komunikačních účinků)**
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil **(1.–3. roč.: Ověřování komunikačních účinků)**

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů /světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné/ **(4.–5. roč.: Rozvíjení smyslové citlivosti)**
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model **(4.–5. roč.: Rozvíjení smyslové citlivosti)**
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy **(4.–5. roč.: Uplatňování subjektivity)**
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě **(4.–5. roč.: Rozvíjení smyslové citlivosti)**
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky /včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění/ **(4.–5. roč.: Uplatňování subjektivity)**
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace **(4.–5. roč.: Ověřování komunikačních účinků)**
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil **(4.–5. roč.: Ověřování komunikačních účinků)**

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- ***prvky vizuálně obrazného vyjádření*** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- ***uspořádání objektů do celků*** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření

- ***reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly*** – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- ***smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření*** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- ***prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností*** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- ***typy vizuálně obrazných vyjádření*** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- ***přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením*** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- ***osobní postoj v komunikaci*** – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- ***komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření*** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
- ***proměny komunikačního obsahu*** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *VÝTVARNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uspořádá si svůj pracovní prostor ▪ seznamuje se s důležitými pojmy výtvarných materiálů a technik ▪ seznamuje se s výtvarnými potřebami a materiálem ▪ vyjmenuje základní barvy, rozezná teplé a studené, světlé a tmavé barvy ▪ použije vhodné barvy, správně je míchá a nanáší na plochu ▪ uspořádá svým výtvarným vyjádřením barvy tak, aby byla pokryta celá plocha daného formátu ▪ použije rytmizace jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu a ploše ▪ vytvoří plošnou i prostorovou kompozici ▪ pozoruje a výtvarně vnímá tvar živočichů a rostlin ▪ reprodukuje své smyslové zážitky do plošného i prostorového vizuálně obrazného vyjádření ▪ vyhledává přírodní výtvory zajímavé tvarově, barevně a strukturou ▪ přibližně vyjadřuje proporce postavy bez obvyklých dětských deformačních chyb	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** ▪ poznávání výtvarného materiálu, pomůcek a výtvarných technik ▪ rozlišování neobvyklých materiálů a nástrojů ▪ hra s barvou – vlastnosti barev ▪ barevný kontrast a harmonie ▪ kompozice plochy ▪ hra s linií ▪ rytmické řazení tvarů a barev ▪ plošné a prostorové vyjádření ▪ tematické kreslení na základě přímého dojmu ▪ výtvarné dotváření přírodnin (kresbou, otiskem, polepením) ▪ svět přírody (živočichové, rostliny) ▪ svět dítěte ▪ tvary užitkových předmětů ▪ postava v klidu	ČJ	rozšiřování slovní zásoby	**VMEGS** Evropa a svět nás zajímá *Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování)* **EV** Ekosystémy *Lidské sídlo, město, vesnice* **EV** Vztah člověka k prostředí *Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství*
		M	orientace v prostoru	
		PRV	proměny přírody v ročních obdobích – věci a činnosti kolem nás	
		HV	rytmus	
		TV	zdravý životní styl, sport	
		PČ	modelování; lepení, stříhání; práce s papírem	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *VÝTVARNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a uplatňuje při práci představivost a fantazii ▪ uvědomuje si vlastní pocity a prožitky a výtvarně je ztvárňuje ▪ využívá svoji originalitu a svobodně volí prostředky k výtvarnému vyjádření ▪ zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí ▪ vyjadřuje se k tvorbě své i druhých ▪ porovnává vlastní interpretaci s interpretací uznávanou ▪ seznamuje se s obraznými projevy, malířů a ilustrátorů dnešní doby ▪ objasní vztah ilustrace a literárního díla ▪ respektuje spolupráci ve skupině ▪ vystavuje své práce, podílí se na úpravě prostředí školy ▪ vnímá umění jako bohatství své země	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** ▪ tematické kreslení na základě představ a fantazie ▪ vyjádření pohybu a charakteristiky postav, živočichů ▪ rozmístění obrazových prvků v popředí a v pozadí ▪ fantazijní kresba ▪ ilustrace ke známým pohádkám a říkadlům ▪ hračka **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** ▪ tolerance a porovnávání ▪ tvorba a interpretace uznávaných autorů (J. Lada, J. Trnka, Z. Smetana, J. Čapek) ▪ ilustrace dětských knih ▪ estetické cítění ▪ instalace výstavy (třída)	ČJ	lidová slovesnost; vypravování pohádek, říkadel	
		M	orientace v prostoru; počet prvků v daném souboru	
		PRV	člověk, příroda; významné události v životě	
		HV	výtvarné vyjádření vjemů na základě poslechu hudby či zpěvu (koledy)	
		ČJ	ukázky ilustrací literárních děl pro děti	
		PČ	příprava a úklid pracovního prostoru	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *VÝTVARNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ připraví si a zorganizuje svoji výtvarnou činnost ▪ rozezná základní výtvarné techniky a výtvarný materiál ▪ vybere a použije dostupné zobrazovací prostředky ▪ rozezná barvy základní a podvojné ▪ využívá základní klasifikace barev, světlostní kontrast ▪ uspořádá svým výtvarným vyjádřením barvy tak, aby byla pokryta celá plocha daného formátu ▪ použije rytmizaci jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu a ploše ▪ vytvoří plošnou i prostorovou kompozici ▪ pozoruje, výtvarně vnímá a zachytí tvar těla živočichů a přírodnin ▪ výtvarně vyjádří linii figury ▪ reprodukuje své smyslové zážitky do plošného i prostorového vizuálně obrazného vyjádření ▪ vyjadřuje objem modelováním	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** ▪ poznávání výtvarných nástrojů a technik ▪ základní klasifikace barev ▪ světlostní a teplotní kontrast ▪ kombinace barev na základě přírodních zákonitostí ▪ barevný kontrast, podobnost, harmonie barev ▪ kompozice plochy ▪ rytmické řazení tvarů a barev ▪ dekorativní řešení plochy geometrických nebo přírodních prvků ▪ plošné a prostorové vyjádření ▪ tematické kreslení na základě přímého dojmu – krajina, zvířata, rostliny ▪ sběr přírodnin a jejich uplatnění ve výtvarném projevu ▪ zobrazování tvarů a funkcí věcí, užitkových předmětů	M	křivé a přímé čáry; geometrické tvary; osa souměrnosti; orientace v prostoru	**VMEGS** Evropa a svět nás zajímá *Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování)* **EV** Ekosystémy *Lidské sídlo, město, vesnice* **EV** Vztah člověka k prostředí *Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství*
		ČJ	dětská literatura; vypravování; popis; dějová posloupnost	
		HV	rytmus; písně s přírodní tématikou	
		TV	relaxační cvičení; sport	
		PRV	roční období; příroda, věci kolem nás, krajina kolem nás, člověk	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	Vyučovací předmět: *VÝTVARNÁ VÝCHOVA*	Ročník: *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozvine svou fantazii a výtvarně se vyjádří podle pocitů a nálad na základě citového prožitku ▪ uplatňuje osobitost svého vnímání, je schopen empatie ▪ soustředí se na vlastní pocity a zážitky a aplikuje je do vizuálně obrazného vyjádření ▪ vyjádří vlastní zkušenosti prostřednictvím vytvořených tvarů a zachycením popředí a pozadí ▪ zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí ▪ vyjadřuje se k tvorbě své i druhých ▪ uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot ▪ orientuje se v lidových zvycích a tradicích ▪ objasní vztah ilustrace a literárního díla ▪ přiřadí danou ilustraci k literárnímu dílu ▪ zná některé dětské ilustrátory ▪ respektuje spolupráci ve skupině ▪ vnímá umění jako bohatství své země ▪ uvědomuje si význam ochrany kulturních památek ▪ vystavuje své práce, podílí se na úpravě prostředí školy	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** ▪ rozvíjení představivosti a fantazie ▪ dotváření na základě fantazie ▪ výtvarné sdělování vlastních prožitků ▪ tematické kreslení ▪ pohádky, pověsti – zachycení dějové linky ▪ vyjádření pohybu a charakteristiky postav, živočichů ▪ hračka **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** ▪ tolerance a porovnávání ▪ tvorba a interpretace uznávaných autorů (J. Lada, J. Trnka, Z. Smetana, J. Čapek,...) ▪ ilustrace dětských knih ▪ výtvarné zobrazení pohádek ▪ vztah ilustrace a literárního díla ▪ vycházky – zajímavé stavby v okolí ▪ návštěvy výstav ▪ instalace výstavy (třída, chodba)	PRV	významné události v životě dítěte	
		ČJ (LV)	hračky; loutky, maňásky	
		HV	ilustrace k písním	
		ČJ	spojitost textu s ilustracemi literárních děl pro děti	
		PČ	modelování, lepení, stříhání pohádkových postav	
		TV	chůze v útvaru	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *VÝTVARNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ předvede přípravu pracovního místa a vlastní výtvarné činnosti ▪ rozezná základní výtvarné techniky a výtvarný materiál ▪ rozezná barvy teplé a studené ▪ určí vlastnosti barev ▪ dokáže míchat a překrývat barvy ▪ vyjadřuje se výtvarně na základě svého pohybového a sluchového vnímání ▪ využije celou plochu ▪ kombinuje vizuálně obrazná vyjádření ▪ použije rytmizaci jednoduchých dekorativních prvků a harmonických barev v pásu a ploše ▪ vytvoří plošnou i prostorovou kompozici ▪ uspořádá prostorové vyjádření vzhledem k materiálu a jeho vlastnostem ▪ vyjadřuje objem modelováním ▪ pozoruje, výtvarně vnímá a zachytí tvar těla živočichů a přírodnin ▪ rozlišuje lidskou postavu (muž, žena, dítě); vyjadřuje typické pohyby postavy	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** ▪ poznávání výtvarných nástrojů a technik ▪ používání neobvyklých materiálů a nástrojů ▪ základní klasifikace barev ▪ světlostní a teplotní kontrast ▪ výrazové vlastnosti barev, barevná harmonie ▪ grafický záznam pohybu ▪ kompozice plochy ▪ linie a tvar ▪ barvy ročních období ▪ malba a kresba na základě smyslového vnímání ▪ rytmické řazení prvků ▪ rytmické řešení plochy ▪ plošné a prostorové vyjádření ▪ tematické kreslení na základě přímého dojmu ▪ obytný prostor ▪ makety domů ▪ stavebnice ▪ výtvarné dotváření přírodnin	M	křivé a rovné čáry, ovály, elipsy, kružnice; geometrické tvary; osa souměrnosti; orientace v prostoru	**VMEGS** Evropa a svět nás zajímá *Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování)* **EV** Ekosystémy *Lidské sídlo, město, vesnice* **EV** Vztah člověka k prostředí *Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství*
		ČJ	dětská literatura; lidová slovesnost; popis; vypravování; dějová posloupnost	
		HV	rytmus; poslech skladeb	
		PRV	příroda; krajina, živá a neživá příroda; člověk; významné události a výročí	
		PČ	práce s kartonem; modelování; stavebnice	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *VÝTVARNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozvine svou fantazii a výtvarně se vyjádří podle pocitů a nálad na základě citového prožitku ▪ uplatňuje svoji originalitu, vytváří nové a neobvyklé předměty a souvislosti ▪ uvědomuje si svojí originalitu, sám hledá prostředky pro výtvarný projev ▪ zachytí tvar těla živočichů v pohybu	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** ▪ rozvíjení představivosti a fantazie ▪ dotváření na základě fantazie ▪ fantazijní kresba ▪ vyjádření osobního zážitku ▪ kombinace neobvyklých předmětů ▪ tematické kreslení ▪ zvíře a postava v pohybu ▪ pohádky, pověsti – zachycení děje	ČJ	vypravování	
		TV	zdravý způsob života; sport	
▪ zdůvodní a obhájí své výtvarné pojetí ▪ vyjadřuje se k tvorbě své i druhých ▪ uvědomuje si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot ▪ rozliší lidové zvyky a tradice ▪ nalezne společné znaky ilustrace a literárního díla ▪ vyjmenuje některé dětské ilustrátory ▪ respektuje spolupráci ve skupině ▪ vnímá umění jako bohatství své země ▪ uvědomuje si význam ochrany kulturních památek ▪ porovná vlastní interpretaci s interpretací uznávanou ▪ vystavuje své práce, podílí se na úpravě prostředí školy ▪ seznamuje se s různými druhy výtvarného umění	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** ▪ tolerance a porovnávání ▪ tvorba a interpretace uznávaných autorů (O. Janeček, A. Born, Z. Miller,…) ▪ ilustrace dětských knih ▪ lidové umění ▪ lidové tradice a jejich dekor ▪ výtvarná úprava knihy ▪ vycházky – zajímavé stavby v okolí (sochařství, architektura) ▪ návštěvy výstav ▪ instalace výstavy (třída, chodba)	PRV	živá příroda (člověk, zvíře, rostliny); látky a jejich vlastnosti	
		ČJ	lidová slovesnost; dětské knihy	
		PRV	lidé a čas; památky v regionu; tradice a zvyky	
		M	orientace v prostoru, v čase, na ploše	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *VÝTVARNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky ▪ používá běžných pojmů z nauky o barvě ▪ orientuje se v užití běžných i netradičních materiálů a nástrojů ▪ zpřesňuje vyjádření lidské postavy a hlavy ▪ zobrazí pohyb postavy v akci ▪ uplatňuje výrazové vlastnosti linie ▪ využívá lineární a kreslené písmo ▪ orientuje se v řazení prvků v tvarové i barevné kompozici ▪ uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ▪ vytváří jednoduché prostorové objekty ▪ modeluje podle skutečnosti	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** ▪ kresba (pastel, křída) ▪ malba (vodové, temperové barvy) ▪ koláž ▪ mozaika ▪ textilní aplikace ▪ světlostní a barevné kontrasty ▪ barvy podzimu ▪ věci denní potřeby, užité umění ▪ lidské reálné i fantastické postavy, hlavy ▪ hra s linkou ▪ hra s písmeny, číslicemi ▪ řazení prvků v ploše, symetrická řešení ▪ lineární a barevné vyjádření vnitřní stavby rostlin ▪ prostorové objekty, útvary ▪ modelování z hlíny, moduritu	PČ	příprava místa; úklid a čistota pracovního prostoru; práce s kartonem, textiliemi, přírodninami	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Kreativita *Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita)* **OSV** Sociální rozvoj/ Poznávání lidí *Vzájemné poznávání se ve skupině* **VMEGS** Evropa a svět nás zajímá *Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování)* **VMEGS** Objevujeme Evropu a svět *Státní a evropské symboly* **EV** Ekosystémy *Lidské sídlo, město, vesnice* **EV** Vztah člověka k prostředí *Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství*
		M	orientace na ploše, v prostoru; číslice; osa souměrnosti; geometrická tělesa	
		PŘ	látky a jejich vlastnosti; živá příroda, ekologie;	
		ČJ	vypravování; popis podle obrázku; písmo	
		HV	notová osnova, grafické značky v hudbě	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *VÝTVARNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozvine svou fantazii a výtvarně se vyjádří podle pocitů a nálad na základě citového prožitku ▪ uplatňuje svoji originalitu v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření ▪ experimentuje s danými objekty v prostoru a v ploše ▪ vytváří na základě vlastních zkušeností, fantazie a představivosti vizuálně obrazná vyjádření ▪ zachytí tvar těla živočichů a postav v klidu i v pohybu ▪ zhodnotí, obhájí a zdůvodní vlastní uměleckou výpověď ▪ vyjadřuje se k tvorbě své i druhých ▪ uvědomuje si zvyky a tradice jako kulturní dědictví národa, chápe jejich význam i hodnotu ▪ hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy v uměleckém díle ▪ porovnává rozdíly výtvarných děl ▪ vnímá umění jako kulturní bohatství své země ▪ uvědomuje si význam ochrany kulturních památek ▪ jmenuje nejznámější dětské ilustrátory a pozná jejich dílo ▪ vystavuje své práce, podílí se na výtvarném řešení svého okolí	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** ▪ osobité vyjádření společenské události ▪ osobité vyjádření fantazijní dějové situace ▪ výrazové možnosti akční tvorby ▪ výtvarné hraní s objekty (písmena) ▪ výtvarné vyjádření zážitků ze života dětí ▪ pohyb těla a jeho umístění v ploše a prostoru **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** ▪ tolerance a porovnávání ▪ vlastní portfolio ▪ umělecká díla současnosti a minulosti ▪ komunikace se spolužáky ▪ výtvarné zachycení zvyků a tradic ▪ různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti (malířství, sochařství, architektura, užité umění) ▪ kultura bydlení, kultura odívání ▪ výtvarná úprava knihy ▪ vycházky – regionální památky a zajímavosti ▪ návštěva výstavy ▪ účast na instalaci školní výstavy, výzdoba školy	ČJ	vypravování; popis; reklama	**MeV** Produktivní činnosti/ Tvorba mediálního sdělení *Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis či internetové médium (pozvánky)*
		TV	zdravý životní styl	
		PŘ	život v různých biotopech; ekologie	
		INF	vyhledávání informací	
		VL	obrazy z českých dějin; památná místa regionu	
		PŘ	člověk a životní prostředí; život na zemi	
		HV	poslech	
		ČJ	lidová slovesnost; knihy pro děti; ilustrace literárních děl; film, fotografie; tiskoviny, reklama	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *VÝTVARNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky ▪ používá běžných pojmů z nauky o barvě ▪ vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření ▪ zpřesňuje vyjádření lidské postavy a hlavy ▪ vystihuje různé velikosti postav vzhledem k prostoru ▪ uplatňuje výrazové vlastnosti linie ▪ rozezná základní tvary lineárního a kresleného písma ▪ orientuje se v řazení prvků v tvarové i barevné kompozici ▪ uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ▪ navrhne dekoraci ▪ užívá různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů, modeluje	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** ▪ kresba, malba ▪ koláž ▪ akvarel ▪ textilní aplikace ▪ mozaika ▪ elementární poučení o teorii barev ▪ barevnost přírody ▪ barevné vztahy objektů a pozadí ▪ světelný a barevný kontrast ▪ lidská hlava a postava ▪ hra s různými druhy linie ▪ písmeno jako dekorativní prvek ▪ dekorativní řazení prvků v ploše, prostoru (symetrická i asymetrická řešení) ▪ užité umění, životní prostředí ▪ plošná i prostorová kulisa (loutkové divadlo) ▪ prostorové útvary, objekty, hračky	ČJ	vypravování, popis; rozvoj slovní zásoby; úprava v sešitech; písmo	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Kreativita *Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita)* **OSV** Sociální rozvoj/ Poznávání lidí *Vzájemné poznávání se ve skupině* **VMEGS** Evropa a svět nás zajímá *Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy (cestování)* **VMEGS** Evropa a svět nás zajímá *Lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy* **VMEGS** Objevujeme Evropu a svět *Státní a evropské symboly* **EV** Ekosystémy *Lidské sídlo, město, vesnice*
		M	orientace na ploše, prostoru; geometrické tvary; tělesa; číslice	
		PŘ	živá a neživá příroda; člověk; látky a jejich vlastnost	
		HV	notová osnova	
		PČ	práce s kartónem, textiliemi, přírodninami; modelovací hmoty	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *VÝTVARNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozvine svou fantazii a výtvarně se vyjádří podle pocitů a nálad na základě svého citového prožitku ▪ uplatňuje svoji originalitu v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření ▪ uvědomuje si možnosti originality při návrhu vlastního řešení ▪ experimentuje s danými objekty v prostoru a v ploše ▪ výtvarně zachytí tvar těla živočichů v pohybu ▪ zachytí linii postav v klidu i v pohybu	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** ▪ vyjadřování subjektivních pocitů a nálad ▪ osobité vyjádření společenské události ▪ osobité vyjádření literárních textů, ilustrace ▪ výtvarné vyjádření zážitků ▪ výtvarné hraní s objekty (písmena, číslice) ▪ fantazijní kresba, malba ▪ tematické kreslení na základě představ a fantazie ▪ zvířata v klidu i v pohybu ▪ poutač, reklama ▪ comics, malá skupina postav v pohybu	ČJ	vypravování, popis; dramatizace	**EV** Vztah člověka k prostředí *Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství* **MeV** Receptivní činnosti/ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení *Identifikování základních orientačních prvků v textu (referáty)* **MeV** Produktivní činnosti/ Tvorba mediálního sdělení *Tvorba mediálního sdělení pro školní časopis či internetové médium (pozvánky)*
		HV	poslech hudby	
		PČ	práce s papírem	
		TV	sport	
▪ zhodnotí, obhájí a zdůvodní vlastní uměleckou výpověď ▪ vyjadřuje se k tvorbě své i druhých ▪ dokáže spolupracovat se svými spolužáky ▪ uvědomuje si hodnotu zvyků a tradic ▪ chápe rozmanitost kultury různých sociokulturních skupin jako prostředek k obohacení vlastní kultury	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** ▪ tolerance a porovnávání ▪ vlastní portfolio ▪ umělecká díla současnosti a minulosti ▪ komunikace se spolužáky ▪ výtvarné zachycení zvyků a tradic ▪ různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti ▪ umělecké styly (gotika, baroko)	VL	české dějiny; místo, kde žijeme; památky regionu; lidé a čas	
		PŘ	člověk a životní prostředí	
		INF	vyhledávání informací	
		ČJ	lidové zvyky a tradice; dětské knihy; film	

Vzdělávací oblast: *UMĚNÍ A KULTURA*	**Vyučovací předmět:** *VÝTVARNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ uvědomuje si význam výtvarného umění jako kulturního dědictví národa a chápe nutnost jeho ochrany ▪ vnímá výtvarné umělecké dílo a chápe jeho význam ▪ vybaví si výtvarný žánr i jeho souvislosti s dobou a místem vzniku ▪ vystavuje své práce, podílí se na výtvarném řešení svého okolí	▪ besedy na téma: - malířství, sochařství - kresba a grafika - architektura - současná ilustrace - kultura bydlení (bytové zařízení a užité umění) ▪ vycházky ▪ návštěva výstavy ▪ účast na instalaci školní výstavy, výzdoba školy		

Název vyučovacího předmětu: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

1. ročník – 2 hodiny; 2. ročník – 2 hodiny; 3. ročník – 2 hodiny; 4. ročník – 2 hodiny; 5. ročník – 2 hodiny.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno *Tělesné výchově* 10 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážení stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělání.

Vzdělávací oblast *Člověk a zdraví* přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování) s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postoupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Zpočátku by mělo být vzdělávání ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast *Člověk a zdraví* je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vyučovacím předmětu *Tělesná výchova*, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti *Člověk a zdraví* prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají.

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v

základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách *Tělesné výchovy* pro všechny žáky.

Do vyučovacího předmětu *Tělesná výchova* je také fakultativně zařazena výuka bruslení, lyžování, plavání, turistiky, cykloturistiky a pobytů v přírodě. Dále fakultativně probíhají školní i meziškolní sportovní soutěže.

Výuka oboru *Tělesná výchova* je realizována ve dvou tělocvičnách v budově školy. Velká tělocvična je využívána především k výuce sportovních her, v malé tělocvičně probíhá hlavně výuka základní, sportovní a rytmické gymnastiky. Mimo areál školy je využíváno travnaté a škvárové hřiště.

Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitou součástí strategie vzdělávání v předmětu *Tělesná výchova* jsou promyšleně volené a řízené postupy, způsoby a metody, kterými chceme cíleně směřovat k naplnění klíčových kompetencí.

Forma realizace

Skupinová výuka:	kolektivní hry, kruhový a variabilní provoz
Hromadná výuka:	průpravná a závěrečná část hodiny, nácvik nových dovedností
Individuální výuka:	jednotlivé části hodiny, nácvik nových dovedností
Kooperativní výuka:	spolupráce při řešení pohybového úkolu
Soutěže:	v rámci vyučovací jednotky, fakultativně v rámci školních i meziškolních sportovních soutěží
Kurzy:	fakultativní zařazení výuky bruslení, lyžování, plavání, turistiky, cykloturistiky a pobytů v přírodě

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu *Tělesná výchova* na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák si uvědomuje zodpovědnost za zdraví, jako nejdůležitější životní hodnotu. Plánuje, organizuje a vyhodnocuje své činnosti a dovednosti. Osvojuje si nové pohybové dovednosti, kultivuje svůj pohybový projev i správné držení těla. Rovněž si osvojuje základní tělocvičné názvosloví.

Kompetence k řešení problémů

Žák si vybere vhodné způsoby řešení problému, uplatňuje tvořivé myšlení. Při řešení základního úkolu spolupracuje s ostatními spolužáky.

Kompetence komunikativní

Žák otevřeně, všestranně a účinně komunikuje se spolužáky a učiteli. Netoleruje agresivní chování, stejně tak nezdvořilé a vulgární projevy. Pozitivně prezentuje a reprezentuje svou osobu. Jedná v duchu „fair play“.

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupinách, vzájemně si s ostatními spolužáky pomáhá. Uvědomuje si význam sociálních vztahů a rolí ve sportu.

Kompetence občanské

Žák dodržuje pravidla slušného chování ve škole i mimo její areál. Uvědomuje si zodpovědnost za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. Respektuje práva druhých.

Kompetence pracovní

Žák důsledně dodržuje organizační, hygienické a bezpečnostní zásady. Dodržuje pravidla pro ochranu svého zdraví a zdraví druhých.

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP
ČLOVĚK A ZDRAVÍ – TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Učivo

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- ***význam pohybu pro zdraví*** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- ***příprava organismu*** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- ***zdravotně zaměřené činnosti*** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- ***rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu***
- ***hygiena při TV*** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- ***bezpečnost při pohybových činnostech*** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- ***pohybové hry*** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- ***základy gymnastiky*** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti
- ***rytmické a kondiční formy cvičení pro děti*** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- ***průpravné úpoly*** – přetahy a přetlaky
- základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- ***základy sportovních her*** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- ***turistika a pobyt v přírodě*** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- ***plavání*** – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu
- ***lyžování, bruslení*** (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- ***další pohybové činnosti*** (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- ***komunikace v TV*** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- ***organizace při TV*** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- ***zásady jednání a chování*** – fair play, olympijské ideály a symboly
- ***pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností*** – her, závodů, soutěží
- ***měření a posuzování pohybových dovedností*** – měření výkonů, základní pohybové testy
- ***zdroje informací o pohybových činnostech***

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uvědomuje si nutnost každodenní pohybové činnosti a jejího vlivu na zdraví ▪ dodržuje hlavní zásady hygieny při pohybových činnostech ▪ dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru ▪ uvědomuje si různá nebezpečí při nedodržení bezpečnostních pravidel při pohybových aktivitách a v prostorech školy	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** ***Význam pohybu pro zdraví*** ▪ pohybový režim žáků ▪ délka a intenzita pohybové zátěže ***Hygiena při TV*** ▪ hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí ▪ vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ***Bezpečnost při pohybových činnostech*** ▪ organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ▪ bezpečnost v šatnách ▪ bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek ▪ první pomoc v podmínkách TV ***Příprava organismu*** ▪ příprava před pohybovou činností ▪ uklidnění po zátěži ▪ napínací a protahovací cvičení ***Zdravotně zaměřené činnosti*** ▪ správné držení těla ▪ cvičení dechová ▪ správné zvedání zátěže ▪ průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití ***Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu***	PRV	určování času; péče o zdraví; zdravá výživa	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Sebepoznání a sebepojetí *Moje tělo* **OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Komunikace v různých situacích* **OSV** Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetence Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurence **MuV** Lidské vztahy *Uplatňování principu slušného chování.* *Udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi (míčové hry)* **MuV** Multikultura *Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin*
		PRV	zdraví, nemoc, úraz; osobní bezpečí	
		ČJ, M	správné držení těla	
		HV	dechová cvičení	
		PRV	stavba lidského těla	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit ▪ zvládá určité pohybové hry a dokáže je hrát se spolužáky i mimo TV ▪ zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** ***Pohybové hry*** ▪ s různým zaměřením ▪ netradiční pohybové hry a aktivity ▪ využití hraček a netradičního náčiní při cvičení ▪ pohybová tvořivost, cvičení motivační, napodobivá	VV	znalost základních barev	
		PČ	práce s drobným a netradičním materiálem	
▪ spojuje pohyb s představou, rytmem, příběhem, slovem ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje ▪ reaguje na základní gymnastické pokyny a gesta učitele ▪ osvojuje si aspoň pasivně základní pojmy prováděných cviků ▪ usiluje o základní gymnastické držení těla ▪ zvládá se soustředit na cvičení ▪ uvědomuje si, že při zpevnění těla, provádí gymnastická cvičení snáze ▪ usiluje o předvedení kotoulu vpřed, vzad ▪ skáče skoky prosté snožmo z trampolíny ▪ zvládá základy gymnastického odrazu ▪ zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele	***Základy gymnastiky*** ▪ základní pojmy ▪ základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení ▪ gymnastické držení těla **Akrobacie** ▪ průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed ▪ kotoul vpřed ▪ průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad ▪ kotoul vzad **Přeskok** ▪ průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny ▪ skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny ▪ výskoky do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny **Lavička (kladinka)** ▪ chůze s dopomocí **Šplh na tyči** ▪ průpravná cvičení pro nácvik přírazu obounož			

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při cvičení a rytmizaci, za pomoci učitele ji dodržuje ▪ reaguje na základní gesta a pokyny učitele ▪ usiluje o základní estetické držení těla ▪ osvojuje si základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.)	***Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti*** ▪ základní pojmy ▪ základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) ▪ vnímání a prožívání rytmu a tempa hudebního doprovodu ▪ rytmizovaný pohyb a nápodoba pohybem ▪ tvořivé vyjádření rytmu pohybem ▪ tance založené na taneční chůzi a běhu	M	řazení do útvarů	
		HV	rytmizace, melodizace; hudební styly a žánry (např. pochod); jednoduchá rytmická cvičení	
	Průpravné úpoly ▪ přetahy a přetlaky			
	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení ▪ zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení, atd.	ČJ, M	relaxační cvičení	
▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje ▪ reaguje na základní atletické pokyny, signály a gesta učitele	***Základy atletiky*** ▪ základní pojmy ▪ zjednodušené startovací povely a signály			

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ osvojuje si základní pojmy používané v hodinách TV ▪ reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá reagovat na základní pokyny při organizaci hodiny TV ▪ spolupracuje při týmových pohybových činnostech ▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti v průběhu her, soutěží, závodů ▪ reaguje na základní organizační pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá na základě svých individuálních předpokladů jednoduché pohybové činnosti, které využívá při hrách, soutěžích, závodech ▪ usiluje o zlepšení svých výkonů (jako jednotlivec nebo v rámci týmové spolupráce) ▪ zvládá na základě svých individuálních předpokladů jednoduché pohybové činnosti, které jsou měřené, posuzované nebo testované ▪ usiluje o zlepšení svých výkonů (jako jednotlivec nebo v rámci týmové spolupráce)	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** ***Komunikace v tělesné výchově*** ▪ základní tělocvičné názvosloví používané v hodinách TV ▪ smluvené povely, signály ***Organizace v tělesné výchově*** ▪ základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí ***Zásady jednání a chování*** ▪ fair play, olympijské ideály a symboly ***Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností*** ▪ her, závodů, soutěží ***Měření a posuzování pohybových dovedností*** ▪ měření výkonů, základní pohybové testy	ČJ	osvojování si pojmů; rozšiřování slovní zásoby; správná výslovnost	
		PRV	pravidla slušného chování	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem ▪ předvede nízký start ▪ usiluje o zvládnutí základní techniky běhu, skoku do dálky a hodu míčkem	**Běh** ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti ▪ základy nízkého startu ▪ rychlý běh na krátkou vzdálenost (do 30m) ▪ motivovaný vytrvalostní běh (do 5 min.) **Skok** ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti ▪ odraz z místa ▪ skok do dálky z místa **Hod** ▪ průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem ▪ hod míčkem z místa	M	počet přeskoků; odhad vzdálenosti; orientace v prostoru; porovnávání předmětů podle velikosti	
▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech a za pomoci učitele je dodržuje ▪ orientuje se v základních pojmech označujících náčiní a části hřiště ▪ orientuje se v pojmech osvojovaných dovedností a v pojmech základních sportovních her (jako je vybíjená) ▪ zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti ▪ spolupracuje při týmových sportovních hrách ▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při turistice a pobytu v přírodě	***Základy sportovních her*** ▪ základní pojmy ▪ držení míče jednoruč, obouruč ▪ manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti ▪ základní přihrávky rukou a nohou ▪ základní sportovní hry (vybíjená s jednoduchými pravidly)	VV	znalost základních barev	
▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při hrách na sněhu	***Turistika a pobyt v přírodě*** ▪ přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, ochrana přírody ***Hry na sněhu***	PRV	okolí školy, obce; ochrana přírody, proměny přírody	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uvědomuje si nutnost každodenní pohybové činnosti a jejího vlivu na zdraví ▪ dodržuje hlavní zásady hygieny při pohybových činnostech ▪ dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru ▪ uvědomuje si různá nebezpečí při nedodržení bezpečnostních pravidel při pohybových aktivitách a v prostorech školy	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** ***Význam pohybu pro zdraví*** ▪ pohybový režim žáků ▪ délka a intenzita pohybové zátěže ***Hygiena při TV*** ▪ hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí ▪ vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ***Bezpečnost při pohybových činnostech*** ▪ organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ▪ bezpečnost v šatnách ▪ bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek ▪ první pomoc v podmínkách TV ***Příprava organismu*** ▪ příprava před pohybovou činností ▪ uklidnění po zátěži ▪ napínací a protahovací cvičení ***Zdravotně zaměřené činnosti*** ▪ správné držení těla ▪ cvičení dechová ▪ správné zvedání zátěže ▪ průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití ***Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu***	PRV	péče o zdraví; zdravá výživa; osobní bezpečí	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Sebepoznání a sebepojetí *Moje tělo* **OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Komunikace v různých situacích* **OSV** Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetence *Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurence* **MuV** Lidské vztahy *Uplatňování principu slušného chování* *Udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi (míčové hry)* **MuV** Multikultura *Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin*
		M	správné držení těla	
		ČJ	správné držení těla	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	Vyučovací předmět: *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	Ročník: *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit ▪ zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV ▪ zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty ▪ spojuje pohyb s představou, rytmem, příběhem, slovem ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje ▪ reaguje na základní gymnastické pokyny a gesta učitele ▪ osvojuje si aspoň pasivně základní pojmy prováděných cviků ▪ usiluje o základní gymnastické držení těla ▪ zvládá se soustředit na cvičení ▪ uvědomuje si, že při zpevnění těla, provádí gymnastická cvičení snáze ▪ usiluje o předvedení kotoulu vpřed, vzad ▪ skáče skoky prosté snožmo z trampolíny ▪ zvládá základy gymnastického odrazu ▪ zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** ***Pohybové hry*** ▪ s různým zaměřením ▪ netradiční pohybové hry a aktivity ▪ využití hraček a netradičního náčiní při cvičení ▪ pohybová tvořivost, cvičení motivační, napodobivá ***Základy gymnastiky*** ▪ základní pojmy ▪ základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení ▪ gymnastické držení těla **Akrobacie** ▪ průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed ▪ kotoul vpřed ▪ průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad ▪ kotoul vzad **Přeskok** ▪ průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny ▪ skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny ▪ výskoky do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny **Lavička (kladinka)** ▪ chůze s dopomocí **Šplh na tyči** ▪ průpravná cvičení pro nácvik přírazu	PČ	práce s drobným a netradičním materiálem	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při cvičení a rytmizaci, za pomoci učitele ji dodržuje ▪ reaguje na základní gesta a pokyny učitele ▪ usiluje o základní estetické držení těla ▪ osvojuje si základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.)	***Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti*** ▪ základní pojmy ▪ základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) ▪ vnímání a prožívání rytmu a tempa hudebního doprovodu ▪ rytmizovaný pohyb a nápodoba pohybem ▪ tvořivé vyjádření rytmu pohybem ▪ tance založené na taneční chůzi a běhu ▪ seznámení se s rytmem 2/4 a 3/4	M	řazení do útvarů	
		HV	hudební rytmus 2/4 a 3/4; rytmizace, melodizace; pohyb na taneční hudbu	
	Průpravné úpoly ▪ přetahy a přetlaky			
	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení ▪ zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení, atd.	M	relaxační chvilky	
		ČJ	relaxační chvilky	
		PRV	lidské tělo(stavba a funkce)	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	Vyučovací předmět: *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	Ročník: *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje ▪ reaguje na základní atletické pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem předvede nízký start ▪ usiluje o zvládnutí základní techniky běhu, skoku do dálky a hodu míčkem	***Základy atletiky*** ▪ základní pojmy ▪ zjednodušené startovací povely a signály **Běh** ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti ▪ základy nízkého startu ▪ rychlý běh na krátkou vzdálenost (do 30 m) ▪ motivovaný vytrvalostní běh (do 5 min.) **Skok** ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti ▪ odraz z místa ▪ skok do dálky z místa **Hod** ▪ průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem ▪ hod míčkem z místa	M	odhad měření časů; odhad vzdáleností	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech a za pomoci učitele je dodržuje ▪ orientuje se v základních pojmech označujících náčiní a části hřiště ▪ orientuje se v pojmech osvojovaných dovedností a v pojmech základních sportovních her (jako je vybíjená) ▪ zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti ▪ spolupracuje při týmových sportovních hrách	***Základy sportovních her*** ▪ základní pojmy ▪ držení míče jednoruč, obouruč ▪ manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti ▪ základní přihrávky rukou a nohou ▪ základní sportovní hry (vybíjená s jednoduchými pravidly)	M	orientace v prostoru; porovnávání předmětů dle velikosti; sčítání a odčítání do 100	
▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při turistice a pobytu v přírodě	***Turistika a pobyt v přírodě*** ▪ přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, ochrana přírody			
▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při hrách na sněhu	***Hry na sněhu***	PRV	místo, kde žijeme; rozmanitosti přírody; ochrana přírody; osobní bezpečí	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ osvojuje si základní pojmy používané v hodinách TV ▪ reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá reagovat na základní pokyny při organizaci hodiny TV ▪ spolupracuje při týmových pohybových činnostech ▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti v průběhu her, soutěží, závodů ▪ reaguje na základní organizační pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá na základě svých individuálních předpokladů jednoduché pohybové činnosti, které využívá při hrách, soutěžích, závodech ▪ usiluje o zlepšení svých výkonů (jako jednotlivec nebo v rámci týmové spolupráce) ▪ zvládá na základě svých individuálních předpokladů jednoduché pohybové činnosti, které jsou měřené, posuzované nebo testované ▪ usiluje o zlepšení svých výkonů (jako jednotlivec nebo v rámci týmové spolupráce)	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** ***Komunikace v tělesné výchově*** ▪ základní tělocvičné názvosloví používané v hodinách TV ▪ smluvené povely, signály ***Organizace v tělesné výchově*** ▪ základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí ***Zásady jednání a chování*** ▪ fair play, olympijské ideály a symboly ***Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností*** ▪ her, závodů, soutěží ***Měření a posuzování pohybových dovedností*** ▪ měření výkonů, základní pohybové testy	ČJ	rozšiřování slovní zásoby; správná výslovnost	
		PRV	lidé kolem nás; chování lidí;	
		PRV	soužití lidí orientace v čase	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uvědomuje si nutnost každodenní pohybové činnosti a jejího vlivu na zdraví ▪ dodržuje hlavní zásady hygieny při pohybových činnostech ▪ volí vhodné cvičební oblečení ▪ dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru ▪ uvědomuje si různá nebezpečí při nedodržení bezpečnostních pravidel při pohybových aktivitách a v prostorech školy	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** ***Význam pohybu pro zdraví*** ▪ pohybový režim žáků ▪ délka a intenzita pohybové zátěže ***Hygiena při TV*** ▪ hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí ▪ vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ***Bezpečnost při pohybových činnostech*** ▪ organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ▪ bezpečnost v šatnách ▪ bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek ▪ první pomoc v podmínkách TV ***Příprava organismu*** ▪ příprava před pohybovou činností ▪ uklidnění po zátěži ▪ napínací a protahovací cvičení ***Zdravotně zaměřené činnosti*** ▪ správné držení těla ▪ cvičení dechová ▪ správné zvedání zátěže ▪ průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití ***Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu***	PRV	péče o zdraví; zdravá výživa; osobní bezpečí, bezpečné chování	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Sebepoznání a sebepojetí *Moje tělo* **OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Komunikace v různých situacích* **OSV** Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetence *Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurence* **MuV** Lidské vztahy *Uplatňování principu slušného chování* *Udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi (míčové hry)* **MuV** Multikultura *Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin*
		ČJ	dechová cvičení	
		PRV	správné držení těla lidské tělo (stavba a funkce)	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	Vyučovací předmět: *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	Ročník: *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit ▪ zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV ▪ využívá při hrách netradiční náčiní ▪ spojuje pohyb s představou, rytmem, příběhem, slovem ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje ▪ reaguje na základní gymnastické pokyny a gesta učitele ▪ usiluje o základní gymnastické držení těla ▪ zvládá se soustředit na cvičení ▪ uvědomuje si, že při zpevnění těla, provádí gymnastická cvičení snáze ▪ předvede kotoul vpřed a vzad ▪ skáče skoky prosté snožmo z trampolíny ▪ zvládá základy gymnastického odrazu ▪ zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele ▪ usiluje o zvládnutí šplhu s dopomocí učitele	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** ***Pohybové hry*** ▪ s různým zaměřením ▪ netradiční pohybové hry a aktivity ▪ využití hraček a netradičního náčiní při cvičení ▪ pohybová tvořivost, cvičení motivační, napodobivá ▪ variace her jednoho druhu ▪ využití přírodního prostředí pro pohybové hry ***Základy gymnastiky*** ▪ základní pojmy ▪ základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení ▪ gymnastické držení těla **Akrobacie** ▪ kotoul vpřed ▪ kotoul vzad **Přeskok** ▪ průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku ▪ skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny ▪ výskoky do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny ▪ přeskok 2–4 dílů švédské bedny odrazem z trampolíny **Lavička (kladinka)** ▪ chůze bez dopomoci (různé obměny chůze) **Šplh na tyči** ▪ šplh na tyči s dopomocí učitele	M	drobné pohybové hry s využitím početních operací (např. molekuly); pohybové hry s využitím geometrických útvarů; početní operace v oboru přirozených čísel do 1000	
		PČ	práce s drobným a netradičním materiálem	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při cvičení a rytmizaci, za pomoci učitele ji dodržuje ▪ reaguje na základní gesta a pokyny učitele ▪ usiluje o základní estetické držení těla ▪ osvojuje si základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůzi, běh, poskoky, obraty, atd.)	***Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti*** ▪ základní pojmy ▪ základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu ▪ tvořivé vyjádření rytmu pohybem ▪ základní tance založené na taneční chůzi a běhu ▪ základní tance založené na kroku přísunném, poskočném, přeměnném ▪ rytmus 2/4 a 3/4 ▪ seznámení se s rytmem 4/4 (pochod), cvičení na 4 doby	M	orientace v geometrických útvarech	
		HV	takt 4/4; zpěv písní v 2/4, 3/4, 4/4 taktu; rytmizace, melodizace; hudební improvizace; orientace v prostoru; pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby; hudební styly a žánry	
	Průpravné úpoly přetahy a přetlaky ▪			
	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení ▪ zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení, atd.	M	relaxační a kompenzační chvilky	
		ČJ	relaxační a kompenzační chvilky	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje ▪ reaguje na základní atletické pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem ▪ předvede nízký start ▪ usiluje o zvládnutí základní techniky běhu, skoku do dálky a hodu míčkem	***Základy atletiky*** ▪ základní pojmy ▪ základní disciplíny ▪ základy bezpečnosti při atletických činnostech ▪ startovací povely ▪ základy techniky běhů, skoků a hodů **Běh** ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti ▪ běžecká abeceda ▪ nízký start na povel ▪ rychlý běh na krátkou vzdálenost (do 50 m) ▪ vytrvalostní běh (do 10 min.) **Skok** ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti ▪ odraz z místa ▪ skok do dálky z místa ▪ skok do dálky s rozběhem **Hod** ▪ průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem ▪ hod míčkem z místa ▪ hod míčkem z chůze ▪ hod míčkem z rozběhu ▪ spojení rozběhu s odrazem		

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech a za pomoci učitele je dodržuje ▪ orientuje se v základních pojmech označujících náčiní a části hřiště ▪ orientuje se v pojmech osvojovaných dovedností a v pojmech základních sportovních her (jako je vybíjená) ▪ usiluje o zvládnutí sportovních her se zjednodušenými pravidly ▪ spolupracuje při týmových sportovních hrách	***Základy sportovních her*** ▪ základní pojmy ▪ základní role ve hře ▪ pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) ▪ přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, s trčením) ▪ chytání míče jednoruč a obouruč ▪ vedení míče driblingem ▪ střelba jednoruč a obouruč na koš ▪ pohyb s míčem a bez míče, zastavení ▪ průpravné sportovní hry s jednoduchými pravidly	M	orientace v prostoru	
▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při turistice a pobytu v přírodě	***Turistika a pobyt v přírodě*** ▪ přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, ochrana přírody	PRV	naše vlast, okolní krajina; rozmanitosti přírody; ochrana přírody; osobní bezpečí	
▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při hrách na sněhu	***Hry na sněhu***			

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ osvojuje si základní pojmy používané v hodinách TV ▪ reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá reagovat na základní pokyny při organizaci hodiny TV ▪ spolupracuje při týmových pohybových činnostech ▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti v průběhu her, soutěží, závodů ▪ reaguje na základní organizační pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá na základě svých individuálních předpokladů jednoduché pohybové činnosti, které využívá při hrách, soutěžích, závodech ▪ usiluje o zlepšení svých výkonů (jako jednotlivec nebo v rámci týmové spolupráce) ▪ zvládá na základě svých individuálních předpokladů jednoduché pohybové činnosti, které jsou měřené, posuzované nebo testované ▪ usiluje o zlepšení svých výkonů (jako jednotlivec nebo v rámci týmové spolupráce)	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** ***Komunikace v tělesné výchově*** ▪ základní tělocvičné názvosloví používané v hodinách TV ▪ smluvené povely, signály ***Organizace v tělesné výchově*** ▪ základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí ***Zásady jednání a chování*** ▪ fair play, olympijské ideály a symboly ***Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností*** ▪ her, závodů, soutěží ***Měření a posuzování pohybových dovedností*** ▪ měření výkonů, základní pohybové testy	ČJ	rozšiřování slovní zásoby; správná výslovnost	
		PRV	lidé kolem nás (chování lidí); soužití lidí	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ spolupracuje na realizaci svého pravidelného pohybového režimu ▪ dodržuje hlavní zásady hygieny při pohybových činnostech ▪ dodržuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí ▪ usiluje o zvládnutí kondičně zaměřených činností ▪ snaží se o zlepšení úrovně své pohybové zdatnosti ▪ cvičí podle jednoduchého nákresu a popisu	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** ***Význam pohybu pro zdraví*** ▪ pohybový režim žáků ▪ délka a intenzita pohybové zátěže ***Hygiena při TV*** ▪ hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí ▪ vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ***Bezpečnost při pohybových činnostech*** ▪ organizace a bezpečnost cvičebního prostoru ▪ bezpečnost v šatnách ▪ bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek ▪ první pomoc v podmínkách TV ***Příprava organismu*** ▪ příprava před pohybovou činností ▪ uklidnění po zátěži ▪ napínací a protahovací cvičení ***Zdravotně zaměřené činnosti*** ▪ správné držení těla ▪ cvičení dechová ▪ správné zvedání zátěže ▪ průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití ***Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu***	PŘ	člověk a jeho zdraví; osobní bezpečí	**OSV** Osobnostní rozvoj/ Rozvoj schopností poznávání *Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění* **OSV** Osobnostní rozvoj/ Sebepoznání a sebepojetí *Moje tělo* **OSV** Osobnostní rozvoj/ Psychohygiena *Uvolnění, relaxace* **OSV** Sociální rozvoj/ Mezilidské vztahy *Respektování, podpora, pomoc* **OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Komunikace v různých situacích* **OSV** Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetence *Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurence*
		ČJ	relaxační cvičení dechová cvičení, relaxační cvičení	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit ▪ zvládá dostatečné množství pohybových her a ví jaké je jejich zaměření ▪ dovede samostatně vytvářet pohybové hry ▪ vymýšlí varianty známých pohybových her ▪ spolupracuje při výběru jednoduché taktiky družstva a dodržuje ji ▪ respektuje při pohybových hrách opačné pohlaví	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** ***Pohybové hry*** ▪ základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním ▪ variace her jednoho druhu ▪ využití přírodního prostředí pro pohybové hry ▪ bezpečnost při různých druzích her ▪ hry netradiční, využití netradičního náčiní	M	početní operace v oboru přirozených čísel; orientace v prostoru	**MuV** Lidské vztahy *Uplatňování principu slušného chování* *Udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi (míčové hry)* **MuV** Multikultura *Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin*
		PČ	práce s drobným a netradičním materiálem	
▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje ▪ reaguje na základní gymnastické pokyny a gesta učitele ▪ orientuje se a používá základní gymnastické pojmy ▪ ovládá základní gymnastické držení těla ▪ spolupracuje při poskytování základní dopomoci a záchrany při cvičení ▪ reaguje na základní pokyny k provedení vlastních gymnastických cvičení ▪ hodnotí kvalitu gymnastické činnosti	***Základy gymnastiky*** ▪ základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu ▪ názvy používaného náčiní a nářadí ▪ základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů **Akrobacie** ▪ kotoul vpřed a jeho modifikace ▪ kotoul vzad a jeho modifikace ▪ průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou **Přeskok** ▪ průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku			

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ hodnotí kvalitu gymnastické činnosti spolužáka ▪ zvládá na základě svých individuálních předpokladů gymnastická cvičení	▪ skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny ▪ výskoky do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny ▪ přeskok 2–4 dílů švédské bedny odrazem z trampolíny ▪ průpravná cvičení pro nácvik roznožky přes kozu našíř odrazem z trampolíny	M	orientace v prostoru	
▪ zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci učitele ▪ zvládá základy šplhu	**Lavička (kladinka)** ▪ chůze bez pomoci s různými obměnami **Šplh na tyči** ▪ šplh na tyči bez dopomoci			
▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při cvičení ▪ reaguje na základní gesta a pokyny učitele ▪ ovládá základní estetické držení těla ▪ zlepšuje základní estetický pohyb těla a jeho částí s obměnami ▪ reaguje na hezký i nezvládnutý pohyb a pracuje na jeho zlepšení ▪ zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném ▪ využívá náčiní ke cvičení i tanci	***Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti*** ▪ základní pojmy ▪ základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu ▪ tvořivé vyjádření rytmu pohybem ▪ základní tance založené na taneční chůzi a běhu ▪ základní tance založené na kroku přísunném, poskočném, přeměnném ▪ 2/4, 3/4, 4/4 rytmus (taneční kroky) ▪ základy cvičení s náčiním (šátek, míč, švihadlo)	HV	hudební rytmus; rytmizace, melodizace a hudební improvizace; pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby; hudební styly a žánry	
	Průpravné úpoly ▪ v rámci témat „Pohybové hry“ a „Průpravná, kondiční cvičení“ je možné zařazovat cvičení z celé škály průpravných úpolů			

<table>
<tr><td colspan="2">Vzdělávací oblast:
ČLOVĚK A ZDRAVÍ</td><td colspan="2">Vyučovací předmět:
TĚLESNÁ VÝCHOVA</td><td>Ročník:
4.</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstup žáka dle ŠVP</th><th>Učivo</th><th colspan="2">Mezipředmětové vztahy</th><th>Průřezová témata</th></tr>
<tr><td rowspan="3">▪ usiluje o správné provedení korektivních cvičení, která kompenzují jeho jednostrannou zátěž
▪ snaží se o správné provádění cvičení, která napomáhají zlepšovat jeho svalová oslabení

▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje
▪ reaguje na základní atletické pokyny, signály a gesta učitele
▪ používá základní atletické pojmy
▪ předvede techniku nízkého startu
▪ zvládá na základě svých individuálních předpokladů základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem</td><td>Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
▪ zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení, atd.

Základy atletiky
▪ základní pojmy
▪ základní disciplíny
▪ základní části běžecké dráhy, skokanského sektoru
▪ startovací povely
▪ základy bezpečnosti při atletických činnostech
▪ základy techniky běhů, skoků a hodů
▪ základní pomůcky a způsoby měření
▪ úprava doskočiště
Běh
▪ průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti
▪ běžecká abeceda
▪ nízký start na povel
▪ nácvik polovysokého startu
▪ rychlý běh na krátkou vzdálenost (do 60 m)
▪ vytrvalostní běh (do 15 min.)
▪ vytrvalý běh na dráze (300 m)</td><td></td><td></td><td rowspan="3"></td></tr>
<tr><td>M</td><td>měření a odhad vzdálenosti</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
</table>

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech a za pomoci učitele je dodržuje ▪ orientuje se a používá správné pojmy z oblasti sportovních her ▪ usiluje o zvládnutí sportovních her se zjednodušenými pravidly ▪ orientuje se v prostoru ▪ spolupracuje při týmových sportovních hrách ▪ uplatňuje zásady fair play jednání ve hře ▪ spolupracuje při tvorbě taktiky družstva a dodržuje ji ▪ zvládá na základě svých individuálních předpokladů pohybové činnosti sportovních her ▪ respektuje při sportovních hrách opačné pohlaví	**Skok** ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti ▪ odraz z místa ▪ skok do dálky z místa ▪ skok do dálky s rozběhem – postupně odraz z břevna **Hod** ▪ průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem ▪ hod míčkem z místa ▪ hod míčkem z chůze ▪ hod míčkem z rozběhu ▪ spojení rozběhu s odrazem ***Základy sportovních her*** ▪ základní pojmy ▪ základní role ve hře ▪ pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) ▪ základní označení a vybavení hřišť ▪ přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, s trčením) ▪ chytání míče jednoruč a obouruč ▪ vedení míče driblingem ▪ střelba jednoruč a obouruč na koš ▪ pohyb s míčem a bez míče, zastavení ▪ přihrávky vnitřním nártem (po zemi) ▪ tlumení míče vnitřní stranou nohy ▪ vedení míče nohou ▪ střelba vnitřním nártem na branku ▪ průpravné sportovní hry s jednoduchými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasket)	PŘ	rozmanitost přírody; ochrana přírody; osobní bezpečí	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při turistice a pobytu v přírodě ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při hrách na sněhu	***Turistika a pobyt v přírodě*** ▪ přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, ochrana přírody ***Hry na sněhu***	VL	místo, kde žijeme; regiony ČR	
▪ osvojuje si základní pojmy používané v hodinách TV ▪ reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele ▪ spolupracuje při týmových pohybových činnostech ▪ jedná v duchu fair play ▪ snaží se přiměřeně reagovat v situaci úrazu spolužáka ▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti v průběhu her, soutěží, závodů ▪ reaguje na základní organizační pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá na základě svých individuálních předpokladů jednoduché pohybové činnosti, které využívá při hrách, soutěžích, závodech ▪ dodržuje zjednodušená pravidla her	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** ***Komunikace v tělesné výchově*** ▪ základní tělocvičné názvosloví používané v hodinách TV smluvené povely, signály ***Organizace v tělesné výchově*** ▪ základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí ***Zásady jednání a chování*** ▪ fair play, olympijské ideály a symboly ***Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností*** ▪ her, závodů, soutěží	ČJ	rozšiřování slovní zásoby; správná výslovnost	
▪ zvládá na základě svých individuálních předpokladů jednoduché pohybové činnosti, které jsou měřené, posuzované nebo testované ▪ usiluje o zlepšení svých výkonů (jako jednotlivec nebo v rámci týmové spolupráce)	***Měření a posuzování pohybových dovedností*** ▪ měření výkonů, základní pohybové testy ***Zdroje informací o pohybových činnostech***	VL	soužití lidí, lidé kolem nás; solidarita, mezilidské vztahy; vlastnosti a chování lidí; lidé a čas (báje, mýty, pověsti)	

<table>
<tr><td colspan="2">Vzdělávací oblast:
ČLOVĚK A ZDRAVÍ</td><td colspan="2">Vyučovací předmět:
TĚLESNÁ VÝCHOVA</td><td>Ročník:
5.</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstup žáka dle ŠVP</th><th>Učivo</th><th colspan="2">Mezipředmětové vztahy</th><th>Průřezová témata</th></tr>
<tr>
<td>▪ spolupracuje na realizaci svého pravidelného pohybového režimu

▪ dodržuje hlavní zásady hygieny při pohybových činnostech

▪ dodržuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí

▪ usiluje o zvládnutí kondičně zaměřených činností
▪ snaží se o zlepšení úrovně své pohybové zdatnosti
▪ cvičí podle jednoduchého nákresu a popisu</td>
<td>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
Význam pohybu pro zdraví
▪ pohybový režim žáků
▪ délka a intenzita pohybové zátěže
Hygiena při TV
▪ hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí
▪ vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
Bezpečnost při pohybových činnostech
▪ organizace a bezpečnost cvičebního prostoru
▪ bezpečnost v šatnách
▪ bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek
▪ první pomoc v podmínkách TV
Příprava organismu
▪ příprava před pohybovou činností
▪ uklidnění po zátěži
▪ napínací a protahovací cvičení
Zdravotně zaměřené činnosti
▪ správné držení těla
▪ cvičení dechová
▪ správné zvedání zátěže
▪ průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</td>
<td>PŘ</td>
<td>péče o zdraví;
zdravá výživa;
člověk a jeho zdraví;
intimní a duševní hygiena;
osobní bezpečí</td>
<td rowspan="5">OSV
Osobnostní rozvoj/
Rozvoj schopností poznávání
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

OSV
Osobnostní rozvoj/
Sebepoznání a sebepojetí
Moje tělo

OSV
Osobnostní rozvoj/
Seberegulace a sebeorganizace
Sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle

OSV
Osobnostní rozvoj/
Psychohygiena
Uvolnění, relaxace

OSV
Osobnostní rozvoj/
Kreativita
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita)

OSV
Sociální rozvoj/
Mezilidské vztahy
Respektování, podpora, pomoc</td>
</tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>ČJ</td><td>dechová a relaxační cvičení</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
</table>

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit ▪ zvládá dostatečné množství pohybových her a ví jaké je jejich zaměření ▪ dovede samostatně vytvářet pohybové hry ▪ vymýšlí varianty známých pohybových her ▪ spolupracuje při výběru jednoduché taktiky družstva a dodržuje ji ▪ respektuje při pohybových hrách opačné pohlaví ▪ zorganizuje v rámci třídy nenáročné pohybové hry a soutěže ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje ▪ reaguje na základní gymnastické pokyny a gesta učitele ▪ orientuje se a používá základní gymnastické pojmy ▪ ovládá základní gymnastické držení těla ▪ spolupracuje při poskytování základní dopomoci a záchrany při cvičení ▪ reaguje na základní pokyny k provedení vlastních gymnastických cvičení	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** ***Pohybové hry*** ▪ základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním ▪ variace her více druhů ▪ využití přírodního prostředí pro pohybové hry ▪ bezpečnost při různých druzích her ▪ hry netradiční, využití netradičního náčiní ▪ náměty na přípravu vlastního náčiní ***Základy gymnastiky*** ▪ základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu ▪ názvy používaného náčiní a nářadí ▪ základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení ▪ průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů **Akrobacie** ▪ kotoul vpřed a jeho modifikace ▪ kotoul vzad a jeho modifikace ▪ průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou ▪ stoj na rukou s dopomocí ▪ akrobatické kombinace	M	početní operace v oboru přirozených čísel	**OSV** Sociální rozvoj/ Komunikace *Komunikace v různých situacích* **OSV** Sociální rozvoj/ Kooperace a kompetence *Rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situace soutěže, konkurence* **OSV** Morální rozvoj/ Hodnoty, postoje, praktická etika *Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování…* **MuV** Kulturní diference *Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti (rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybů)* **MuV** Lidské vztahy *Uplatňování principu slušného chování* *Udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi (míčové hry)*
		PČ	práce s drobným a netradičním materiálem	
		M	orientace v prostoru	

<table>
<tr><td colspan="2">Vzdělávací oblast:
ČLOVĚK A ZDRAVÍ</td><td colspan="2">Vyučovací předmět:
TĚLESNÁ VÝCHOVA</td><td>Ročník:
5.</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstup žáka dle ŠVP</th><th>Učivo</th><th colspan="2">Mezipředmětové vztahy</th><th>Průřezová témata</th></tr>
<tr><td rowspan="2">▪ zvládá na základě svých individuálních předpokladů gymnastická cvičení
▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při cvičení
▪ reaguje na základní gesta a pokyny učitele
▪ ovládá základní estetické držení těla</td><td>Přeskok
▪ průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku
▪ roznožka přes kozu našíř odrazem z trampolíny
▪ nácvik roznožky přes kozu na šíř odrazem z můstku
▪ nácvik skrčky přes kozu našíř odrazem z trampolíny
Kladina 1 m
▪ chůze s obměnami
Šplh na tyči
▪ šplh na tyči</td><td colspan="2"></td><td rowspan="2">MuV
Multikultura
Naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin</td></tr>
<tr><td>▪ zlepšuje základní estetický pohyb těla a jeho částí s obměnami
▪ reaguje na hezký i nezvládnutý pohyb a pracuje na jeho zlepšení
▪ zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném
▪ využívá náčiní ke cvičení i tanci
▪ cvičí se žákem opačného pohlaví
▪ cvičí podle jednoduchého nákresu a popisu</td><td>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti
▪ základní pojmy
▪ základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa a rytmu
▪ tvořivé vyjádření rytmu pohybem
▪ základní tance založené na taneční chůzi a běhu
▪ základní tance založené na kroku přísunném, poskočném, přeměnném
▪ seznámení s 2/4 a 3/4 tanečním krokem
▪ 4/4 rytmus (pochod)
▪ základy cvičení s náčiním (šátek, míč, švihadlo) při hudebním doprovodu
▪ tvorba jednoduchých sestav</td><td>HV</td><td>hudební rytmus;
rytmizace, melodizace a hudební improvizace;
pohybové vyjádření hudby a rekce na změny v proudu znějící hudby;
hudební styly a žánry</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="2">Vzdělávací oblast:
ČLOVĚK A ZDRAVÍ</td><td colspan="2">Vyučovací předmět:
TĚLESNÁ VÝCHOVA</td><td>Ročník:
5.</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstup žáka dle ŠVP</th><th>Učivo</th><th colspan="2">Mezipředmětové vztahy</th><th>Průřezová témata</th></tr>
<tr><td rowspan="4">▪ usiluje o správné provedení korektivních cvičení, která kompenzují jeho jednostrannou zátěž
▪ snaží se o správné provádění cvičení, která napomáhají zlepšovat jeho svalová oslabení

▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje
▪ reaguje na základní atletické pokyny, signály a gesta učitele
▪ používá základní atletické pojmy
▪ předvede techniku nízkého startu
▪ zvládá na základě svých individuálních předpokladů základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem
▪ zvládá upravit doskočiště
▪ dovede změřit a zapsat výkony v uvedených atletických disciplínách a porovná je s předchozími výsledky
▪ hodnotí kvalitu pohybové dovednosti a pozitivně reaguje na pokyny k vlastním chybám</td><td>Průpravné úpoly
▪ v rámci témat „Pohybové hry“ a „Průpravná, kondiční cvičení“ je možné zařazovat cvičení z celé škály průpravných úpolů

Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
▪ zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení, atd.

Základy atletiky
▪ základní pojmy
▪ základní disciplíny
▪ základní části běžecké dráhy, skokanského sektoru
▪ startovací povely
▪ základy bezpečnosti při atletických činnostech
▪ základy techniky běhů, skoků a hodů
▪ základní pomůcky a způsoby měření
▪ úprava doskočiště
▪ základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů</td><td></td><td></td><td rowspan="4"></td></tr>
<tr><td>ČJ</td><td>relaxační a kompenzační chvilky</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>PŘ</td><td>relaxační kompenzační cvičení;
člověk a jeho zdraví (stavba a funkce těla)</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td colspan="2">Vzdělávací oblast:
ČLOVĚK A ZDRAVÍ</td><td colspan="2">Vyučovací předmět:
TĚLESNÁ VÝCHOVA</td><td>Ročník:
5.</td></tr>
<tr><th>Konkrétní výstup žáka dle ŠVP</th><th>Učivo</th><th colspan="2">Mezipředmětové vztahy</th><th>Průřezová témata</th></tr>
<tr><td rowspan="2"></td><td rowspan="2">Běh
▪ průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti
▪ běžecká abeceda
▪ nízký start na povel i z bloků
▪ polovysoký start
▪ rychlý běh na krátkou vzdálenost (do 60 m)
▪ vytrvalostní běh terénem (do 20 min.)
▪ vytrvalý běh na dráze (600 m)
Skok do dálky a výšky
▪ průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti
▪ odraz z místa
▪ skok do dálky z místa
▪ skok do dálky s rozběhem, odraz z břevna
▪ nácvik skoku do výšky (skrčný, střižný) z krátkého rozběhu
▪ rozměření rozběhu
Hod
▪ průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem
▪ hod míčkem z rozběhu
▪ spojení rozběhu s odrazem</td><td>M</td><td>orientace v prostoru;
měření a odhady vzdáleností</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
</table>

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech a za pomoci učitele je dodržuje ▪ orientuje se a používá správné pojmy z oblasti sportovních her ▪ usiluje o zvládnutí sportovních her se zjednodušenými pravidly ▪ orientuje se v prostoru ▪ spolupracuje při týmových sportovních hrách ▪ uplatňuje zásady fair play jednání ve hře ▪ spolupracuje při tvorbě taktiky družstva a dodržuje ji ▪ zvládá na základě svých individuálních předpokladů pohybové činnosti sportovních her ▪ respektuje při sportovních hrách opačné pohlaví ▪ dokáže poznat a označit přestupky proti pravidlům a přiměřeně na ně reaguje ▪ hodnotí kvalitu pohybové činnosti a pozitivně reaguje na pokyny k vlastním chybám	***Základy sportovních her*** ▪ základní pojmy ▪ základní role ve hře ▪ pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) ▪ základní organizace utkání – losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání ▪ základní označení a vybavení hřišť ▪ přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, s trčením) ▪ chytání míče jednoruč a obouruč ▪ vedení míče driblingem ▪ střelba jednoruč a obouruč na koš ▪ pohyb s míčem a bez míče, zastavení ▪ přihrávky vnitřním nártem (po zemi) ▪ tlumení míče vnitřní stranou nohy ▪ vedení míče nohou ▪ střelba vnitřním nártem na branku ▪ průpravné sportovní hry s jednoduchými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasket) ▪ udržet míč pod kontrolou družstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou ▪ řešit situaci jeden proti jednomu ▪ utkání podle zjednodušených pravidel ▪ základní spolupráce ve hře	M	orientace v prostoru; početní operace v oboru přirozených čísel	
		PŘ	pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	**Vyučovací předmět:** *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při turistice a pobytu v přírodě ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny při hrách na sněhu ▪ osvojuje si základní pojmy používané v hodinách TV ▪ reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele ▪ hodnotí kvalitu pohybových činností spolužáka ▪ reaguje pozitivně na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti ▪ spolupracuje při týmových pohybových činnostech ▪ dovede zorganizovat jednoduché pohybové činnosti ▪ jedná v duchu fair play ▪ snaží se přiměřeně reagovat v situaci úrazu spolužáka ▪ respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví žáka	***Turistika a pobyt v přírodě*** ▪ přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, ochrana přírody ***Hry na sněhu*** **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** ***Komunikace v tělesné výchově*** ▪ základní tělocvičné názvosloví používané v hodinách TV ▪ smluvené povely, signály ***Organizace v tělesné výchově*** ▪ základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí ***Zásady jednání a chování*** ▪ fair play, olympijské ideály a symboly	PŘ	rozmanitost přírody; ochrana přírody	
		VL	naše vlast	
		ČJ	rozšiřování slovní zásoby; správná výslovnost	
		VL	lidé kolem nás; mezilidské vztahy; chování lidí; protiprávní jednání; nesnášenlivost mezi lidmi; báje, mýty, pověsti	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A ZDRAVÍ*	Vyučovací předmět: *TĚLESNÁ VÝCHOVA*	Ročník: *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*
▪ dodržuje jednoduchá pravidla her a soutěží ▪ určí přestupky proti pravidlům a přiměřeně na ně reaguje ▪ reaguje na základní organizační pokyny, signály a gesta učitele ▪ zvládá na základě svých individuálních předpokladů jednoduché pohybové činnosti, které využívá při hrách, soutěžích, závodech ▪ usiluje na základě svých individuálních předpokladů o zlepšení svých výkonů (jako jednotlivec nebo v rámci týmové spolupráce)	***Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností*** ▪ her, závodů, soutěží		
▪ změří pohybové výkony ▪ porovná aktuální výsledky s předcházejícími ▪ hodnotí kvalitu pohybových činností spolužáka ▪ reaguje pozitivně na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	***Měření a posuzování pohybových dovedností*** měření výkonů, základní pohybové testy		
▪ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách ▪ vyhledává informace o sportovních akcích ve škole i v místě bydliště ▪ získává samostatně informace potřebné k pohybovým činnostem v rámci hodin TV	***Zdroje informací o pohybových činnostech***		

Název vyučovacího předmětu: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Časová dotace na 1. stupni v jednotlivých ročnících

1. ročník – 1 hodina; 2. ročník – 1 hodina; 3. ročník – 1 hodina; 4. ročník – 1 hodina; 5. ročník – 1 hodina.

Celková časová dotace na 1. stupni

Celkově je na 1. stupni věnováno *Pracovním činnostem* 5 hodin týdně.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět *Pracovní činnosti* vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce.*
Tato oblast postihuje široké spektrum praktických činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Koncepce této oblasti vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou.

Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou.

Obsahové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a svět práce* je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů,* které postihují široké spektrum praktických činností, kterými by se mohli žáci ve školním prostředí zabývat.

Žáci se učí pracovat s různými materiály, pomůckami a nářadím a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vzdělávání v této oblasti vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti, k osvojení dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce, k volbě vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek i k vytrvalosti a soustavnosti. Žáci poznávají, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka, při níž poznávají okolní svět a získávají tak potřebnou sebedůvěru a nové postoje k práci člověka, k technice a životnímu prostředí.

Důležitou součástí předmětu *Pracovní činnosti* je příprava žáků pro praktický život a budoucí profesní orientaci. Poznávají různé materiály, způsoby jejich zpracování a vytvářejí si k jednotlivým činnostem osobní vztah, což jim později pomůže při výběru střední školy a budoucího povolání. Zdokonaluje se také jejich manuální zručnost, kterou uplatní v dalších oborech. Důležitá je také týmová spolupráce, která naučí žáky zvládat pracovní problémy v kolektivu spolupracovníků.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy (třída, keramická dílna), na školním pozemku, v nejbližším okolí školy a formou exkurzí i ve vybraných institucích a výrobních podnicích.
Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu *Pracovní činnosti* lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ jednou za 14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím

předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. Výtvarná výchova).

Vzdělávací obsah předmětu je sice rozpracován pro jednotlivá období do jednotlivých ročníků, konkrétní činnosti však volí učitel sám podle svého uvážení s ohledem na podmínky výuky, schopnosti, zkušenosti a potřeby žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující využívají regionálních možností, navštěvují výstavy, tvůrčí dílny, výstavy starých řemesel. Využívají školní pozemek, keramickou dílnu. Zapojují se do projektů (Den zdraví, Den Země,...).

Forma realizace

Skupinová výuka:	práce konstrukční, příprava pokrmů
Týmová práce:	práce na projektech (Den zdraví, Den Země,...)
Frontální výuka:	práce s textilem – základy šití
Problémová výuka:	výběr vhodného materiálu, nářadí a pomůcek pro splnění vytyčeného cíle
Pokusy:	pěstitelské práce (potřeba vody, světla, tepla,...)

Rozvíjení klíčových kompetencí v předmětu *Pracovní činnosti* na 1. stupni

Kompetence k učení

Žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané informace využívá v tvůrčích činnostech a praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

Žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení.

Kompetence komunikativní

Žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

Žák účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.

Kompetence občanské

Žák si je vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni, rozhoduj se zodpovědně, chápe základní ekologické souvislosti.

Kompetence pracovní

Žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje, vybavení a dodržuje vymezená pravidla; plní povinnosti; přistupuje k výsledkům pracovní činnosti také z hlediska ochrany zdraví, životního prostředí, kulturních a společenských hodnot; orientuje se v základních aktivitách a pomalu formuje svou budoucí profesní orientaci.

Vzdělávací obsahy a očekávané výstupy z RVP
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – PRACOVNÍ ČINNOSTI

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice, řemesla

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- pěstování pokojových rostlin
- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy žáka – 1. období

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy žáka – 2. období

- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Učivo

- základní vybavení kuchyně
- výběr, nákup a skladování potravin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- technika v kuchyni – historie a význam

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	**Vyučovací předmět:** *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozliší různé druhy materiálu ▪ ověří vlastnosti materiálů ▪ zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností ▪ dbá na osobní čistotu a bezpečnost ▪ rozpozná jednoduché pracovní pomůcky ▪ bezpečně používá jednoduché nářadí a pomůcky ▪ popíše jednoduchý pracovní postup ▪ rozumí slovním pokynům ▪ zhotoví jednoduchý výrobek podle jednoduchého popisu, modelu, náčrtku ▪ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce ▪ udržuje pořádek na pracovní ploše ▪ napodobí předváděnou práci ▪ podle jednoduchého návodu zhotoví výrobek vážící se k lidovým tradicím	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** ***Vlastnosti materiálu*** ▪ přírodniny, papír, modelovací hmota, textil ▪ stříhání, skládání, trhání, lepení, vystřihování, válení, stlačování ***Pracovní pomůcky a nástroje*** ▪ seznámení se základními nástroji a pomůckami (nůžky, lepidlo, tupá jehla, nit, podložka) ▪ zásady bezpečnosti a hygienické návyky ***Jednoduché pracovní operace, postupy, organizace práce*** ▪ uspořádání pracovního místa ▪ práce podle slovních pokynů ▪ práce podle náčrtku a modelů ▪ základy hygieny práce ▪ zásady bezpečnosti práce, poskytnutí neb zajištění první pomoci při úrazu ***Lidové zvyky, tradice, řemesla*** ▪ výrobky k svátkům a významným dnům podle ročních období	VV	kombinace barev	EV Vztah člověka k prostředí *Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství*
		ČJ (LV)	slovní návod, pracovní postup; pohádky	
		M	geometrické tvary	
		PRV	příroda, zvířata; lidové zvyky a tradice	
		TV	zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytnutí nebo zajištění první pomoc při úrazu	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	**Vyučovací předmět:** *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	**Ročník:** *1.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ bezpečně zachází s díly stavebnice ▪ sestaví jednoduché modely podle návrhu, plánku, modelu, vlastního návrhu ▪ posoudí, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze ▪ uvede jednoduchý pracovní postup	**KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** ***Stavebnice (plošné, prostorové)*** ▪ seznámení s možnostmi využití ▪ montáž a demontáž ***Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem*** ▪ práce se stavebnicí podle návodu, předlohy a náčrtu	ČJ (LV)	slovní návod; pracovní postup; hry s výrobky (rozvoj fantazie a slovní zásoby)	
▪ provede jednoduché pěstitelské práce ▪ předvede péči o pokojové květiny ▪ pojmenuje vybrané pokojové květiny ▪ roztřídí odpad k další recyklaci ▪ rozumí potřebě ochrany přírody	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** ***Základní podmínky pro pěstování rostlin*** ▪ půda, výživa, vláha ***Pěstování rostlin ze semen v místnosti*** ▪ pěstování travin v květináči ***Pěstování pokojových rostlin*** ▪ péče o pokojové rostliny ▪ odpad a jeho třídění	PRV	roční období: pozorování přírody; změny v přírodě; ekologie	
		PRV	kolektivní práce, práce ve skupinách; rozvoj spolupráce	
▪ připraví tabuli pro jednoduché stolování ▪ předvede správné chování u stolu ▪ zvládá základní hygienické návyky	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** ***Jednoduchá úprava stolu*** ▪ jednoduché prostírání ▪ hygienické návyky ▪ základní pravidla slušného chování	ČJ	komunikace v týmu	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	**Vyučovací předmět:** *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastností a různé způsoby zacházení ▪ ověří vlastnosti materiálu v praxi ▪ zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností ▪ rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí a předvede, jak s nimi správně zacházet	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** ***Vlastnosti materiálu*** ▪ přírodniny, papír, modelovací hmota, textil, plast ▪ užití materiálu v praxi ▪ stříhání, lepení, skládání, vystřihování ▪ práce s textilem ▪ modelování	PRV	zásady hygieny a bezpečnosti práce	EV Vztah člověka k prostředí *Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství*
▪ rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí a předvede, jak s nimi správně zacházet	***Pracovní pomůcky a nástroje*** ▪ funkce a využití pomůcek ▪ zásady bezpečné práce	ČJ	stručný popis postupu práce	
▪ popíše jednoduchou pracovní operaci ▪ podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek ▪ uvede jednoduchý pracovní postup ▪ prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa ▪ udržuje čistotu a pořádek na pracovním místě ▪ dbá na osobní čistotu a bezpečnost ▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	***Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce*** ▪ práce podle slovních pokynů, modelů ▪ místo na práci ▪ upevňování zásad bezpečnosti a hygieny práce	PRV	Vánoce, Velikonoce	
▪ podle jednoduchého návodu zhotoví výrobek vážící se k lidovým tradicím ▪ napodobí průběh předváděné práce	***Lidové zvyky, tradice, řemesla*** ▪ seznámení s lidovými řemesly a zvyky ▪ jednoduché výrobky k tradičním svátkům ročního cyklu	HV	koledy	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	**Vyučovací předmět:** *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	**Ročník:** *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ bezpečně zachází s díly stavebnice ▪ sestaví jednoduché modely podle vzoru, náčrtku a vlastní fantazie	**KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** ***Stavebnice (plošné, prostorové)*** ▪ sestavování modelů ▪ montáž a demontáž	ČJ	stručný popis postupu práce	
▪ zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze ▪ předvede dovednost organizovat práci skupiny	***Práce s návodem, předlohou, náčrtem*** ▪ jednoduché modely podle náčrtů, modelů a vlastních nápadů	M	měření použitím pravítka	
▪ provede jednoduché pěstitelské práce ▪ rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a bezpečně s nimi pracuje	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** ***Základní podmínky pro pěstování rostlin*** ▪ půda, výživa, rosení, vláha	PRV	roční období; Vánoce, Velikonoce; koloběh života rostlin	
▪ rozliší, pojmenuje vybrané pokojové rostliny ▪ rozpozná jednotlivé druhy zeleniny	***Pěstování rostlin v místnosti, venku*** ▪ druhy rostlin pokojových a venkovních ▪ druhy zeleniny	VV	pozorování, vycházky	
▪ předvede péči o pokojové květiny ▪ vede jednoduché kolektivní záznamy ▪ rozpozná odpad k třídění ▪ vysvětlí potřebu ochrany přírody	***Pěstování pokojových rostlin*** ▪ péče o pokojové květiny ▪ přesazování ▪ pěstování travin v květináči ▪ třídění odpadu, ochrana přírody	ČJ	umění naslouchat	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	Vyučovací předmět: *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	Ročník: *2.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pojmenuje základní potraviny ▪ rozliší základní kuchyňské náčiní a bezpečné zacházení s nimi ▪ připraví tabuli pro jednoduché stolování ▪ předvede správné chování při stolování ▪ dodržuje hygienické návyky	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** ***Výběr, nákup, skladování potravin*** ▪ základní potraviny ▪ základní kuchyňské náčiní ***Jednoduchá úprava stolu*** ▪ zásady správného stolování ▪ dekorativní prvky	ČJ	lidová slovesnost	
		M	jednotky hmotnosti	
		PRV	ekologické chování	
		ČJ	vyprávění o vlastním prožitku	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	**Vyučovací předmět:** *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení ▪ porovná vlastnosti zpracovaného materiálu ▪ zhotoví jednoduché výrobky ▪ rozliší přírodní a technické materiály ▪ určí vlastnosti různých papírů ▪ bezpečně používá jednoduché pracovní pomůcky a nástroje ▪ popíše jednoduchý pracovní postup a operaci na základě vlastní zkušenosti ▪ pracuje na základě slovních pokynů, podle náčrtu, plánku a modelu ▪ napodobí předvedenou práci ▪ předvede dovednost organizovat práci ve skupině ▪ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce ▪ ošetří drobná poranění ▪ rozpozná tradiční zvyky ▪ zhotoví jednoduchý výrobek vážící se k tradici ▪ zvládá jednoduché lidové techniky	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** ***Vlastnosti materiálu*** ▪ přírodniny, modelovací hmota, různé druhy papíru, karton, textil, drát, plasty, korek ▪ stříhání, lepení, navlékání, spojování ▪ rozlišování přírodních a technických materiálů, určování vlastností papíru ▪ hnětení, válení, stlačování ▪ základy šití ***Pracovní pomůcky a nástroje*** ▪ nůžky, lepidlo, jehla, niť, podložka, špachtle ***Jednoduché pracovní operace a postupy*** ▪ práce s návodem, předlohou, náčrtem, jednoduchým popisem ▪ napodobení předvedené práce ▪ uplatňování zásad bezpečnosti práce a hygienických návyků ▪ zásady první pomoci při poranění ***Lidové tradice a zvyky*** ▪ poznávání lidových zvyků a tradic, technik zpracování ▪ užití některých technik (kraslice, práce se slámou)	ČJ (LV)	slovní návod; dramatizace pohádek	EV Vztah člověka k prostředí *Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství*
		M	přesné měření; úsečky, přímky	
		VV	krása tvarů, barev, linií	
		ČJ	čtení s porozuměním	
		HV	koledy	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	Vyučovací předmět: *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	Ročník: *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ podle vzorového výrobku a výkladu sestaví svůj vlastní výrobek ▪ porovná svůj výrobek s modelem ▪ sestaví jednoduché modely z dílů různých stavebnic ▪ porovná vlastnosti materiálů ▪ zhotoví jednoduché modely podle náčrtu, plánku, pracovního popisu nebo fantazie	**KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** ***Stavebnice*** ▪ vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálu ▪ montáž a demontáž modelů ▪ porovnávání vlastností materiálů, funkční využití ***Práce s návodem, předlohou, náčrtem*** ▪ sestavování jednoduchých modelů podle návodu, náčrtu	M	rozvoj koncentrace a pozornost	
		VV	krása tvarů, barev, linií	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	**Vyučovací předmět:** *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ objasní základní podmínky pro pěstování rostlin ▪ provede jednoduché pěstitelské práce ▪ vede záznamy o průběhu sledování pěstování rostlin ze semen v květináči ▪ rozpozná základní druhy semen ▪ předvede péči o pokojové rostliny ▪ rozliší, pojmenuje vybrané pokojové rostliny ▪ roztřídí odpad podle druhu k recyklaci	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** ***Základní podmínky pro pěstování rostlin*** ▪ půda, výživa, vláha, osivo ***Pěstování rostlin ze semen v květináči*** ▪ pěstování plodin v květináči ▪ úprava zeminy, setí, hnojení ▪ poznávání semen ▪ ověřování podmínek života rostlin ***Pěstování pokojových rostlin*** ▪ ošetřování pokojových rostlin, zalévání, kypření, rosení ▪ třídění odpadu a ochrana přírody	PRV	rostlina v přírodním prostředí; květiny pokojové	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	**Vyučovací předmět:** *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	**Ročník:** *3.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ pojmenuje základní vybavení kuchyně ▪ vyjmenuje zásady bezpečné práce v kuchyni a udržování čistoty ▪ rozliší zdravé potraviny ▪ vysvětlí zásady správného skladování potravin ▪ připraví jednoduché pohoštění studené kuchyně ▪ upraví stůl pro běžnou i slavnostní příležitost ▪ předvede správné chování při stolování ▪ ovládá základní pravidla při servírování	**ÚPRAVA POKRMŮ** ***Základní vybavení kuchyně*** ▪ nádobí, bezpečnost práce ▪ udržování pořádku a čistoty ***Výběr, nákup, skladování potravin*** ▪ zásady správného skladování ▪ zdravé potraviny ▪ příprava jednoduchého pohoštění ze studené kuchyně ***Jednoduchá úprava stolu*** ▪ prostírání, estetika stolování ▪ zásady správného stolování a servírování	VV	zážitky všedních i svátečních dní	
		HV	písničky k danému tématu	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	**Vyučovací předmět:** *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ předvede správné praktické činnosti s daným materiálem ▪ rozliší různé materiály a uvede jejich vlastnosti ▪ předvede základní dovednosti práce s technickými materiály ▪ bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech ▪ používá složitější pracovní nářadí a pomůcky ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti práce ▪ dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu ▪ vypracuje vlastní pracovní postupy a plány ▪ řídí práci skupiny ▪ spolupracuje s ostatními ▪ zaznamená pozorování a pracovní postupy ▪ poskytne první pomoc při drobném poranění ▪ zhotoví jednoduchý výrobek vztahující se k lidovým tradicím z přírodních materiálů ▪ napodobí v jednoduché formě lidové řemeslo ▪ zvládá některé tradiční techniky	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** ***Vlastnosti materiálu*** ▪ přírodniny, modelovací hmota, těsto, modurit, papír, karton, textil, drát, fólie, dřevo, plasty, korek ▪ lepení, stříhání, svazování sešívání ▪ jednoduché kartonážní práce ▪ šití stehem, sešívání, druhy textilií ***Pracovní pomůcky a nástroje*** ▪ nůžky, nůž, jehla, nit, lepidlo, podložka, špachtle, špendlíky ▪ bezpečnost při práci ***Jednoduché pracovní postupy*** ▪ práce podle složitějších návodů ▪ vypracování vlastních pracovních postupů a náčrtů ▪ organizace práce, řízení pracovní skupiny, kooperace ▪ uplatňování požadavků bezpečnosti ▪ zásady první pomoci při poranění ***Lidové zvyky a tradice*** ▪ užití přírodnin pro jednoduchou ozdobu, šperk, svícen na základě tradic ▪ užití tradičních technik – kraslice, práce se slámou, batika, drhání	ČJ	popis – jednoduchý pracovní postup	EV Základní podmínky života *Význam vody, ovzduší a půdy* EV Vztah člověka k prostředí *Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství*
		M	geometrické prostorové tvary	
		VV	tvary; barvy listů	
		PŘ	rostliny v okolí, v lese	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	**Vyučovací předmět:** *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ sestaví jednoduché pohyblivé modely podle předlohy i vlastní fantazie ▪ ▪ vyřeší pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou ▪ provede pokusy a pozorování pro určování vlastností materiálů a jejich užití pro různé modelářské práce ▪ určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku ▪ zhotoví vlastní náčrtek, výkres ▪ dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji ▪ poskytne první pomoc	**KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** ***Stavebnice, sestavování modelů*** ▪ sestavování modelů podle předlohy i představy ▪ montáž, údržba, demontáž ▪ modelářské práce ***Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem*** ▪ práce podle složitějších návodů ▪ vytváření vlastních návodů, náčrtů, vlastnosti materiálů	ČJ	porozumění a orientace v textu	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	**Vyučovací předmět:** *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ vyhledá informace o základních podmínkách pro pěstování různých rostlin ▪ ověří informace sledováním růstu vybraných rostlin ▪ používá vhodné pracovní nástroje a náčiní ▪ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce ▪ předvede správnou péči o pokojové rostliny ▪ zhotoví jednoduchou vazbu řezaných a sušených květin ▪ uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové rostliny ▪ dodržuje zásady bezpečnosti práce s nimi	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** ***Základní podmínky pro pěstování rostlin*** ▪ půda a její zpracování ▪ výživa rostlin, osivo ▪ pěstování rostlin ze semen ▪ setí, sázení, ošetřování, jednocení, hnojení, sklízení ▪ ověřování podmínek života rostlin, sledování růstu ***Pěstování pokojových rostlin*** ▪ ošetřování pokojových květin: zalívání, kypření, rosení, hnojení ▪ jednoduchá vazba a úprava květin ▪ používání správných pomůcek ***Rozlišování jedovatých pokojových rostlin*** ▪ dodržování bezpečnosti a hygieny práce	PŘ	rostliny v přírodě	
		VV	tvar a barva různých přírodnin	
		ČJ	práce s návodem a postupem; porozumět textu	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	**Vyučovací předmět:** *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	**Ročník:** *4.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ orientuje se v základním vybavení kuchyně ▪ zná zásady bezpečného používání elektrických a plynových spotřebičů ▪ samostatně připraví jednoduchý pokrm ▪ upraví ovoce a zeleninu za studena ▪ upraví stůl pro běžné i slavnostní pohoštění ▪ použije zdobné prvky k dekoraci tabule ▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni ▪ ovládá zásady slušného chování u stolu a obsluhy ▪ poskytne první pomoc při úrazu	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** ***Základní vybavení kuchyně*** ▪ bezpečná práce s kuchyňským náčiním ▪ bezpečná obsluha elektrických a plynových spotřebičů ***Výběr, nákup, skladování potravin*** ▪ zdravá výživa, životospráva ▪ jednoduché pohoštění ze studené kuchyně ▪ úprava ovoce, zeleniny za studena ***Jednoduchá úprava stolu*** ▪ běžné a slavnostní prostírání ▪ zdobné prvky ▪ zásady obsluhy a chování u stolu	ČJ	sestavení pracovního postupu	
		M	plánování dle návodu	
		PRV	smyslové hry; týmová práce	
		HV	písně k danému tématu	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	**Vyučovací předmět:** *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ předvede správné praktické činnosti s daným materiálem ▪ rozliší vlastnosti materiálů a jejich užití při složitějších pracovních činnostech ▪ používá složitější pracovní nářadí a pomůcky ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s nástroji ▪ ▪ dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu ▪ samostatně podle vlastní představy vypracuje plánek výrobku, k jeho zhotovení zvolí pracovní postup, materiál i pomůcky ▪ pracuje ve skupině i samostatně ▪ zaznamená postřehy i pracovní postup ▪ uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny práce ▪ poskytne první pomoc při poranění ▪ sleduje průběh předvádění práce a napodobí pracovní postup ▪ vyrobí jednoduché lidové výrobky ▪ napodobí v jednoduché formě lidové řemeslo	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** ***Vlastnosti materiálu*** ▪ práce s různými druhy papíru, kartonu, rozlišování vlastností a způsobu užití v praxi ▪ práce s modelovací hmotou, sádrou, přírodními materiály, korkem, drátky, bužírkou, plasty, fóliemi, textilem ***Pracovní pomůcky a nástroje*** ▪ správné používání nástrojů na jednotlivé materiály ▪ bezpečnost a hygiena práce ***Jednoduché pracovní operace a postupy*** ▪ technické myšlení a představivost při práci podle slovního návodu, náčrtku, popisu ▪ řešení problému – alternativní ▪ řízení práce a kooperace ve skupině ▪ záznamy pracovního postupu ▪ zásady bezpečnosti, hygieny práce a první pomoci při poranění ***Lidové zvyky a tradice*** ▪ techniky zpracování: tkaní, drhání, batikování, modrotisk, kraslice ▪ užití některých technik zpracování ▪ ukázky řemesel	VV	desky na výkresy	EV Základní podmínky života *Význam vody, ovzduší a půdy* EV Vztah člověka k prostředí *Naše obec – přírodní zdroje, řešení odpadového hospodářství*
		M	přesnost měření	
		PŘ	péče o zdraví; živá a neživá příroda	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	Vyučovací předmět: *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	Ročník: *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ montuje, demontuje výrobky podle plánku ▪ vyřeší pracovní problémy při práci s návodem, předlohou ▪ určí, dodržuje a zaznamená pracovní postup ▪ důkladně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji ▪ poskytne první pomoc	**KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** ***Sestavování modelů*** ▪ montáž, údržba, demontáž jednoduchých modelů ***Práce s návodem, předlohou, náčrtkem*** ▪ pracovní dovednosti a návyky při organizaci, plánování a vlastní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny práce	ČJ	samostatné vyhledání pracovního návodu a práce podle něj	
		M	geometrické tvary; přesnost měření; průměr, poloměr	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	**Vyučovací předmět:** *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ vyhledá informace o potřebách známých pokojových rostlin ▪ používá vhodné pracovní nástroje a správné pracovní postupy ▪ provede pozorování života pokojových rostlin a správně o ně pečuje ▪ uvede a rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové rostliny ▪ pozná jedovaté rostliny v přírodě ▪ rozumí pojmu pylová alergie ▪ uvědomuje si důležitost ochrany přírody ▪ chápe důležitost třídění odpadu	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** ***Základní podmínky pěstování rostlin*** ▪ rozlišování rostlin a jejich potřeb ***Pěstování rostlin ze semen*** ▪ v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina) ***Pěstování pokojových rostlin*** ▪ péče o květiny, přesazování, rozmnožování, hydroponie ***Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie*** ▪ seznámení s jedovatými rostlinami v přírodě – zásady správného zacházení ▪ pylové alergie ▪ ochrana rostlin, přírody ▪ zdravé životní prostředí ▪ třídění a využití odpadu	ČJ	umět vyhledat v odborné literatuře různý návod, text	
		M	převody jednotek; slovní úlohy	
		PŘ	péče o zdraví; návykové látky	

Vzdělávací oblast: *ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE*	**Vyučovací předmět:** *PRACOVNÍ ČINNOSTI*	**Ročník:** *5.*

Konkrétní výstup žáka dle ŠVP	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*		*Průřezová témata*
▪ orientuje se v základním vybavení kuchyně ▪ udržuje pořádek a čistotu ▪ vysvětlí význam zdravé životosprávy ▪ připraví samostatně jednoduchý pokrm podle receptu ▪ připraví jídelní stůl pro běžné i slavnostní stolování ▪ dodržuje pravidla etikety ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny práce ▪ poskytne první pomoc při úrazu	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** ***Základní vybavení kuchyně*** ▪ zásady správného používání vybavení kuchyně ▪ hygienické návyky ***Výběr, nákup, skladování potravin*** ▪ zásady zdravé životosprávy ▪ příprava jednoduchých pokrmů podle receptu ***Jednoduchá úprava stolu*** ▪ běžné i slavnostní prostírání ▪ zdobné prvky, vazby květin ▪ obsluha a chování u stolu ***Technika v kuchyni*** ▪ správná obsluha ▪ historie a význam ▪ budoucnost	PŘ	zdravá výživa; Vánoční tabule předků	
		VV	Vánoční prostírání; úprava cukroví	
		M	pravidelné, nepravidelné tvary	
		PŘ	předcházení úrazu; elektrický obvod; bezpečnost při ovládání elektrických spotřebičů v domácnosti	